
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

2026 - 2027

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ -----	2
1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ -----	6
2. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ -----	7
3. Η ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ -----	8
4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ -----	9
4.1. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών-----	11
4.2. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης-----	24
4.3. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών-----	25
5. ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΠΠΣ) «ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ» -----	28
5.1. Απονεμόμενος τίτλος σπουδών-----	28
5.2. Επίπεδο τίτλου σπουδών-----	28
5.3. Αποστολή του ΔΠΠΣ-----	28
5.4. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα -----	30
5.5. Επαγγελματικές Προοπτικές-----	31
5.6. Διδακτικό Προσωπικό Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης-----	31
5.7. Διδακτικό Προσωπικό συνεργαζόμενων Τμημάτων του ΔΠΠΣ -----	36
5.8. Υπό πλήρωση θέσεις ΔΕΠ συνεργαζόμενων Τμημάτων -----	40
5.9. Διοικητικό Προσωπικό – Γραμματεία-----	40
6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ -----	42
6.1. Προϋποθέσεις απονομής τίτλου σπουδών-----	42
6.2. Επαγγελματικά Δικαιώματα και Προσόντα Αποφοίτων-----	43
6.3. Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές-----	44
6.4. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο -----	44
6.5. Εγγραφή στο ΔΠΠΣ -----	45
6.6. Εγγραφή στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΠΔΜ-----	46
6.7. Δηλώσεις Μαθημάτων -----	46

6.8. Δηλώσεις Διδακτικών Συγγραμμάτων	47
6.9. Φοίτηση και Αξιολόγηση	48
6.10. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου	50
6.11. Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι	50
7. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	52
7.1. Κατηγορίες Μαθημάτων	53
7.2. Υποχρεωτικά Μαθήματα	53
7.3. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά	54
7.4. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής	56
7.5. Εργαστηριακά -Σεμιναριακά μαθήματα	58
7.6. Πτυχιακή Εργασία	59
7.7. Εκπαίδευση σε Ψηφιακές Δεξιότητες και Δεξιότητες Πληροφορικής	60
7.8. Πρακτική Άσκηση	61
7.9. Διάρθρωση Μαθημάτων ανά εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027	70
7.10. Μεταβατικές Διατάξεις	72
8. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΠΠΣ	73
8.1. Εισαγωγικό Σημείωμα	73
8.2. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΔΠΠΣ	73
8.3. Ταυτότητα και Ιστορία του ΔΠΠΣ	74
8.4. Οργάνωση και λειτουργία του ΔΠΠΣ	74
8.5. Διοικητικά Όργανα της Σχολής	74
8.6. Διοικητικά Όργανα Τμήματος	78
8.7. Διοικητικά Όργανα ΔΠΠΣ	84
8.8. Συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	86
8.9. Εκπρόσωποι μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού στα όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	89
8.10. Ανάδειξη εκπροσώπων φοιτητών σε όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	89

8.11. Εγγραφές, Διοικητική Υποστήριξη και Φοιτητική Ιδιότητα -----	90
8.12. Προπτυχιακές Σπουδές -----	92
8.13. Μαθήματα Υποχρεωτικά, Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά και Ελεύθερης Επιλογής-----	96
8.14. Πρακτική Άσκηση -----	99
8.15. Πτυχιακή Εργασία-----	125
8.16. Η Έρευνα-----	128
8.17. Βιβλιοθήκες-----	128
8.18. Χρήση Εξοπλισμού Εργαστηρίων & Υπηρεσιών -----	129
8.19. Ειδικός Κανονισμός Διεξαγωγής Γραπτών Εξετάσεων-----	130
8.20. Παράρτημα Α: Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Επιλεξιμότητας στην Κινητικότητα Erasmus+-----	133
8.21. Παράρτημα Β: Μοριοδότηση Φοιτητών/τριών για Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Σπουδές -----	136
9. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ -----	137
9.1. Σίτιση -----	137
9.2. Στέγαση -----	137
9.3. Ασφάλιση/ Υγειονομική Περίθαλψη-----	138
9.4. Οικονομική ενίσχυση -----	138
9.5. Μετακινήσεις -----	138
10. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ-----	139
10.1. Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών Ευπαθών Ομάδων (ΜΥΦΕΟ)-----	140
10.2. Μονάδα Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης-----	140
10.3. Συνήγορος του φοιτητή -----	141
10.4. Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας-----	141
10.5. Γραφείο ERASMUS-----	142
10.6. Δίκτυο αποφοίτων-----	142
10.7. Ολιστική Μέριμνα -----	142
10.8. Φοιτητικές Ομάδες -----	143
10.9. Φοιτητικοί Σύλλογοι-----	143

10.10. Αθλητικές Δραστηριότητες -----	143
11. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ -----	145
11.1. Η Φλώρινα -----	145
11.2. Πολιτισμός – Δραστηριότητες -----	146
11.3. Χρήσιμα Τηλέφωνα -----	147

1. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Ο παρών Οδηγός Κανονισμός Προγράμματος Σπουδών παρουσιάζει τους στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του Διεπιστημονικού Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΔΠΠΣ) «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση», τις προϋποθέσεις για τη λήψη πτυχίου, τα προσφερόμενα μαθήματα, καθώς και θέματα οργάνωσης και ρύθμισης των σπουδών. Προέκυψε λαμβάνοντας υπόψη τα προγράμματα προπτυχιακών σπουδών των Τμημάτων Ειδικής Αγωγής σε όλη την Ελλάδα και τους κανονισμούς και τις αρχές επιστημονικών ενώσεων όπως η Πανελλήνια Ένωση Ειδικών Παιδαγωγών και ο Πανελλήνιος Επιστημονικός Σύλλογος Ειδικής Αγωγής (Π.Ε.Σ.Ε.Α.). Το περιεχόμενό του επικαιροποιείται και εγκρίνεται από τη Συνέλευση του επισπεύδοντος Τμήματος και λειτουργεί με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ιδρύματος.

Ο παρών Κανονισμός Προγράμματος Σπουδών εγκρίθηκε στη συνεδρίαση με αριθ. 476/12-11-2025 της Συνέλευσης του επισπεύδοντος Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης.

2. ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

www.uowm.gr

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) ιδρύθηκε το 2003 με το Προεδρικό Διάταγμα 92/2003 (Φ. 83/11-4-2003) και άρχισε να λειτουργεί την ίδια χρονιά. Τα πρώτα Τμήματά του αποτέλεσαν τέσσερα Τμήματα του ΑΠΘ, που είχαν την έδρα τους στη Δυτική Μακεδονία: στη Φλώρινα τα δύο Τμήματα της Παιδαγωγικής Σχολής (Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών) και το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών και στην Κοζάνη το Τμήμα Διαχείρισης Ενεργειακών Πόρων. Από 1-1-2004 στο νέο Πανεπιστήμιο μεταφέρθηκε και το προσωπικό των παραπάνω Τμημάτων (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικό προσωπικό), το οποίο προηγουμένως υπαγόταν στο ΑΠΘ. Στη συνέχεια ιδρύθηκαν ακόμη δύο Τμήματα: στην Κοζάνη το Τμήμα Μηχανικών Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών και στη Φλώρινα το Τμήμα Εφαρμοσμένων Καλών Τεχνών. Το Τμήμα Βαλκανικών Σπουδών με Προεδρικό Διάταγμα [Π.Δ υπ' αρ. 72 άρθρο 2 παρά.1 (Φ.Ε.Κ 119 τ. Α')] από το ακαδημαϊκό έτος 2013 -2014 συγχωνεύτηκε με το Τμήμα Βαλκανικών Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Σήμερα, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, με τον Νόμο 4610/2019, έχει συγχωνευτεί με το Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Δυτικής Μακεδονίας. Στη νέα του μορφή, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί με 7 Σχολές και 22 Τμήματα, που βρίσκονται σε διάφορες πόλεις της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και συγκεκριμένα στην Κοζάνη, στην Πτολεμαΐδα, στα Γρεβενά, στην Καστοριά και στην Φλώρινα.

3. Η ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

<https://www.edu.uowm.gr>

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΣΚΑΕΠ) του Πανεπιστημίου δυτικής Μακεδονίας (ΠΔΜ) ιδρύθηκε το 2019 (ν. 4610/2019, ΦΕΚ 70/Α/07-05-2019), αντικαθιστώντας και διευρύνοντας την Παιδαγωγική Σχολή της Φλώρινας (Π.Δ.46/, ΦΕΚ 46/Α/02-04-1993) , η οποία με τα δύο Τμήματά της, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης και το Τμήμα Νηπιαγωγών, είχε αποτελέσει τον πρώτο ακαδημαϊκό πυρήνα του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας αποτελείται από τα Παιδαγωγικά Τμήματα Δημοτικής Εκπαίδευσης και Νηπιαγωγών και το Τμήμα Ψυχολογίας με έδρα τη Φλώρινα, καθώς και το Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων με έδρα την Καστοριά.

- Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης (ΠΤΔΕ), με έδρα τη Φλώρινα, το οποίο ιδρύθηκε το 1989 ως τμήμα του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αποτελεί δε συνέχεια της πρώην Παιδαγωγικής Ακαδημίας Φλώρινας (διετούς φοίτησης) της οποίας η λειτουργία έπαυσε το 1989. <https://eled.uowm.gr>
- Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών (ΠΤΝ), με έδρα τη Φλώρινα, το οποίο ιδρύθηκε ταυτόχρονα με την Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας το 1993. <https://nured.uowm.gr>
- Τμήμα Επικοινωνίας και Ψηφιακών Μέσων, (ΕΨΜ) με έδρα την Καστοριά, το οποίο ιδρύθηκε το 1999 ως τμήμα του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Μακεδονίας και εντάχθηκε στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών με το Ν.4610/2019. <https://cdm.uowm.gr>
- Τμήμα Ψυχολογίας (ΤΨΥ), με έδρα τη Φλώρινα, το οποίο ιδρύθηκε και εντάχθηκε στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών με το Ν.4610/2019. <https://psy.uowm.gr>

4. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ – ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το ΔΠΠΣ «Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης» θα στεγαστεί στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών που εδρεύει στη Φλώρινα. Οι εγκαταστάσεις της Σχολής βρίσκονται στο 3ο χλμ. της εθνικής οδού Φλώρινας – Νίκης, σε ιδιόκτητη έκταση του Πανεπιστημίου, συνολικού εμβαδού 45.000 τ.μ., με εμβαδό κτιριακών εγκαταστάσεων 10.500 τ.μ., υψηλής ποιότητας, κατασκευασμένων για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής και διοικητικής λειτουργίας της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών.

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις της Σχολής αναβαθμίστηκαν πρόσφατα στο πλαίσιο του έργου «Βελτίωση και αναβάθμιση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Φλώρινα». Οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του ανωτέρω έργου αφορούσαν αρχιτεκτονικές προσθήκες, διαρρυθμίσεις - βελτιώσεις και διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου στις υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις της Σχολής. Με την ολοκλήρωση του έργου αναβαθμίστηκαν αισθητά οι κτιριακές υποδομές της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας στη Φλώρινα και αξιοποιούνται στο μέγιστο οι κτιριακές υποδομές, δημιουργώντας βέλτιστες συνθήκες για την παροχή υψηλού επιπέδου σπουδών στους φοιτητές της Σχολής και διασφαλίζοντας επάρκεια σε γραφεία καθηγητών, ερευνητικά εργαστήρια, γραφεία για το διοικητικό και λοιπό προσωπικό και κοινόχρηστους χώρους για τους φοιτητές.

Οι υφιστάμενες εγκαταστάσεις της Σχολής διαθέτουν σύγχρονες αίθουσες διδασκαλίας και αίθουσες εργαστηριακής άσκησης των φοιτητών, άρτια εξοπλισμένες με εποπτικά μέσα διδασκαλίας, δικτυακό και οπτικοακουστικό εξοπλισμό για την υποστήριξη της εκπαιδευτικής και διοικητικής λειτουργίας των υφιστάμενων Πανεπιστημιακών Τμημάτων. Στις εγκαταστάσεις της Σχολής λειτουργεί φοιτητικό εστιατόριο, γυμναστήριο, αίθουσα γυμναστικής, υπαίθριοι χώροι άσκησης (γήπεδα αντισφαίρισης και καλαθοσφαίρισης) και έχει εγκατασταθεί και λειτουργεί ασύρματο δίκτυο με σημεία ασύρματης πρόσβασης του δικτύου (Wireless Access Points) που καλύπτουν όλους τους κοινόχρηστους χώρους της Σχολής, τις αίθουσες διδασκαλίας, τα αμφιθέατρα και το περιβάλλοντα χώρο της Σχολής.

Συνοψίζοντας, η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, στις εγκαταστάσεις της οποίας θα λειτουργήσει απρόσκοπτα και πλήρως υποστηριζόμενο από την υπάρχουσα υποδομή το ΔΠΠΣ, περιλαμβάνει εγκαταστάσεις που υποστηρίζουν τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες, όπως:

- Κτίρια Πανεπιστημίου: περιλαμβάνουν αίθουσες διαλέξεων, αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, βιβλιοθήκη, γραφεία διοικητικού προσωπικού και γραφεία διδακτικού προσωπικού
- Βιβλιοθήκη: Η βιβλιοθήκη της Σχολής βρίσκεται στο κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου και στεγάζει συλλογές βιβλίων, περιοδικών και άλλου υλικού αναφοράς. Διαθέτει

- αναγνωστήριο, χώρους μελέτης, αίθουσα ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξειδικευμένες συλλογές που σχετίζονται με διάφορους ακαδημαϊκούς κλάδους
- Ερευνητικές εγκαταστάσεις: Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών διαθέτει εξειδικευμένες ερευνητικές εγκαταστάσεις και εργαστήρια εξοπλισμένα με προηγμένα επιστημονικά όργανα και εξοπλισμό (π.χ., το Εργαστήριο Γνωσιακής Επιστήμης). Οι εγκαταστάσεις αυτές υποστηρίζουν ερευνητικές δραστηριότητες σε διάφορους κλάδους, όπως η ψυχολογία, η φυσική, η βιβλιοδεσία, το εργαστήριο τέχνης κ.ά..
  - Χώροι συνάντησης φοιτητών/τριών: κοινωνικοί κόμβοι, εγκαταστάσεις και υπηρεσίες για τους/τις φοιτητές/τριες: Περιλαμβάνουν χώρους αναψυχής, καφετέρια, φοιτητικό εστιατόριο, γραφεία φοιτητικών οργανώσεων, αίθουσες συνεδριάσεων και χώρους εκδηλώσεων
  - Αθλητικές εγκαταστάσεις: Περιλαμβάνουν αθλητικές εγκαταστάσεις στο κτήριο του Πανεπιστημίου (γυμναστήριο, αίθουσα οργάνων γυμναστικής) και στο περιβάλλοντα χώρο (γήπεδα αντισφαίρισης και καλαθοσφαίρισης). Οι εγκαταστάσεις αυτές υποστηρίζουν τη φυσική αγωγή, τις δραστηριότητες αναψυχής και τα οργανωμένα αθλητικά προγράμματα. Επίσης σε γειτονικές της Σχολής εκτάσεις βρίσκεται το Δημοτικό Αθλητικό κέντρο Φλώρινας που περιλαμβάνει ποδοσφαιρικό γήπεδο, στίβο, κλειστό γήπεδο καλαθοσφαίρισης και βοηθητικούς χώρους αθλημάτων όπως ξιφασκία, άρση βαρών και πετοσφαίρισης
  - Αμφιθέατρα: Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών διαθέτει δύο αμφιθέατρα, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διεξαγωγή διαλέξεων, συνεδρίων, σεμιναρίων, πολιτιστικών εκδηλώσεων, θεατρικών παραστάσεων και μουσικών συναυλιών.
  - Ψηφιακές υποδομές: Η Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών διαθέτει ειδικούς χώρους για τις ψηφιακές υποδομές, αίθουσες διακομιστών και εργαστήρια υπολογιστών. Οι εγκαταστάσεις αυτές υποστηρίζουν το δίκτυο του πανεπιστημίου, τη συνδεσιμότητα στο διαδίκτυο και παρέχουν πρόσβαση σε ψηφιακούς πόρους για τους/τις φοιτητές/τριες και το προσωπικό.
  - Εξωτερικοί χώροι: Η φυσική υποδομή περιλαμβάνει επίσης υπαίθριους χώρους, οι οποίοι παρέχουν χώρους για χαλάρωση, υπαίθριες δραστηριότητες και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις.

Η Συνοπτική αποτύπωση του υφιστάμενου κτιριακού συγκροτήματος Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών έχει ως εξής:

A. Κτίριο διοίκησης συνολικού εμβαδού 1.500 τ.μ., το οποίο περιλαμβάνει:

- γραφεία διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών
- γραφεία διδακτικού προσωπικού
- γραφεία μονομελών οργάνων διοίκησης των Τμημάτων και της Σχολής

- αίθουσα συνεδριάσεων
- κέντρο δικτύου
- βοηθητικούς και αποθηκευτικούς χώρους

B. Κτίριο διδασκαλίας συνολικού εμβαδού 8.500 τ.μ., το οποίο περιλαμβάνει:

- 21 αίθουσες διδασκαλίας χωρητικότητας 50 – 140 φοιτητών
- 2 αμφιθέατρα χωρητικότητας 123 και 330 φοιτητών
- 3 εργαστήρια που εξυπηρετούν τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων, χωρητικότητας 30 - 40 φοιτητών
- 2 σύγχρονα εργαστήρια Η/Υ εξοπλισμένα με 60 Η/Υ υψηλών επιδόσεων, χωρητικότητας 60 φοιτητών έκαστο
- 1 σύγχρονο και άρτια υλικοτεχνικά εξοπλισμένο εργαστήριο πολυμεσικών εφαρμογών και ρομποτικής, χωρητικότητας 40 φοιτητών
- 1 πρότυπη αίθουσα ομαδοκεντρικής διδασκαλίας, χωρητικότητας 40 φοιτητών
- 12 θεσμοθετημένα ερευνητικά πανεπιστημιακά εργαστήρια
- κεντρική βιβλιοθήκη
- αναγνωστήριο

Σε τμήμα του κτιρίου διδασκαλίας στεγάζονται επίσης:

- Κυλικείο
- Φοιτητικό εστιατόριο
- Γυμναστήριο και αίθουσα οργάνων γυμναστικής

4.1. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Τα πανεπιστημιακά εργαστήρια αποτελούν ακαδημαϊκές μονάδες των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), που ιδρύονται και εντάσσονται σε Τμήμα ή στον Τομέα ενός Τμήματος. Κατ' εξαίρεση δύναται να ιδρύεται διεπιστημονικό εργαστήριο που εντάσσεται σε Σχολή, αν υφίσταται τεκμηριωμένο ενδιαφέρον για την ίδρυσή του από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) διαφορετικών Τμημάτων της ίδιας Σχολής ή στο Α.Ε.Ι., αν υφίσταται τεκμηριωμένο ενδιαφέρον για την ίδρυσή του από μέλη Δ.Ε.Π. Τμημάτων διαφορετικών Σχολών.

4.1.1. Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο με τίτλο «Βιβλιολόγειον» (ΦΕΚ τ.Α/275/15-11-2002)

<https://biblio.edu.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος, Καθηγητής ΠΤΝ

Ίδρυση

Ιδρύεται στην Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Εργαστήριο Αγωγής για το Βιβλίο με τίτλο «Βιβλιολόγειον» το οποίο καλύπτει ερευνητικές και διδακτικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της νεοελληνικής και παιδικής φιλολογίας και αποσκοπεί στην κάλυψη διαφόρων πτυχών της αγωγής για το βιβλίο στην εκπαίδευση της

περιοχής αλλά και ευρύτερα.

Αποστολή

Το εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των Τμημάτων που συγκροτούν τη Παιδαγωγική Σχολή Φλώρινας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης καθώς και άλλων Τμημάτων του Ιδρύματος σε θέματα που εμπíπτουν στα αντικείμενα δραστηριότητας του εργαστηρίου όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του παρόντος.
- Την έρευνα και μελέτη και την επιστημονική ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τις φιλολογικές/ βιβλιολογικές πηγές.
- Τη διδακτική αξιοποίηση του βιβλιολογικού υλικού στην εκπαιδευτική πράξη.
- Τη συγγραφή διδακτικών εγχειριδίων με γνωστικό αντικείμενο την αγωγή για το βιβλίο.
- Την προώθηση και προβολή της αγωγής για το βιβλίο σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία.
- Τη δημιουργία τράπεζας πληροφοριών για την κατάσταση και τον κοινωνικό ρόλο του βιβλίου στην περιοχή της Φλώρινας.
- Την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.
- Τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.
- Την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων.
- Την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 (Α' 53).

4.1.2. Εργαστήριο «Γνωσιακής Επιστήμης» (ΦΕΚ τ.Β 891/24-03-2023)

<https://cogscilab.edu.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Δημήτριος Πνευματικός, Καθηγητής ΠΤΔΕ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΝΩΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ - (LABORATORY OF COGNITIVE SCIENCE)», το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Γνωσιακής Επιστήμης
- Εφαρμοσμένης Γνωσιακής Επιστήμης
- Γνωστικής Ψυχολογίας
- Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας

- Μελέτης Συναισθημάτων.

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το Εργαστήριο «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΓΝΩΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (LABORATORY OF COGNITIVE SCIENCE)», έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπíπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης με σκοπό την ανάπτυξη νέας γνώσης και την απόκτηση τεχνογνωσίας, τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πειραματικό - εφαρμοσμένο επίπεδο.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν, είναι συναφείς ή αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς, καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.
- Τη δημιουργία νέων σύγχρονων και ελκυστικών προγραμμάτων σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου της ΣΚΑΕΠ, καθώς και στην αναβάθμιση των υφιστάμενων, στο πλαίσιο των γνωστικών αντικειμένων του Εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς την οικονομική διαχείριση των οποίων αναλαμβάνει ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.
- Την παροχή επιστημονικού και εξειδικευμένου συμβουλευτικού έργου προς τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, όπως γνωμοδοτήσεις και μελέτες.

- Την παροχή υπηρεσιών προς τρίτα φυσικά ή νομικά πρόσωπα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τον σκοπό του Α.Ε.Ι., και ιδίως προς τους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α'143).
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την οργάνωση και παροχή επιμορφωτικών προγραμμάτων μέσω του Κέντρου Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης του Α.Ε.Ι. στα γνωστικά αντικείμενα του Εργαστηρίου.
- Τέλος, αναλαμβάνει κάθε άλλη δραστηριότητα που καθορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό του πανεπιστημιακού εργαστηρίου, εφόσον προάγει τη διδασκαλία, την επιστήμη και την έρευνα στα γνωστικά αντικείμενα του πανεπιστημιακού εργαστηρίου και είναι σύμφωνη προς τους σκοπούς, την αποστολή του Α.Ε.Ι. και την κείμενη νομοθεσία.

4.1.3. Εργαστήριο «Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση - ΔηΚαιΤΕ» (ΦΕΚ τ.Β/2624/28-06-2019)

<https://crinte.nured.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Θαρρενός Μπράτιτσης, Καθηγητής ΠΤΝ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «Εργαστήριο Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση - ΔηΚαιΤΕ» (Creativity, Innovation and Technology in Education - CrInTE), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Τεχνολογικά υποστηριζόμενη μάθηση
- Τεχνολογίες της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών
- Ψηφιακή αφήγηση και οι εφαρμογές της σε διάφορα πεδία (εκπαίδευση, επιχειρηματικότητα, δημιουργικότητα, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, διαχείριση κρίσεων, κ.λπ.).
- Ενσώματη μάθηση
- Διάχυτη μάθηση · STEAM
- Εφαρμογές επαυξημένης και εικονικής πραγματικότητας
- Εκπαιδευτική ρομποτική
- Διδακτική της πληροφορικής
- Συνεργατική μάθηση μέσω υπολογιστή
- Εκπαιδευτικό λογισμικό
- Ευέλικτη και εξ αποστάσεως εκπαίδευση

- Διαδικτυακή μάθηση
- Μάθηση βασισμένη σε βίντεο
- Αλληλεπίδραση μαθητών-υπολογιστών
- Περιβάλλοντα μεικτής πραγματικότητας
- Ηλεκτρονικά χειραπτικά αντικείμενα
- Αυτοματοποιημένη ανάλυση αλληλεπιδράσεων
- Μάθηση μέσω (ψηφιακών) παιχνιδιών
- Εκπαίδευση μέσω διαθεματικών προσεγγίσεων

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το «Εργαστήριο Δημιουργικότητας, Καινοτομίας και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση - ΔηΚαιΤΕ» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα μετά προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ53/τ.Α727-4-1984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.1.4. Εργαστήριο «Κοινωνικές και Μεταναστευτικές Σπουδές» (ΦΕΚ τ.Β/218/03-02-2020)

<https://smslab.edu.uowm.gr>

Διευθύντρια Εργαστηρίου: Μιχαήλ Δόμνα, Καθηγήτρια ΕΨΜ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» (SOCIAL AND MIGRATION STUDIES), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Κοινωνικές Σπουδές
- Μεταναστευτικές Σπουδές
- Σπουδές Φύλου
- Εκπαίδευση και Έρευνα στις Κοινωνικές Επιστήμες
- Δίκαιο, ισότητα ευκαιριών και η Ιδιότητα του Πολίτη

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το Εργαστήριο «ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και

εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.

- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α'/27-41984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.1.5. Εργαστήριο «Διά Βίου Εκπαίδευση-Κοινωνική» (ΦΕΚ τ.Β/5040/01-11-2020)

<https://socialab.edu.uowm.gr>

Διευθύντρια Εργαστηρίου: Ευαγγελία Καλεράντε, Καθηγήτρια ΠΤΝ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ (LIFELONG LEARNING - SOCIAL POLICY), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Εκπαιδευτικής Πολιτικής
- Πολιτικής Κοινωνιολογίας
- Κοινωνική Πολιτική - Πολιτική Δικαιωμάτων
- Κοινωνική Ανισότητα.

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το Εργαστήριο «ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.

- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς» (Α' 53).

4.1.6. Εργαστήριο «Εικαστικών τεχνών - EET» (ΦΕΚ τ.Β/2624/28-06-2019)

<https://artslab.edu.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Κωνσταντίνος Κασβίκης, Αν. Καθηγητής ΠΤΔΕ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «Εργαστήριο Εικαστικών τεχνών - EET» (Visual Arts Laboratory-VAL), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Διδακτική των εικαστικών Τεχνών
- Εικαστικής Αγωγής και διδασκαλίας
- Αισθητικής Παιδείας-Τέχνες και Εφαρμογές

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το «Εργαστήριο Εικαστικών τεχνών - EET» (Visual Arts Laboratory -VAL) έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπíπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων ανα-γνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ53/τ.Α727-41984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.1.7. Εργαστήριο «Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία - Ε.Ε.Φ.Ε.Α.» (ΦΕΚ τ.Β/2688/02-07-2019)

<https://www.felab.edu.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Αναστάσιος Παπανικολάου, Επικ. Καθηγητής ΠΤΔΕ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «Εργαστήριο Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την

Αειφορία - Ε.Ε.Φ.Ε.Α.» (Laboratory of Science and Sustainability Education - S.S.E.), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Διδακτικής των Φυσικών Επιστημών και της Τεχνολογίας
- Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και Εκπαίδευσης για την Αειφορία

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το «Εργαστήριο Εκπαίδευσης στις Φυσικές Επιστήμες και την Αειφορία - Ε.Ε.Φ.Ε.Α.» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων
- της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, Βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α'/27-41984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.1.8. Εργαστήριο «Παιδαγωγικών Μελετών και Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Πρακτικών- ΠαιΜεΚΕΠ» (ΦΕΚ τ.Β/2626/28-06-2019)

<https://pedagogylab.edu.uowm.gr>

Διευθύντρια Εργαστηρίου: Βασιλική Πλιόγκου, Αν. Καθηγήτρια ΠΤΝ

Ίδρυση

Ιδρύεται Εργαστήριο στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με τίτλο: «Εργαστήριο Παιδαγωγικών Μελετών και Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Πρακτικών - ΠαιΜεΚΕΠ» (Laboratory of Pedagogical Studies and Innovative Educational Practices - PeStInEP), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Εφαρμοσμένη Παιδαγωγική (Προσχολική, Σχολική, Κοινωνική, Διαπολιτισμική, Συγκριτική)
- Διδακτική Μεθοδολογία (σε επίπεδο γενικό ή εξειδικευμένο)
- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία
- Μικροδιδασκαλία
- Εκπαίδευση εκπαιδευτικών
- Διαχείριση σχολικής τάξης
- Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης
- Φιλοσοφία της Παιδείας και της Εκπαίδευσης
- Σχολική Ψυχολογία
- Ενωσιολογική ανάπτυξη
- Αντιληπτικο-κινητικές ικανότητες και δεξιότητες
- Συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη
- Ειδική Αγωγή και Μαθησιακές Δυσκολίες
- Νοητική Υστέρηση και Αναπτυξιακές Αναπηρίες
- Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
- Εκπαιδευτική Αξιολόγηση
- Επιστημονική Τεχνολογία

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το «Εργαστήριο Παιδαγωγικών Μελετών και Καινοτόμων Εκπαιδευτικών Πρακτικών - ΠαιΜεΚΕΠ» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επί-πεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.

- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, Βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα μετά προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α'/27-41984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.1.9. Εργαστήριο «Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής - ΜΑ.ΦΥ.ΖΩ.» (ΦΕΚ τ.Β/2688/02-07-2019)

<https://mathslife.eled.uowm.gr>

Διευθυντής Εργαστηρίου: Χαράλαμπος Λεμονίδης, Καθηγητής ΠΤΔΕ

Ίδρυση

Ιδρύεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής - ΜΑ.ΦΥ.ΖΩ.» (Nature and Life Mathematics - MathsLife), το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Διδακτικής των μαθηματικών
- Διδασκαλίας και μάθησης των μαθηματικών με τη χρήση ΤΠΕ
- Δια Βίου μάθηση μαθηματικών και μαθηματικά του ελεύθερου χρόνου

- Δυσκολίες μάθησης μαθηματικών και μάθηση ειδικών ομάδων εκπαιδευόμενων
- Μάθηση μαθηματικών σε πλαίσια εκτός σχολείου (out of school mathematics)
- Διδασκαλία μαθηματικών μέσω της αφήγησης
- Εμπλοκή των γονέων στη διδασκαλία/μάθηση των μαθηματικών
- Αριθμητισμός. Μαθηματικά της καθημερινότητας
- Μαθηματικές γνώσεις των ενηλίκων και διάφορων επαγγελματικών ομάδων

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το εργαστήριο «Μαθηματικά της Φύσης και της Ζωής - ΜΑ.ΦΥ.ΖΩ.» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπίπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του εργαστηρίου.
- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.

- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (ΦΕΚ 53/τ.Α'/27-41984): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

4.2. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

4.2.1. Εργαστήριο «Τοπικής Ιστορίας» (ΦΕΚ τ.Α/181/07-08-2001)

<https://historylab.eled.uowm.gr>

Διευθύντρια Εργαστηρίου: Σοφία Ηλιάδου – Τάχου, Καθηγήτρια ΠΤΔΕ

Ίδρυση

Ιδρύεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Εργαστήριο Τοπικής Ιστορίας, το οποίο καλύπτει εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της τοπικής ιστορίας και αποσκοπεί στην κάλυψη διαφόρων πτυχών της ιστορικής πραγματικότητας στο χώρο της ιδιαίτερης πατρίδας ή της ευρύτερης τοπικής περιοχής

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας καθώς και άλλων τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε θέματα που εμπίπτουν στο αντικείμενο δραστηριότητας του εργαστηρίου όπως αυτό προσδιορίζεται στο άρθρο 1 του παρόντος.
- Τη συγκέντρωση αρχειακού υλικού, προφορικών μαρτυριών και εικαστικού-εικονιστικού υλικού που αφορούν στην ιστορία της μείζονος περιοχής της Φλώρινας,
- Την έρευνα και μελέτη των πηγών αυτών και την επιστημονική ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τις ιστορικές πηγές.
- Τη διδακτική αξιοποίηση του ιστορικού υλικού στην εκπαιδευτική πράξη.
- Τη συγγραφή διδακτικών εγχειριδίων με γνωστικό αντικείμενο την τοπική ιστορία.
- Την προώθηση και προβολή της τοπικής ιστορίας σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και την τοπική κοινωνία.
- Τη δημιουργία τράπεζας πληροφοριών για την κοινωνική, οικονομική, πολιτική και πολιτισμική ιστορία της Φλώρινας.
- Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.

- Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων συμποσίων συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων.
- Την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς» (Α' 53).

4.3. Πανεπιστημιακά Εργαστήρια Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών

4.3.1. Εργαστήριο «Εργαστήριο Μελέτης της Γλώσσας και των Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας» (ΦΕΚ τ.Α/99/19-04-2003)

<https://nured.uowm.gr/erevnitika-ergastiria/ergastirio-meletis-tis-glossas-ke-ton-programmaton-glossikis-didaskalias/>

Ίδρυση

Ιδρύεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Εργαστήριο Μελέτης της Γλώσσας και των Προγραμμάτων Γλωσσικής Διδασκαλίας, το οποίο καλύπτει εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Γλώσσας και της Διδασκαλίας της

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το εργαστήριο έχει ως σκοπό:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθώς και άλλων τμημάτων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα δραστηριότητας των εργαστηρίων όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του παρόντος.
- Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ημεδαπής και αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων συμποσίων συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων και την πρόσκληση Ελλήνων και ξένων αναγνωρισμένων επιστημόνων.
- Την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες κατά τα προβλεπόμενα στο Π.Δ. 159/1984 «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα Πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς» (Α' 53).

4.3.2. Εργαστήριο «Εργαστήριο παιδων και εφήβων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες: Ανίχνευση, αξιολόγηση, παρέμβαση - ΑΝΑΞΠΑ-ΑΜΕΑ» (ΦΕΚ τ.Α/99/19-04-2003)

<https://nured.uowm.gr/erevnitika-ergastiria/ergastirio-meletis-tis-glossas-ke-ton-programmaton-glossikis-didaskalias>

Διευθύντρια Εργαστηρίου: Στεργιανή Γκιαούρη, Αν. Καθηγήτρια ΠΤΝ

Ίδρυση

Ιδρύεται στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας Εργαστήριο με τίτλο: «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚ-ΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ: ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ-ΑΝΑΞΠΑ ΑΜΕΑ», το οποίο εξυπηρετεί εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα:

- Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση
- Εφαρμογές της Ψυχολογίας στην Ειδική Αγωγή

Αποστολή - Σκοπός - Τομείς Δραστηριότητας

Το «ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΗΒΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΠΗΡΙΕΣ: ΑΝΙΧΝΕΥΣΗ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ -ΑΝΑΞΠΑ -ΑΜΕΑ» έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επί-πεδο, διδακτικών και ερευνητικών αναγκών των τμημάτων της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών, καθώς και άλλων τμημάτων του Πανεπιστημίου, σε θέματα που εμπíπτουν στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Τη διεξαγωγή έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα του εργαστηρίου, όπως αυτά εξειδικεύονται στο άρθρο 1 της παρούσας απόφασης.
- Την προαγωγή της έρευνας, συνεργασίας και ανταλλαγής επιστημονικών γνώσεων με άλλα εργαστήρια του Ιδρύματος, καθώς επίσης και με εργαστήρια ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και ερευνητικών φορέων της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι συμπίπτουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία με φορείς του δημοσίου τομέα, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, επιστημονικούς και κοινωνικούς φορείς καθώς και με διεθνείς οργανισμούς και οργανώσεις συμβάλλοντας στη μελέτη, υποβολή προτάσεων και εναλλακτικών/καινοτόμων μεθόδων αντιμετώπισης θεμάτων που ανήκουν στα ερευνητικά ενδιαφέροντα του Εργαστηρίου.

- Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, Βιβλίων και συλλογικών τόμων.
- Την διοργάνωση σεμιναρίων, ημερίδων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων, καθώς και την πρόσκληση επιστημόνων αναγνωρισμένου κύρους από την Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε υπηρεσίες και προϊόντα και μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων, δράσεων και μελετών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς.
- Την παροχή υπηρεσιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο π.δ. 159/1984 (Α153): «Προϋποθέσεις παροχής υπηρεσιών από τα πανεπιστημιακά εργαστήρια σε ιδιώτες και κάθε νομικής μορφής οργανισμούς».

5. ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ (ΔΠΠΣ) «ΕΙΔΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ»

Με απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, στη συνεδρίασή της με αριθμ. 232/18-06-2025, ιδρύεται με προοπτική πρώτης λειτουργίας από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027, το Διεπιστημονικό Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΠΣ) με τίτλο «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση (Special and Inclusive Education)», σύμφωνα με το άρθρο 71 του Ν. 4957/2022. Το πρόγραμμα υλοποιείται με συνεργασία του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών και του Τμήματος Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, με έδρα τη Φλώρινα. Τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη αναλαμβάνει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, ως επισπεύδον Τμήμα.

5.1. Απονεμόμενος τίτλος σπουδών

Στους/στις φοιτητές/τριες που πληρούν τις προϋποθέσεις ολοκλήρωσης των σπουδών τους απονέμεται ενιαίο πτυχίο με δύο (2) κατευθύνσεις:

- 1. Ειδική Αγωγή Νηπιαγωγού**
- 2. Ειδική Αγωγή Δασκάλου/ας**

Στόχος του προγράμματος είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση Ειδικών Παιδαγωγών για την Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση, οι οποίοι/ες θα είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις σύγχρονες εκπαιδευτικές ανάγκες συμπερίληψης και κοινωνικής προσαρμογής σε δυναμικά και χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Η επιτυχής φοίτηση οδηγεί σε πτυχίο των κλάδων ΠΕ71 (Δάσκαλοι/ες ΕΑΕ) και ΠΕ61 (Νηπιαγωγοί ΕΑΕ), με κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα σύμφωνα με τους Ν. 3699/2008 και 3966/2011.

5.2. Επίπεδο τίτλου σπουδών

Το ΔΠΠΣ είναι τετραετούς φοίτησης (οκτώ εξάμηνα), με συνολικό φόρτο 240 πιστωτικών μονάδων ECTS, αντιστοιχώντας στο επίπεδο 6 του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Bachelor's Degree). Σύμφωνα με την ταξινόμηση ISCED 2013, το πρόγραμμα εντάσσεται στον κωδικό 0111 και ενισχύει τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα των αποφοίτων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Με τον τρόπο αυτό ανταποκρίνεται τόσο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας όσο και στις εθνικές και διεθνείς στρατηγικές για την προώθηση της συμπερίληψης και της εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς.

5.3. Αποστολή του ΔΠΠΣ

Η ίδρυση του ΔΠΠΣ «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση» υπαγορεύεται από το σύγχρονο επιστημονικό, ακαδημαϊκό και κοινωνικό πλαίσιο, καθώς οι συνεχείς μεταβολές στη δομή της

εκπαίδευσης, τόσο διεθνώς όσο και στην Ελλάδα, καθιστούν αναγκαία την υψηλή εξειδίκευση στον τομέα των Επιστημών της Αγωγής.

Αντικείμενο του προγράμματος είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση εξειδικευμένων εκπαιδευτικών (ΠΕ61 και ΠΕ71) που θα στελεχώσουν δομές Γενικής και Ειδικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, διαθέτοντας σαφώς καθορισμένα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα. Αποστολή του είναι η προετοιμασία Ειδικών Παιδαγωγών ικανών να ανταποκριθούν στις ανάγκες συμπερίληψης και κοινωνικής προσαρμογής σε δυναμικά, εξελισσόμενα και χωρίς αποκλεισμούς εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Μέσα από τον συνδυασμό θεωρητικής διδασκαλίας, εργαστηρίων, πρακτικής άσκησης και τη δυνατότητα εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, το ΔΠΠΣ συνδέει τη θεωρία με την πράξη, καλλιεργεί την κριτική σκέψη και ενισχύει την επιστημονική έρευνα στον χώρο της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης.

Κύριοι Σκοποί

1. Η εκπαίδευση επιστημόνων/ισών με τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις για την αποτελεσματική διδασκαλία και υποστήριξη μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες, προωθώντας τις αρχές της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
2. Η προαγωγή της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης ως επιστημονικού πεδίου, μέσα από ακαδημαϊκή διδασκαλία και έρευνα, με έμφαση στην καλλιέργεια ερευνητικών δεξιοτήτων απαραίτητων για μια επιτυχημένη επαγγελματική πορεία.
3. Η παροχή παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας, που θα επιτρέψει στους/στις αποφοίτους/ες να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης εκπαίδευσης.
4. Η εξασφάλιση μιας ολοκληρωμένης θεωρητικής, πρακτικής και ερευνητικής κατάρτισης που θα επιτρέψει στους/στις αποφοίτους να συμβάλλουν στην ανάπτυξη της γνώσης και να διεκδικήσουν με αξιώσεις θέση στον ιδιωτικό, δημόσιο και ακαδημαϊκό χώρο.

Επιμέρους Στόχοι

- Παροχή υψηλής ποιότητας σπουδών, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων, σε κλίμα ανθρωπισμού και αλληλεγγύης.
- Εφαρμογή φοιτητοκεντρικής προσέγγισης που ενδυναμώνει επιστημονικά, προσωπικά και κοινωνικά τους/τις αποφοίτους/ες, διευκολύνοντας την ομαλή μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.
- Συνεχής ανανέωση γνωστικών αντικειμένων, περιεχομένου και μεθόδων διδασκαλίας, ώστε να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις του 21ου αιώνα.
- Στενή σύνδεση θεωρίας και πράξης μέσω εργαστηρίων και της εκτεταμένης πρακτικής άσκησης, διάρκειας ενός έτους, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

- Ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας και διάχυση των αποτελεσμάτων της στην εκπαιδευτική και κοινωνική κοινότητα, με στόχο τη βελτίωση της αγωγής, της μάθησης και της κοινωνικοποίησης των μαθητών/τριών.
- Κατάρτιση εκπαιδευτικών με δεξιότητες στην έγκαιρη ανίχνευση μαθησιακών δυσκολιών, στη διαφοροποιημένη διδασκαλία, στη διεπιστημονική συνεργασία, στη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών και στην προαγωγή της πολυπολιτισμικότητας, των δικαιωμάτων του παιδιού και της ισότητας στην εκπαίδευση.

5.4. Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι απόφοιτοι/ες του ΔΠΠΣ αναμένεται να διαθέτουν:

Γνώσεις

- Σφαιρική κατανόηση των θεωριών και επιστημολογικών ρευμάτων της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, με έμφαση στις σύγχρονες προσεγγίσεις.
- Γνώσεις για τις κατηγορίες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών/τριών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες.
- Εξοικείωση με ερευνητικές μεθόδους, τεχνικές συλλογής και ανάλυσης δεδομένων, και βασικές αρχές δεοντολογίας και ηθικής στην επιστημονική έρευνα.
- Θεωρητικό υπόβαθρο για τη συνέχιση σπουδών σε μεταπτυχιακό επίπεδο.

Δεξιότητες

- Ικανότητα αναζήτησης και αξιοποίησης έγκυρων επιστημονικών πηγών.
- Εφαρμογή μεθόδων αξιολόγησης, διδασκαλίας και υποστήριξης σε ποικίλα εκπαιδευτικά πλαίσια.
- Κριτική σκέψη και διεπιστημονική συνεργασία σε ομάδες επαγγελματιών.
- Ενσυναίσθηση, σεβασμός στη διαφορετικότητα και στις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
- Χρήση νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση.

Γενικές Ικανότητες

- Προσαρμοστικότητα σε νέες καταστάσεις και λήψη αποφάσεων.
- Αυτόνομη και ομαδική εργασία σε εθνικά και διεθνή περιβάλλοντα.
- Σχεδιασμός και διαχείριση εκπαιδευτικών έργων.
- Κοινωνική, επαγγελματική και ηθική υπευθυνότητα, με έμφαση στη φύλο-ευαισθησία και την πολυπολιτισμικότητα.
- Κριτική και αυτοκριτική σκέψη, καθώς και προαγωγή δημιουργικότητας και καινοτομίας.

5.5. Επαγγελματικές Προοπτικές

Η αυξανόμενη ζήτηση για εξειδικευμένο προσωπικό στον χώρο της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα καθιστά ιδιαίτερα θετικές τις επαγγελματικές προοπτικές των αποφοίτων. Οι πτυχιούχοι/ες μπορούν να στελεχώσουν εκπαιδευτικές δομές γενικής και ειδικής αγωγής, να συμβάλουν στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενταξιακών πολιτικών και να συνεργαστούν με επαγγελματίες σε ποικίλα εκπαιδευτικά, διαγνωστικά, θεραπευτικά και υποστηρικτικά πλαίσια. Η διεπιστημονική τους ταυτότητα και η διεπαγγελματική κουλτούρα που καλλιεργείται στο πρόγραμμα ενισχύουν τη δυνατότητά τους να προάγουν την ποιότητα και την ισότητα στην εκπαίδευση.

5.6. Διδακτικό Προσωπικό Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

5.6.1. Μέλη ΔΕΠ

Καθηγητές/τριες

Αντρέας Ανδρέου (Διευθυντής ΠΜΣ Επιστήμες της Αγωγής με Νέες Τεχνολογίες)

Αντικείμενο: Ιστορία και πολιτισμός στην Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Αρχαία και Βυζαντινή Ιστορία. Ιστορία και Αρχαία Ελληνική Τέχνη. Ιστορία και Σχολική Ιστορία. Τοπική Ιστορία-Έρευνα και διδακτική της. Σχολικά Εγχειρίδια Ιστορίας. Μουσειακή Εκπαίδευση.

τηλ. 2385055009, e-mail: aandreou@uowm.gr

Ελένη Γρίβα (Αντιπρύτανης Διεθνών Σχέσεων, Εξωστρέφειας και Ολιστικής Μέριμνας)

Αντικείμενο: Διδασκαλία της δεύτερης/ξένης γλώσσας και διαχείριση της Πολυγλωσσίας στην Εκπαίδευση.

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Σύγχρονες μέθοδοι διδασκαλίας της δεύτερης/ξένης γλώσσας, Διγλωσσία, Διγλωσσική ανάπτυξη, Η Ελληνική ως δεύτερη/ξένη γλώσσα, Στρατηγικές γλωσσικής εκμάθησης, Αξιολόγηση του γλωσσικού μαθήματος.

Τηλ. 2385055025, e-mail: egriva@uowm.gr

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου (Κοσμήτορας Σ.Κ.Α.ΕΠ.)

Αντικείμενο: Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ιστορία της εκπαίδευσης του νεοελληνικού Κράτους και της παιδείας του αλύτρωτου Ελληνισμού και του Ελληνισμού της διασποράς, εκπαιδευτική πολιτική του νεοελληνικού κράτους, εκπαίδευση εκπαιδευτικών, βαλκανική παιδεία, έρευνα στο επίπεδο της τοπικής ιστορίας.

Τηλ. 2385055013, e-mail: siliadou@uowm.gr

Ιωάννης Θωίδης (Αντιπρόεδρος Τμήματος)

Αντικείμενο: Κοινωνική Παιδαγωγική και Ολοήμερη εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Ελεύθερος χρόνος, Παιδική ηλικία, Δια Βίου μάθηση, Ολοήμερο σχολείο, Κοινωνική Εκπαίδευση.

Τηλ. 2385055033, e-mail: ithoidis@uowm.gr

Γεώργιος Ιορδανίδης (Μέλος εντεκαμελούς Συμβουλίου ΠΔΜ)

Αντικείμενο: Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Οργάνωση και διοίκηση της εκπαίδευσης, οργάνωση και λειτουργία σχολικών μονάδων, διεύθυνση σχολικής μονάδας, εκπαιδευτική αξιολόγηση με έμφαση στην αξιολόγηση εκπαιδευτικού προσωπικού, εκπαίδευση και οικονομική ανάπτυξη, σχολικό κλίμα και σχολική κουλτούρα.

Τηλ. 2385055062, e-mail: giordanidis@uowm.gr

Χαράλαμπος Λεμονίδης (Πρόεδρος Προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος Ψυχολογίας)

Αντικείμενο: Διδακτική των Μαθηματικών

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία και μάθηση των πρώτων μαθηματικών εννοιών στο δημοτικό σχολείο. Εκπαίδευση των εκπαιδευτικών. Χρήση της νέας τεχνολογίας στη διδασκαλία των μαθηματικών. Διδασκαλία της γεωμετρίας.

Τηλ. 2385055021, e-mail: xlemon@uowm.gr

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης (Πρόεδρος ΟΜΕΑ)

Αντικείμενο: Μαθηματικά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδασκαλία αριθμητικής και γεωμετρίας. Η διδασκαλία των Μαθηματικών με ιστορική προσέγγιση. Η διδασκαλία των Επιστημών και της Τεχνολογίας με ιστορική προσέγγιση. Μαθηματική εκπαίδευση. Εκπαίδευση των Εκπαιδευτικών.

Τηλ. 2385055066, e-mail: knikolantonakis@uowm.gr

Δημήτριος Πνευματικός (Αντιπρόεδρος Προσωρινής Συνέλευσης Τμήματος Ψυχολογίας)

Αντικείμενο: Εξελικτική Ψυχολογία

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Η ανάπτυξη του παιδιού και του εφήβου. Θέματα εφαρμογής της ψυχολογίας στην εκπαίδευση. Εκτελεστικές λειτουργίες. Η εννοιολογική αλλαγή. Ηθική και Συναισθηματική ανάπτυξη. Κίνητρα στην εκπαίδευση.

τηλ.2385055035, e-mail: dpnevmat@uowm.gr

Αναπληρωτές/τριες καθηγητές/τριες

Κωνσταντίνος Κασβίκης (Πρόεδρος Τμήματος)

Αντικείμενο: Διδακτική της Ιστορίας και του Πολιτισμού

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διδακτική της Ιστορίας, Μουσειοπαιδαγωγική, Αρχαιολογική εκπαίδευση, Δημόσια Αρχαιολογία και Πολιτικές του Παρελθόντος.

Τηλ. 2385055026, e-mail: kkasvikis@uowm.gr

Επίκουροι καθηγητές/τριες

Ηλίας Βασιλειάδης

Αντικείμενο: Σχολική Ψυχολογία

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Κοινωνική και συναισθηματική προσαρμογή στο σχολικό πλαίσιο, Διασύνδεση σχολείου-οικογένειας, Συμπερίληψη μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, Σχολική συμβουλευτική-Προγράμματα παρέμβασης.

Τηλ. 2385055022, e-mail: ivasileiadis@uowm.gr

Ευμορφία Κηπουροπούλου

Αντικείμενο: Διαπολιτισμική Παιδαγωγική και Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Διαπολιτισμική παιδαγωγική, Εθνοπολιτισμικές ταυτότητες, Μετανάστευση, Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών, Εκπαίδευση εκπαιδευτικών.

Τηλ. 2385055131, e-mail: ekipouropoulou@uowm.gr

Αναστάσιος Παπανικολάου

Αντικείμενο: Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Μορφές τυπικής, μη-τυπικής και άτυπης Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Υπεύθυνη Περιβαλλοντική Συμπεριφορά, Ζητήματα περιβάλλοντος και αειφορίας.

Τηλ. 2385055032, e-mail: apapanikolaou@uowm.gr

Άννα-Καρολίνα Ρετάλη

Αντικείμενο: Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Σχεδιασμός και διεξαγωγή έρευνας στις Επιστήμες της Αγωγής, Ανάλυση δεδομένων στις Επιστήμες της Αγωγής, Διεθνείς έρευνες αξιολόγησης μαθητών, Ακαδημαϊκή αυτοαντίληψη και επίδοση μαθητών.

Τηλ. 2385055169, e-mail: kretali@uowm.gr

Άγγελος Σοφιανίδης

Αντικείμενο: Φυσική και η Διδακτική της

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Έννοιες της Φυσικής και Αναπαραστάσεις, Διδακτική της Φυσικής, Ανοικτά Διερευνητικά Περιβάλλοντα Μάθησης στις ΦΕ.

Τηλ., e-mail: asofianidis@uowm.gr

Μενέλαος Τζιφόπουλος

Αντικείμενο: Παιδαγωγική και εφαρμογές στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση

Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: Παιδαγωγική, Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών, Ψηφιακές Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση, Πρακτική Άσκηση.

Τηλ. 2385055024, e-mail: mtzifopoulos@uowm.gr

4.6.2. Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.)

Κλεονίκη Σέμογλου

Αντικείμενο: Φυσική Αγωγή (Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών)

Τηλ. 2385055050, e-mail: ksemoglou@uowm.gr

Αντώνιος Τοσουνίδης

Αντικείμενο: Φυσική Αγωγή

Τηλ. 2385055057, e-mail: atosounidis@uowm.gr

4.6.3. Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.ΔΙ.Π.)

Αθανασία Ανδρεοπούλου

Αντικείμενο: Ειδική Αγωγή και Πρακτική Άσκηση

Τηλ., e-mail: aandreopoulou@uowm.gr

Αθανάσιος Βαϊτσάκης

Τηλ. 2385055052, e-mail: abaitsakis@uowm.gr

Παρασκευή Γκόλια

Αντικείμενο: Κοινωνική Παιδαγωγική και Πρακτική Άσκηση

Τηλ. e-mail: pgolia@uowm.gr

Ιωάννης Κασκαμανίδης

Αντικείμενο: Διδακτική των Κοινωνικών Επιστημών και Πρακτική Άσκηση

Τηλ. 2385055018, e-mail: ikaskamanidis@uowm.gr

Αγγελίνα Λιθοξοΐδου

Αντικείμενο: Εκπαιδευτική Ψυχολογία και Πρακτική Άσκηση

Τηλ. 2385055067, email: alithoxoidou@uowm.gr

Τρύφων Μαυροπαλιάς

Αντικείμενο: Ειδική Αγωγή, Μαθησιακές Δυσκολίες και Πρακτική Άσκηση

Τηλ. 2385055046, e-mail: tmavropalias@uowm.gr

Ιωάννης Μπουνόβας

Αντικείμενο: Σχολική Παιδαγωγική και Πρακτική Άσκηση

Τηλ. 2385055065, e-mail: ibounovas@uowm.gr

Κωνσταντίνος Τσαχουρίδης

Αντικείμενο: Μουσική Παιδαγωγική, Φωνητική Παιδεία

Τηλ. 2385055029, e-mail: ktsachouridis@uowm.gr

4.6.4. Ειδικό Τεχνικό Επιστημονικό Προσωπικό (Ε.Τ.Ε.Π.)

Γεώργιος Σεμερτζίδης (Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών)

Τηλ. 2385055059, e-mail: gsemer@uowm.gr

Μάρθα Ηλιάδου

Τηλ. 23853055000, e-mail: miliadou@uowm.gr

4.6.5. Ομότιμοι Καθηγητές/τριες

Αικατερίνη Δημητριάδου

π. Ειρηναίος Χατζηεφραιμίδης

Κωνσταντίνος Φωτιάδης

4.7. Διδακτικό Προσωπικό συνεργαζόμενων Τμημάτων του ΔΠΠΣ

Αργυρώ-Δέσποινα Αντύπα

Γνωστικό Αντικείμενο: Βιοψυχολογία

Η Αργυρώ-Δέσποινα Αντύπα είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Βιοψυχολογία». Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα και το συγγραφικό της έργο εστιάζονται στη μελέτη του βιολογικού υποστρώματος ψυχολογικών φαινομένων, με έμφαση στη συναισθηματική μνήμη, το στρες, τα συναισθήματα και το δυαδικό συγχρονισμό. Η έρευνα της χρησιμοποιεί νευροεπιστημονικές μεθόδους (όπως νευροαπεικόνιση, μετρήσεις φυσιολογίας και νευροενδοκρινολογίας, φαρμακολογία) σε φυσιολογικούς και κλινικούς πληθυσμούς, για την εξέταση ερωτημάτων που προκύπτουν από τη θεωρία και πρακτική της Ψυχολογίας.

Άννα Βακάλη

Γνωστικό Αντικείμενο: Δημιουργική Γραφή

Η Άννα Βακάλη είναι μέλος Ε.ΔΙ.Π Δημιουργικής Γραφής στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ενώ για 15 χρόνια είχε εργαστεί ως φιλόλογος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Διαθέτει διδακτορικό δίπλωμα με θέμα «Η παραγωγή γραπτού λόγου στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση μετά το 1975: Από την Έκθεση στη Δημιουργική Γραφή» και πρώτες μεταπτυχιακές σπουδές στη Διδακτική της Γλώσσας και ακόλουθες στην Εκπαιδευτική Πολιτική και τη Μεθοδολογία Έρευνας.

Τριανταφυλλιά Γεωργιάδου

Γνωστικό Αντικείμενο: Αναπτυξιακή Ψυχολογία

Η Τριανταφυλλιά Γεωργιάδου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ). Επιστημονικά και ερευνητικά ενδιαφέροντα: πεποιθήσεις για υπαρξιακά ζητήματα, επιλεκτική εμπιστοσύνη, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη καθ' όλη την διάρκεια της ζωής.

Στεργιανή Γκιαούρη

Γνωστικό Αντικείμενο: Ψυχολογία Ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/ή αναπηρίες: Ανίχνευση-Αξιολόγηση-Παρέμβαση

Η Στεργιανή Γκιαούρη είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Το συγγραφικό έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντά της σχετίζονται με ζητήματα που αφορούν την Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση, την Ψυχολογία,

την Ψυχοεκπαιδευτική Αξιολόγηση και Υποστήριξη παιδιών και εφήβων με δυσκολίες στη μάθηση και στη ζωή καθώς και τη Σχολική Συμβουλευτική.

Ευαγγελία Καλεράντε

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Η Ευαγγελία Καλεράντε είναι Καθηγήτρια της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, στο Πανεπιστήμιο της Δ. Μακεδονίας. Είναι απόφοιτος του Πολιτικού Τμήματος της Νομικής Σχολής Αθηνών, της Παιδαγωγικής Σχολής Αθηνών και της Σχολής Νηπιαγωγών. Έχει πραγματοποιήσει Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Κοινωνιολογία και το θέμα του διδακτορικού της είναι στον τομέα της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Ασχολείται με ζητήματα Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και Πολιτικής Κοινωνιολογίας. Με βάση την ενασχόλησή της με την Κοινωνιολογία της Τέχνης και της Λογοτεχνίας έχει συνεργαστεί με τη Σχολή Καλών Τεχνών και το μεταπτυχιακό τμήμα Δημιουργικής Γραφής. Συμμετέχει σε τυπικά και άτυπα πεδία σκέψης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σε θέματα κοινωνικής οικονομίας, μετανάστευσης και κοινωνιολογικής μελέτης κοινωνικών ανισοτήτων. Έχει εργαστεί σε ερευνητικές ομάδες για τη διερεύνηση ζητημάτων αναφορικά με την Εκπαιδευτική Πολιτική για τη μετανάστευση και την ισότητα. Επίσης, την ενδιαφέρει η μελέτη της Ιστορίας της Εκπαιδευτικής Πολιτικής, με αξιοποίηση αρχειακού υλικού και βιογραφικής ανάλυσης. Επικεντρώνεται στη σύνδεση πολιτικής, εκπαίδευσης και δομημένης κοινωνικής πραγματικότητας..

Άννα Καλτσούδα

Γνωστικό Αντικείμενο: Συμβουλευτική Ψυχολογία

Η Άννα Καλτσούδα είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Συμβουλευτική Ψυχολογία». Το συγγραφικό, ερευνητικό και επαγγελματικό έργο της εστιάζεται στην πρόληψη της ψυχικής υγείας και ευεξίας κατά τη διάρκεια της ζωής και σε συνάφεια με ένα εύρος ανθρωπινων εμπειριών και προβλημάτων, συμπεριλαμβανομένης της ασθένειας. Επιπρόσθετα, έχει ειδικό ενδιαφέρον για τη σωματικότητα του εαυτού αλλά και τις εκφάνσεις της στο πλαίσιο της συμβουλευτικής εργασίας, αντλώντας από την ψυχοδυναμική θεωρία και πρακτική.

Τριαντάφυλλος Κωτόπουλος

Γνωστικό Αντικείμενο: Δημιουργική Γραφή, Νεοελληνική Λογοτεχνία, Παιδική Λογοτεχνία

Ο Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος είναι Καθηγητής “Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας». Το συγγραφικό του έργο και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τη μελέτη και τη διδακτική της Δημιουργικής Γραφής, της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας και της Θεωρίας της Λογοτεχνίας. Διευθύνει το Εργαστήριο Αγωγής για το βιβλίο και τον πολιτισμό «Βιβλιολογεϊόν» του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Αμαρυλλίς - Χρυσή Μαλεγιαννάκη

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνωστική Ψυχολογία

Η Αμαρυλλίς-Χρυσή Μαλεγιαννάκη είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.) στο γνωστικό αντικείμενο «Γνωστική Ψυχολογία». Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη και την εκτίμηση των γνωστικών, μεταγνωστικών, συμπεριφορικών και συναισθηματικών λειτουργιών, καθώς και των δυσκολιών τους σε παιδιά τυπικής ανάπτυξης και σε παιδιά με νευροαναπτυξιακές διαταραχές. Επιπρόσθετα, το ερευνητικό και συγγραφικό της έργο αφορά την κατασκευή και στάθμιση ηλεκτρονικών και παραδοσιακών εργαλείων για τον εντοπισμό και την εκτίμηση της γνωστικής δυσλειτουργίας του αναπτυσσόμενου εγκεφάλου.

Θαρρενός Μπράττισης

Γνωστικό Αντικείμενο: Πληροφορική με έμφαση στην ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού

Ο Θαρρενός Μπράττισης είναι Καθηγητής του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν: Τεχνολογικά Υποστηριζόμενη Εκπαίδευση, Μάθηση μέσω Παιχνιδιών, Ψηφιακή Αφήγηση, STEAM Εκπαίδευση, Εκπαιδευτική Ρομποτική, Σχεδιαστική Σκέψη, Τεχνητή Νοημοσύνη, Συνεργατική Μάθηση μέσω Υπολογιστών και Learning Analytics. Συμμετέχει ενεργά σε ερευνητικά προγράμματα χρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε., ως εταίρος και ως συντονιστής. Είναι συνεργάτης ως expert του Joint Research Centre (JRC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, έχοντας αναλάβει την προσαρμογή του εργαλείου SELFIE για την προσχολική ηλικία.

Μαρία Ξεντίδου

Αντικείμενο: Κοινωνική Ψυχολογία

Η Μαρία Ξεντίδου είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.). Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της εστιάζονται στις ταυτότητες και ετερότητες, με έμφαση σε ζητήματα που αφορούν το «ανήκειν», την πολιτεότητα, την κοινωνική συνοχή και τις κοινωνικές συγκρούσεις, και τη σχέση των ατόμων με το πολιτικό-θεσμικό πλαίσιο όπου (αλληλεπι)δρούν. Επιπρόσθετα το συγγραφικό και ερευνητικό της έργο της αφορά την κριτική κοινωνική ψυχολογία και την πολιτική ψυχολογία, αντλώντας κυρίως από τη λογοψυχολογική και τη ρητορική προσέγγιση.

Βασιλική Πλιόγκου

Γνωστικό Αντικείμενο: Παιδαγωγική και Εφαρμογές στην Εκπαίδευση

Η Βασιλική Πλιόγκου είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών, του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει λάβει Πτυχίο Παιδαγωγικής από το Πανεπιστήμιο Πατρών, έχοντας ολοκληρώσει τις βασικές σπουδές της, με υποτροφία του ΙΚΥ, στο Πανεπιστήμιο της Γάνδης στα «Δικαιώματα Παιδιών». Κατέχει δύο Μεταπτυχιακά Διπλώματα

Ειδίκευσης στις Επιστήμες Εκπαίδευσης και Αγωγής από τα Πανεπιστήμια Λονδίνου-Αθηνών και Δ. Μακεδονίας και αντίστοιχο Διδακτορικό Δίπλωμα από την Παιδαγωγική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επί σειρά ετών έχει συνεργαστεί ως διδάσκουσα και ερευνήτρια με το ΑΠΘ, ΔΠΘ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Frederick Κύπρου, ΕΑΠ, και την ΑΣΠΑΙΤΕ Θεσσαλονίκης. Είναι μέλος του Μητρώου Κύριου Διδακτικού Προσωπικού και εμπειρογνώμονας του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) σε θέματα φύλου και ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζουν στα εξής θέματα: εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα, παιδική ηλικία και δικαιώματα παιδιών, πολιτεότητα, σύνδεση οικογένειας-σχολείου, φύλο, κι ακόμη σε εκπαιδευτικές εφαρμογές με τη χρήση ποικίλων παιδαγωγικών εργαλείων σε εκπαιδευτικά πλαίσια τυπικής και μη τυπικής εκπαίδευσης.

Νικόλαος Ταμουτσέλης

Γνωστικό Αντικείμενο: Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών - Εικαστικά Εργαστήρια

Ο Νικόλαος Ταμουτσέλης είναι μέλος Ε.Δι.Π Διδακτικής των Εικαστικών Τεχνών και των Μαθημάτων Τέχνης στα Εικαστικά Εργαστήρια στο Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Το συγγραφικό του έργο και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα του αφορούν στην Διδακτική των Εικαστικών Τεχνών στο πεδίο των παιδαγωγικών και εικαστικών εφαρμογών με την ανάπτυξη μοντέλων και της αντίστοιχης μεθοδολογικής τους αξιοποίησης προσαρμοσμένη σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης.

Δημήτριος Ταχματζίδης

Γνωστικό Αντικείμενο: Εκπαιδευτική Ψυχολογία και Οπτικός/Ψηφιακός Εγγραμματισμός

Ο Δημήτριος Ταχματζίδης είναι μέλος ΕΔΙΠ του Τμήματος Ψυχολογίας της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Έχει Διδακτορικό Δίπλωμα από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στον κλάδο της Γνωστικής - Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, με ειδίκευση στους μηχανισμούς εκτελεστικού ελέγχου, επίγνωσης και γνωστικής ανάπτυξης σε παιδιά και εφήβους. Έχει εργαστεί σε διάφορα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και σε δομές εκπαίδευσης ενηλίκων, ενώ έχει διατελέσει Σύμβουλος Εκπαίδευσης του κλάδου ΠΕ02 Φιλολόγων. Είναι επίσης Συνεργαζόμενος Επιστημονικός Συνεργάτης στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου στο πρόγραμμα «Εκπαιδευτική Ψυχολογία» και μέλος του διδακτικού προσωπικού του ΕΑΠ στο πρόγραμμα Κινηματογραφικών Σπουδών, διδάσκοντας Σενάριο. Τα ενδιαφέροντά του περιλαμβάνουν τη διδακτική μεθοδολογία, τη γνωστική ανάπτυξη και την ψυχοθεραπεία. Είναι τακτικό ο μέλος της ΕΛΨΕ, μέλος της Διεθνούς Ένωσης για τη Σχισιακή Ψυχανάλυση και Ψυχοθεραπεία και της Αμερικανικής Ένωσης Ομαδικών Ψυχοθεραπευτών και εκπαιδευόμενος στην Ομαδική Ψυχοθεραπεία στο Ε.Δ.Ο.Α.

Αικατερίνη Φλωρά

Αντικείμενο: Κλινική Ψυχολογία

Η Αικατερίνη Φλωρά είναι Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (Π.Δ.Μ.). Το συγγραφικό της έργο και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα της εστιάζονται στην πρόληψη και τη θεραπεία των ψυχοκοινωνικών προβλημάτων με έμφαση στις κοινωνικές αιτίες των ψυχικών διαταραχών. Επιπρόσθετα το συγγραφικό και ερευνητικό της έργο της αφορά τη θετική ψυχολογία, την αφηγηματική προσέγγιση και την ποιοτική έρευνα.

Μια (1) θέση Επίκουρου καθηγητή με γ.α. "Ψηφιακές Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Υπολογιστική Σκέψη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση" που έχουμε την εκλογή τη Δευτέρα 24-11-2025.

4.8. Υπό πλήρωση θέσεις ΔΕΠ συνεργαζόμενων Τμημάτων

Βρίσκονται σε εξέλιξη διαδικασίες πλήρωσης θέσεων μελών ΔΕΠ των συνεργαζόμενων τμημάτων στα παρακάτω γνωστικά αντικείμενα, τα οποία εντάσσονται στα επιστημονικά πεδία του ΔΠΠΣ και είναι συναφή – συγγενή με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το ΔΠΠΣ:

Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης

- Γλώσσα- Λογοτεχνία και η Διδακτική τους (αναμένεται έκδοση προκήρυξης)
- Ψηφιακές Εκπαιδευτικές Τεχνολογίες και Υπολογιστική Σκέψη στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση (σε διαδικασία εκλογής)

Τμήμα Ψυχολογίας

- Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία (σε διαδικασία εκλογής)
- Εκπαιδευτική Ψυχολογία (αναρτήθηκε προκήρυξη)
- Εφαρμογές της Στατιστικής στη Ψυχολογία (αναμένεται απόφαση διορισμού)

Επίσης τρεις (3) νέες θέσεις Μελών ΔΕΠ ζητήθηκαν από τα συνεργαζόμενα Τμήματα στη βαθμίδα του/της Επίκουρου/ης Καθηγητή/τριας επί θητεία με τα κάτωθι γνωστικά αντικείμενα:

- Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
- Εκπαιδευτική Νευροεπιστήμη και Αναπτυξιακές Διαταραχές
- Αναδυόμενες Τεχνολογίες και Τεχνολογίες Ιστού με εφαρμογές στην Προσβασιμότητα και τη Συμπερίληψη

4.9. Διοικητικό Προσωπικό – Γραμματεία

Ηλέκτρα Φράι-Αργυροπούλου (Προϊσταμένη Τμήματος)

Διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος

Τηλ: 2385055004, email: efrai@uowm.gr

Στέφανος Μαύρου

Διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος

Φοιτητολόγιο, διεκπεραίωση φοιτητικών θεμάτων φοιτητών δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών

Τηλ: 2385055111, email: smavrou@uowm.gr

Αθηνά Χαραλαμπίδου

Διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος

Φοιτητολόγιο, διεκπεραίωση φοιτητικών θεμάτων φοιτητών πρώτου κύκλου σπουδών

Τηλ: 2385055005, email: acharalampidou@uowm.gr

Βασίλειος Σαχινίδης

Διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του Τμήματος

Πρωτόκολλο, διοικητικά θέματα, ωρολόγιο πρόγραμμα

Τηλ: 2385055005, email: vsachinidis@uowm.gr

6. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο Κανονισμός Προγράμματος Σπουδών είναι το βασικό Εγχειρίδιο Οδηγιών των φοιτητών/τριών καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών τους. Περιγράφει αναλυτικά τη δομή και τις αρχές που διέπουν το Πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθούν οι φοιτητές/τριες, τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματά τους, περιγράφει τις ακαδημαϊκές διαδικασίες που ακολουθούνται, παρέχει γενικότερες πληροφορίες για το ΔΠΠΣ, τις εκπαιδευτικές λειτουργίες του, το προσωπικό, τα εργαστήρια. Επίσης περιλαμβάνει πληροφοριακό υλικό χρήσιμο για κάθε νέο/α-εγγραφόμενο/η φοιτητή/τρια.

Ειδικότερα, το Πρόγραμμα Σπουδών το οποίο ακολουθεί κάθε φοιτητής/τρια περιλαμβάνει το σύνολο των μαθημάτων που προσφέρονται από το ΔΠΠΣ και απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, καθώς και επιμέρους χρήσιμες πληροφορίες, όπως:

- Η διάρθρωση των μαθημάτων σε ακαδημαϊκά εξάμηνα
- Ο τύπος του κάθε μαθήματος, εάν το μάθημα είναι υποχρεωτικό (Υ), υποχρεωτικό επιλογής (ΥΕ), ελεύθερης επιλογής (ΕΕ), πρακτική άσκηση (ΠΑ), ή πτυχιακή εργασία (ΠΕ)
- Οι πιστωτικές μονάδες κάθε μαθήματος, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (ECTS)
- Το περιεχόμενο, τα μαθησιακά αποτελέσματα, το επιστημονικό και το διδακτικό πεδίο του κάθε μαθήματος
- Οι προϋποθέσεις για τη λήψη του πτυχίου κ.ά.

Η προσεκτική μελέτη του Κανονισμού Προγράμματος Σπουδών, καθώς και η τήρηση όλων των υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτόν, αποτελεί βασική υποχρέωση κάθε φοιτητή και φοιτήτριας. Ο Κανονισμός Προγράμματος Σπουδών επικαιροποιείται κάθε ακαδημαϊκό έτος κατά το Εαρινό Εξάμηνο και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ.

6.1. Προϋποθέσεις απονομής τίτλου σπουδών

Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές του/της και ανακηρύσσεται πτυχιούχος όταν παρακολουθήσει και εξεταστεί επιτυχώς στα προβλεπόμενα μαθήματα σύμφωνα με τον Οδηγό Σπουδών. Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις των φοιτητών/τριών για τη λήψη πτυχίου περιλαμβάνουν την παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση σε μια σειρά μαθημάτων τα οποία αντιστοιχούν σε πιστωτικές μονάδες. Οι πιστωτικές μονάδες αντιστοιχούν στην εργασία που αναμένεται να καταβάλουν οι φοιτητές/τριες προκειμένου να ολοκληρώσουν ένα μάθημα, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του Ευρωπαϊκού Συστήματος Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων (European Credit Transfer System - ECTS), εξασφαλίζοντας έτσι τη διεθνή ακαδημαϊκή αναγνώριση των σπουδών. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μονάδων Κατοχύρωσης Μαθημάτων μία πιστωτική μονάδα ECTS αντιστοιχεί σε 25 με 30 ώρες φόρτο εργασίας για τον/την φοιτητή/τρια. Το σύνολο των μαθημάτων που θα πρέπει να έχει παρακολουθήσει ο/η φοιτητής/τρια για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών του είναι 48 μαθήματα συμπεριλαμβανομένων των

μαθημάτων Πρακτική I και Πρακτική II, καθώς και των 5 εργαστηριακά/σεμιναριακά μαθήματα ή 46 αν εκπονήσει πτυχιακή εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε φόρτο εργασίας τεσσάρων μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής ($4 \times 4 = 16$ ECTS). Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων ECTS του προγράμματος σπουδών του ΔΠΠΣ είναι 240 και το σύνολο των διδακτικών μονάδων είναι 180.

Ειδικότερα, για την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών και τη λήψη πτυχίου οι φοιτητές/τριες του ΔΠΠΣ θα πρέπει:

- Να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 12 Υποχρεωτικά Μαθήματα ($12 \times 7,5 = 90$ ECTS) και 2 Υποχρεωτικά Μαθήματα Μεθοδολογίας έρευνας ($2 \times 5 = 10$ ECTS)
- Να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 2 Υποχρεωτικά μαθήματα Ξένης Γλώσσας (Αγγλικά) ($2 \times 4 = 8$ ECTS, $2 \times 3 = 6$ ΔΜ)
- Να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 16 ($16 \times 4 = 64$ ECTS) Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά (ΥΕ) μαθήματα (4 μαθήματα από κάθε μία από τις εξής 4 κατηγορίες):
  - (i) Ειδική & Συμπεριληπτική Εκπαίδευση,
  - (ii) Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση,
  - (iii) Ειδικές Εκπαιδευτικές Εφαρμογές, και
  - (iv) Ειδική Εκπαίδευση & Τεχνολογία
- Να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 9 μαθήματα ελεύθερης επιλογής (ΕΕ) που προσφέρονται από το ΔΠΠΣ ή άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, ή άλλων ομοταγών Τμημάτων ή Ιδρυμάτων της Ελλάδας (μέσω τους προγράμματος Εσωτερικής Κινητικότητας) ή του εξωτερικού τα οποία έχουν συνάψει διμερείς συμφωνίες ανταλλαγής φοιτητών/τριών μέσω του προγράμματος ανταλλαγών (ERASMUS) ($9 \times 4 = 36$ ECTS, $9 \times 3 = 27$ ΔΜ), καθώς και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (σύνολο 8 ECTS).
- Εναλλακτικά, οι φοιτητές/τριες μπορούν να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε 5 μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ), ($5 \times 4 = 20$ ECTS, $5 \times 3 = 15$ ΔΜ) καθώς και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (σύνολο 8 ECTS) και να εκπονήσουν και να υποστηρίξουν επιτυχώς πτυχιακή εργασία (ΠΕ) (16 ECTS, 12 ΔΜ). Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική, ωστόσο συνίσταται η ανάληψή της σε όσους και όσες είναι προσανατολισμένοι/ες στην παρακολούθηση του 2ου κύκλου σπουδών (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης) και 3ου κύκλου σπουδών (Διδακτορικές Σπουδές) σε ελληνικά ή διεθνή πανεπιστήμια.
- Να υλοποιήσουν επιτυχώς πρακτική άσκηση (ΠΑ) (24 ECTS) σε εκπαιδευτικούς φορείς ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Η πρακτική Άσκηση περιλαμβάνει το μάθημα Πρακτική Άσκηση I (12 ECTS), και Πρακτική Άσκηση II (12 ECTS).

6.2. Επαγγελματικά Δικαιώματα και Προσόντα Αποφοίτων

Με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, οι απόφοιτοι/ew αποκτούν κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα σύμφωνα με τον Νόμο 3699/2008 (ΦΕΚ 199/2-10-2008) «Ειδική

Αγωγή και Εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες» και τις σχετικές τροποποιήσεις του Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118/24-5-2011, άρθρο 56, παρ. 1 & 2).

Οι πτυχιούχοι/ες έχουν τα τυπικά προσόντα για διορισμό στον εισαγωγικό βαθμό των κλάδων **ΠΕ71 (Δάσκαλοι/ες ΕΑΕ)** και **ΠΕ61 (Νηπιαγωγοί ΕΑΕ)**. Οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ71 τοποθετούνται σε δημοτικά σχολεία ΕΑΕ, τμήματα ένταξης, προγράμματα παράλληλης στήριξης, διδασκαλία στο σπίτι, καθώς και με απόσπαση σε ΕΕΕΕΚ και ΚΕΔΑΣΥ. Οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ61 υπηρετούν σε Νηπιαγωγεία ΕΑΕ, τμήματα πρώιμης παρέμβασης, τμήματα ένταξης νηπιαγωγείων, προγράμματα παράλληλης στήριξης και ΚΕΔΑΣΥ.

Πέραν της διδακτικής πράξης, οι πτυχιούχοι/ες έχουν την επιστημονική επάρκεια να αναλαμβάνουν ρόλους στη διάγνωση, αξιολόγηση, συμβουλευτική και στον σχεδιασμό εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, με στόχο την ενίσχυση των ακαδημαϊκών, κοινωνικών, συναισθηματικών, επικοινωνιακών και ψυχοκινητικών δεξιοτήτων των μαθητών. Η ειδική κατάρτισή τους, σε συνδυασμό με την αξιοποίηση καινοτόμων τεχνολογιών, τους καθιστά ικανούς/ές να συμβάλουν ουσιαστικά στην αναβάθμιση της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

6.3. Πρόσβαση σε περαιτέρω σπουδές

Οι απόφοιτοι/ες του ΔΠΠΣ εκπαιδεύονται ώστε να αποκτήσουν τα ουσιαστικά και τυπικά εφόδια (θεωρητική και ερευνητική εκπαίδευση καθώς και με ετήσια πρακτική κατάρτιση) προκειμένου να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε 2ο κύκλο σπουδών (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης) ή στη συνέχεια σε 3ο κύκλο σπουδών (Διδακτορικές Σπουδές) σε ελληνικά ή πανεπιστήμια του εξωτερικού.

6.4. Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου ημερολογιακού έτους. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, καθένα από τα οποία περιλαμβάνει 13 εβδομάδες διδασκαλίας και δύο ή τρεις εβδομάδες εξετάσεων. Το χειμερινό εξάμηνο αρχίζει συνήθως την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου και λήγει συνήθως το τελευταίο δεκαήμερο του Ιανουαρίου.

Ακολουθεί η πρώτη εξεταστική περίοδος του χειμερινού εξαμήνου. Το εαρινό εξάμηνο αρχίζει συνήθως στα μέσα Φεβρουαρίου και λήγει συνήθως στα τέλη Μαΐου. Ακολουθεί η πρώτη εξεταστική περίοδος του εαρινού εξαμήνου. Οι ακριβείς ημερομηνίες καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου. Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται στην εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και επαναληπτικά στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται στην εξεταστική περίοδο του Ιουνίου και επαναληπτικά στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου. Οι εξεταστικές περιόδους

του Ιανουαρίου - Φεβρουαρίου και Ιουνίου διαρκούν τρεις εβδομάδες, ενώ αυτή του Σεπτεμβρίου διαρκεί συνήθως 4 εβδομάδες. Το ακαδημαϊκό ημερολόγιο κάθε έτους με τις ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης κάθε εξαμήνου αναρτάται κάθε νέα ακαδημαϊκή χρονιά στην ιστοσελίδα του ιδρύματος (<https://www.uowm.gr>) και στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ.

6.5. Εγγραφή στο ΔΠΠΣ

Η διαδικασία εγγραφής των εισαγόμενων στο ΔΠΠΣ προπτυχιακών φοιτητών/τριών πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις κατ' έτος εγκυκλίους εγγραφών επιτυχουσών και επιτυχόντων, μετεγγραφών και εγγραφών ειδικών κατηγοριών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η διαδικασία αυτή εξειδικεύεται και υποστηρίζεται από τις Διοικητικές Υπηρεσίες του επισπεύδοντος Τμήματος και δημοσιοποιείται έγκαιρα στους φοιτητές/τριες, τόσο ως προς τη χρονική περίοδο των εγγραφών όσο και ως προς τις λεπτομέρειές της.

Η εγγραφή των νέων φοιτητριών στο ΔΠΠΣ πραγματοποιείται σε δύο στάδια:

- (α) Ηλεκτρονική προεγγραφή, η οποία γίνεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ή βάσει της εκάστοτε νομοθετικής ρύθμισης (όπως στις περιπτώσεις των ειδικών κατηγοριών) μέσα στις νόμιμες προθεσμίες,
- (β) Ολοκλήρωση εγγραφής στη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος, σε διάστημα που ορίζεται και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά εγγραφής:

- Εκτύπωση της ηλεκτρονικής προεγγραφής από την πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με πρωτότυπη υπογραφή της φοιτήτριας
- Μία φωτογραφία τύπου αστυνομικής ταυτότητας
- Φωτοτυπία του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας
- Λοιπά δικαιολογητικά (ανακοινώνονται από τη Γραμματεία)

Οι αιτήσεις εγγραφής των φοιτητριών που εντάσσονται σε ειδικές κατηγορίες (ομογενών, αλλογενών-αλλοδαπών, αθλητών, καθ' υπέρβαση ποσοστού 5% - σοβαρές παθήσεις, μεταφοράς θέσης, μετεγγραφές κ.ά.) γίνονται σε επόμενα χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις κάθε έτους, όπως ορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η ολοκλήρωση της εγγραφής τους επιτυγχάνεται ύστερα από την κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, κατά περίπτωση, στη Γραμματεία του Τμήματος, σε χρόνο που ορίζεται και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό, είναι δυνατή η εκπρόθεσμη εγγραφή, με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να υποβάλλεται εντός 30 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και να αναφέρει τους λόγους της καθυστέρησης.

Δικαιούχοι που δεν εγγράφηκαν ούτε με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου χάνουν

οριστικά το δικαίωμα εγγραφής τους στο ΔΠΠΣ. Εκπρόθεσμες αιτήσεις εγγραφής δεν γίνονται δεκτές, εκτός αν το Τμήμα κρίνει ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι που δικαιολογούν την εκπρόθεσμη προσέλευση για εγγραφή.

6.6. Εγγραφή στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΠΔΜ

Οι φοιτήτριες που εισάγονται στο ΔΠΠΣ θα πρέπει να εγγραφούν στην πλατφόρμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Π.Δ.Μ. (<https://uregister.uowm.gr>) για την απόκτηση ιδρυματικού λογαριασμού (username - password). Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την πρόσβαση στην Ηλεκτρονική Γραμματεία, καθώς και στο σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών (έκδοση ακαδημαϊκής ταυτότητας, είσοδος στην πλατφόρμα συγγραμμάτων «Εύδοξος», απομακρυσμένη σύνδεση μέσω Εικονικού Ιδιωτικού Δικτύου VPN, κ.ά.).

Οδηγίες για τη διαδικασία εγγραφής είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας: <https://noc.uowm.gr/www/newstudents/>

Μετά την διαδικασία ταυτοποίησης στη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος, οι φοιτητές/τριες παραλαμβάνουν τα στοιχεία του ηλεκτρονικού λογαριασμού που θα έχουν ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού λογαριασμού τους έχουν πρόσβαση στις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- Ηλεκτρονική Γραμματεία του ΠΔΜ (<https://students.uowm.gr>) μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της οι φοιτητές/τριες δηλώνουν μαθήματα (με τη δήλωση ανανεώνεται αυτόματα η εγγραφή τους για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο) και παρακολουθούν τη βαθμολογία τους.
- Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων «Εύδοξος» (<https://eudoxus.gr>) μέσω αυτής οι φοιτητές/τριες δηλώνουν και προμηθεύονται τα συγγράμματα για τα μαθήματα τα οποία δήλωσαν.
- Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας (<https://submit-academicid.minedu.gov.gr>) μέσω αυτής οι φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση και προμηθεύονται την ακαδημαϊκή τους ταυτότητα η οποία λειτουργεί και ως «φοιτητικό πάσο».
- Μέσω του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (e-mail) του ΠΔΜ έχουν πρόσβαση και διαχειρίζονται το ηλεκτρονικό γραμματοκιβώτιό τους.

6.7. Δηλώσεις Μαθημάτων

Στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου και εντός προθεσμίας που ορίζεται από τη Συνέλευση και ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να υποβάλουν δήλωση για τα μαθήματα που πρόκειται να παρακολουθήσουν. Η δήλωση μαθημάτων γίνεται μέσω της Ηλεκτρονικής Γραμματείας. Οι δηλώσεις αυτές είναι δεσμευτικές και δεν επιδέχονται τροποποίηση ή αναίρεση μετά την παρέλευση της σχετικής

προθεσμίας υποβολής τους, καθορίζουν δε τα μαθήματα στα οποία δικαιούνται να εξεταστούν και να βαθμολογηθούν οι φοιτητές/τριες κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο. Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν μόνο στα μαθήματα για τα οποία έχουν υποβάλει δήλωση. Οι δηλώσεις μαθημάτων ισχύουν για το συγκεκριμένο εξάμηνο και κατ' επέκταση για το συγκεκριμένο ακαδημαϊκό έτος.

Ο/Η φοιτητής/τρια που εγγράφεται σε κάποιο εξάμηνο σπουδών θεωρείται ότι από τη στιγμή εκείνη και εφεξής έχει την υποχρέωση να εξεταστεί επιτυχώς σε κάθε υποχρεωτικό μάθημα του συγκεκριμένου εξαμήνου. Επίσης, στη δήλωση μπορεί να δηλώσει μαθήματα που ο φόρτος τους να μην υπερβαίνει το ανώτατο σύνολο πιστωτικών μονάδων (ECTS), όπως προβλέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία, τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος και τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΠΠΣ. Οι πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων που δηλώνονται ανά εξάμηνο είναι 30 ECTS. Ο αριθμός των ECTS δύναται να αυξηθεί μόνο στην περίπτωση που δηλωθούν οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών. Τα οφειλόμενα μαθήματα δεν μπορεί να υπερβαίνουν τα δύο (2) και τα 15 ECTS το ανώτερο.

Για να καταχωρηθεί ο βαθμός ενός μαθήματος, οι φοιτητές/τριες πρέπει απαραίτητως να το έχουν δηλώσει στην Ηλεκτρονική Γραμματεία κατά την εγγραφή τους στο τρέχον εξάμηνο. Δεν είναι δυνατή η αναγνώριση βαθμολογίας σε μαθήματα που δεν έχουν δηλωθεί. Εάν χρειαστεί να επαναληφθεί η παρακολούθηση ενός μαθήματος λόγω αποτυχίας σε προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, τότε το μάθημα πρέπει να δηλωθεί εκ νέου, και ο φοιτητής ή η φοιτήτρια, προκειμένου να εξεταστεί, θα πρέπει να ανταποκριθεί επιτυχώς στις απαιτήσεις του μαθήματος.

6.8. Δηλώσεις Διδακτικών Συγγραμμάτων

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να συμπληρώνουν και να υποβάλλουν ηλεκτρονικά δήλωση διδακτικών συγγραμμάτων κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο, εντός χρονικού διαστήματος που ανακοινώνεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η δήλωση συγγραμμάτων γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «Εύδοξος» (<https://eudoxus.gr>) και είναι ανεξάρτητη από τη δήλωση μαθημάτων στην Ηλεκτρονική Γραμματεία. Οι δικαιούχοι/ες έχουν πρόσβαση στην πλατφόρμα «Εύδοξος» με το όνομα και τον κωδικό χρήστη που έχουν λάβει από το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου του Π.Δ.Μ. με την πρώτη εγγραφή τους στο ΔΠΠΣ. Για την παραλαβή συγγράμματος πρέπει οπωσδήποτε να έχει δηλωθεί εμπρόθεσμα το συγκεκριμένο σύγγραμμα. Μετά την παρέλευση της περιόδου δηλώσεων ουδεμία αλλαγή μπορεί να γίνει στις δηλώσεις μαθημάτων και συγγραμμάτων. Ο μέγιστος αριθμός δωρεάν συγγραμμάτων που δικαιούνται να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο ΔΠΠΣ είναι 48 (μέχρι 8 μαθήματα ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο).

Επισημαίνεται ότι πέραν των δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων, οι φοιτητές/τριες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα πλήρη κείμενα βιβλιογραφικών βάσεων ακαδημαϊκού περιεχομένου στις οποίες έχει ενημερωμένη συνδρομή το Π.Δ.Μ. μέσω του Συνδέσμου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL-Link). Επιπλέον, υπάρχει δυνατότητα απομακρυσμένης

πρόσβασης μέσω του Ιδιωτικού Εικονικού Δικτύου (VPN) του Π.Δ.Μ. (βλ. οδηγίες στην ιστοσελίδα του Κέντρου Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου <https://noc.uowm.gr/www/services/vpn/>).

6.9. Φοίτηση και Αξιολόγηση

Το Ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό, εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τουλάχιστον δύο (2) εβδομάδες για εξετάσεις. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης του κάθε εξαμήνου καθορίζονται από τα αρμόδια όργανα.

Κάθε φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να συμμετέχει κατά τη διάρκεια των σπουδών του κανονικά και ουσιαστικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως αυτή ορίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο και τις αποφάσεις των οργάνων του Πανεπιστημίου και του ΔΠΠΣ.

Σε περίπτωση που για κάποιο λόγο δεν πραγματοποιηθούν μαθήματα, προβλέπεται στο τέλος του εξαμήνου μία εβδομάδα κατά την οποία πραγματοποιούνται αναπληρώσεις των μαθημάτων που δεν πραγματοποιήθηκαν. Στις περιπτώσεις απώλειας ωρών διδασκαλίας συγκεκριμένων μαθημάτων λόγω έκτακτων περιστατικών και συγκυριών, οι διδάσκοντες/ουσες οφείλουν να δηλώσουν στον/στην Πρόεδρο του επισπεύδοντος Τμήματος τις ημέρες και ώρες αναπλήρωσής τους, έτσι ώστε να καλυφθεί πλήρως το σύνολο της διδακτέας ύλης, αλλά και το σύνολο των ωρών που αντιστοιχούν στις δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Αν από υπαιτιότητα του/της διδάσκοντα/ουσας ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς (13), το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται.

Στο διδακτικό έργο ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται και φροντιστήρια. Τα φροντιστήρια μπορεί να συνοδεύουν τα υποχρεωτικά μαθήματα ψυχολογίας και έχουν ως στόχο την προετοιμασία των φοιτητών/τριών πάνω στην ύλη που θα παρουσιαστεί στο μάθημα. Στο διδακτικό έργο συμπεριλαμβάνονται και εργαστηριακές ασκήσεις. **Οι εργαστηριακές ασκήσεις συνοδεύουν όλα τα Υποχρεωτικά Μαθήματα.** Στα εργαστήρια, οι φοιτητές/τριες έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν ενεργά τις γνώσεις που αποκτούν στο θεωρητικό μέρος, μέσω της επίλυσης εφαρμοσμένων προβλημάτων και δραστηριοτήτων που ενθαρρύνουν τη συνεργασία, τον αναστοχασμό και την κριτική σκέψη. Οι διαλέξεις και οι εργαστηριακές ασκήσεις λειτουργούν αλληλοσυμπληρωματικά, διαμορφώνοντας ένα περιβάλλον ενεργούς μάθησης που προάγει τη συμμετοχή και την προσωπική δέσμευση των φοιτητών/τριών. Η αξιολόγηση γίνεται ενιαία για τη συνολική επίδοση στο μάθημα, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τη θεωρητική κατάρτιση όσο και τη συμμετοχή στις εργαστηριακές δραστηριότητες, ώστε να διασφαλιστεί η ουσιαστική αφομοίωση της γνώσης και η ανάπτυξη δεξιοτήτων που απαιτούνται στην πράξη.

Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών/τριών γίνεται με αριθμητική βαθμολογική κλίμακα η οποία κυμαίνεται από 1-10 με διαβαθμίσεις ακέρατης ή μισής μονάδας. Παραγωγικοί βαθμοί είναι το πέντε (5) και οι μεγαλύτεροι αυτού. Ελάχιστος ικανοποιητικός βαθμός είναι το πέντε (5). Εξαιρέση αποτελούν η Πρακτική Άσκηση I και II, και τα 5 υποχρεωτικά εργαστηριακά-σεμιναριακά μαθήματα, τα οποία αξιολογούνται με ποιοτικό χαρακτηρισμό (Επιτυχώς/Μη επιτυχώς). Για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των μαθημάτων που αξιολογούνται αριθμητικά. Η συμβολή κάθε μαθήματος στο βαθμό πτυχίου προσδιορίζεται από τις πιστωτικές μονάδες ECTS που του αντιστοιχούν.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος περιλαμβάνει τρεις εξεταστικές περιόδους: του χειμερινού εξαμήνου (Ιανουάριος-Φεβρουάριος), του εαρινού εξαμήνου (Ιούνιος-Ιούλιος) και του Σεπτεμβρίου (επαναληπτική εξέταση). Για τη συμμετοχή στις εξετάσεις του Σεπτεμβρίου δεν απαιτείται εκ νέου υποβολή δήλωσης. Σε περίπτωση μη επιτυχούς εξέτασης σε μάθημα κατά τις εξεταστικές περιόδους του ακαδημαϊκού έτους στο οποίο έχει δηλωθεί, το εν λόγω μάθημα θα πρέπει να δηλωθεί εκ νέου και ο/η φοιτητής/τρια να το παρακολουθήσει εκ νέου και να εκπληρώσει όλες τις υποχρεώσεις του (παρακολούθηση, εργασίες, ασκήσεις κ.λπ.), προκειμένου να αποκτήσει και πάλι το δικαίωμα εξέτασης. Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία *".. Ειδικώς οι φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που έχουν συμπληρώσει την περίοδο κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών ακαδημαϊκών εξαμήνων, δικαιούνται να εξετάζονται κατά την εξεταστική περίοδο κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου"*.

Σε περίπτωση αποτυχίας σε *Υποχρεωτικό μάθημα* ή *Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα*, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να τα δηλώσουν, να τα παρακολουθήσουν και να εξεταστούν εκ νέου σε επόμενο ακαδημαϊκό έτος. Στην περίπτωση που το Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα δεν θα προσφερθεί κατά την ακαδημαϊκή χρονιά που υποβάλλεται η νέα δήλωση, και μόνο τότε, ο/η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να το αντικαταστήσει με άλλο αντίστοιχο μάθημα. Σε περίπτωση αποτυχίας σε μάθημα Ελεύθερης Επιλογής ή σε μάθημα άλλου Τμήματος, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται είτε να το επαναλάβουν (δηλαδή να το δηλώσουν, να το παρακολουθήσουν και να εξεταστούν εκ νέου) σε επόμενο ακαδημαϊκό έτος είτε να το αντικαταστήσουν με άλλο μάθημα της ίδιας κατηγορίας.

Η ύλη των εξετάσεων (εξεταστέα ύλη) αντιστοιχεί στη διδασκαλία των 13 εβδομάδων και ανακοινώνεται από τον/ την διδάσκοντα/ουσα με την έναρξη του μαθήματος. Στην έναρξη του εξαμήνου προσδιορίζεται και η μέθοδος αξιολόγησης (γραπτές, προφορικές εξετάσεις, πρόοδοι, τεστ κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, εργασίες κ.λπ.). Οι σχετικές πληροφορίες αναρτώνται είτε στον ιστότοπο του ΔΠΠΣ είτε στον ιστότοπο του μαθήματος στο e-class.

Ο/Η φοιτητής/τρια κατά την προσέλευση του στις εξετάσεις οφείλει να φέρει μαζί του/της την φοιτητική ή έστω την αστυνομική του/της ταυτότητα (για έλεγχο ταυτοπροσωπίας). Απαγορεύεται η χρήση κινητών τηλεφώνων ή άλλων ηλεκτρονικών μέσων κατά τη διάρκεια των εξετάσεων και εξυπακούεται ότι ο/η φοιτητής/τρια αφήνει τα βιβλία και τις σημειώσεις του

όπου του/της υποδειχθεί. Τέλος, επιβάλλεται η συμπλήρωση των στοιχείων του/της φοιτητή/τριας (ονοματεπώνυμο, ΑΜ, υπογραφή) πριν την απομάκρυνση από την αίθουσα εξέτασης.

Ο/Η επιτηρητής/τρια φροντίζει για τη διαφύλαξη του κύρους, της αξιοπιστίας και του αδιάβλητου των εξετάσεων κατανέμοντας σωστά τους/τις φοιτητές/τριες, ώστε να μην επιτρέπεται η οπτική πρόσβαση στο γραπτό του/της άλλου/ης. Ουδείς φοιτητής/τρια επιτρέπεται να εγκαταλείψει την αίθουσα όπου διενεργούνται οι εξετάσεις πριν την παρέλευση είκοσι (20) λεπτών από την έναρξή τους. Μετά την εκφώνηση ή την επίδοση των θεμάτων δεν επιτρέπεται η είσοδος άλλων φοιτητών/τριών στην αίθουσα και δίνονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις από τον/την υπεύθυνο/η του μαθήματος. Στο βαθμό που απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις, αυτές θα πρέπει να γίνονται δημόσια. Δεν επιτρέπεται να δίνονται διευκρινίσεις μετά την αποχώρηση των πρώτων φοιτητών/τριών από την αίθουσα.

Κατά την παράδοση του γραπτού ελέγχεται από τον/την επιτηρητή/τρια η ταυτοπροσωπία των εξεταζομένων. Σε περίπτωση αντιγραφής, ο/η επιτηρητής/τρια ενημερώνει τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος (αν δεν είναι ο/η ίδιος/α επιτηρητής/τρια), μονογράφει την κόλλα και αποβάλλει τον/την φοιτητή/τρια από την αίθουσα, ενώ συμπληρώνει σχετικό έντυπο, όπου δηλώνεται η παραβατική συμπεριφορά του/της φοιτητή/τριας. Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των εξετάσεων, δεν επιτρέπεται να μείνει μόνος του ο τελευταίος/α εξεταζόμενος/η και ζητείται από τον/την προτελευταίο/α να παραμείνει στην αίθουσα μέχρι και ο/η τελευταίος/α να παραδώσει το γραπτό του/της.

Τα γραπτά φυλάσσονται υποχρεωτικά και με ευθύνη του/της υπεύθυνου/ης του μαθήματος για διάστημα δώδεκα (12) μηνών. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός εάν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία. Στη συνέχεια μπορούν να καταστραφούν.

6.10. Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου

Κάθε εξάμηνο, πριν την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να αξιολογήσουν τα μαθήματα και τους/τις διδάσκοντες/ουσές τους, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών τους. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ-Π.Δ.Μ. <https://modip.uowm.gr>) και στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ.

6.11. Ακαδημαϊκοί Σύμβουλοι

Το ΔΠΠΣ εφαρμόζει τον θεσμό του/της Ακαδημαϊκού Συμβούλου με σκοπό την ακαδημαϊκή υποστήριξη των φοιτητών/τριών. Συγκεκριμένα, ένα μέλος ΔΕΠ ορίζεται ως Ακαδημαϊκός Σύμβουλος για κάθε πρωτοετή φοιτητή/τρια. Ο κατάλογος των Ακαδημαϊκών Συμβούλων αναρτάται στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ. Οι φοιτητές/τριες καλούνται να επικοινωνούν με τον/την ακαδημαϊκό/ή τους σύμβουλο για θέματα που αφορούν

τις σπουδές τους.

7. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο οδηγός Προγράμματος Σπουδών εγκρίνεται και τροποποιείται – επικαιροποιείται αν κρίνεται απαραίτητο, από την Σύγκλητο του Πανεπιστημίου κατόπιν εισήγησης της Επιτροπής του Προγράμματος Σπουδών και έγκρισης της συνέλευσης της Συνέλευσης του επισπεύδοντος Τμήματος. Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών υποβάλλει σχετική εισήγηση στη Συνέλευση, αφού προηγουμένως συγκεντρώσει τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις των αρμόδιων οργάνων και φορέων. Τροποποιήσεις του Προγράμματος Σπουδών συζητούνται κάθε Εαρινό Εξάμηνο (Μάιος – Ιούνιος). Η απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος αποστέλλεται στο Τμήμα Ακαδημαϊκών Θεμάτων του Πανεπιστημίου το οποίο αρμοδίως το προωθεί για έγκριση από τη ΜΟΔΙΠ και την Σύγκλητο. Κοινοποίηση του Προγράμματος Σπουδών γίνεται προς την Κοσμητεία της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών ΠΔΜ.

Το Πρόγραμμα Σπουδών προσαρμόζεται στον ελάχιστο δυνατό αριθμό εξαμήνων (οκτώ) που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου με την κατανομή των μαθημάτων σε εξάμηνα να ανταποκρίνεται σε συνθήκες κανονικής φοίτησης. Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει την κατανομή των μαθημάτων στα οκτώ εξάμηνα και τον αντίστοιχο αριθμό Διδακτικών και Πιστωτικών Μονάδων (ECTS).

Εξάμηνο	Υποχρεωτικά Μαθήματα		Μαθήματα Επιλογής				Πρακτική Άσκηση	Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)
	Μαθήματα	Μαθήματα εξοικείωσης με την Αγγλική Γλώσσα	Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής	ργαστηριακά-Σεμιναριακά μαθήματα	Πτυχιακή Εργασία		
1	4							30
2	4							30
3	4							30
4	1	1	4	1	1			30
5	1	1	4	1	1			30
6			4	3	1			30
7			2	2	1	0.5	1	30
8			2	2	1	0.5	1	30
ΣΥΝΟΛΑ	14	2	16	9	5	1	2	240

7.1. Κατηγορίες Μαθημάτων

Τα μαθήματα του ΔΠΠΣ με κριτήριο την υποχρεωτικότητά τους χαρακτηρίζονται σε *Υποχρεωτικά (Υ)*, *Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ)* και *Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)*. Οι τρεις αυτές κατηγορίες μαθημάτων αντιστοιχούν στις 216 μονάδες ECTS ή στο 90% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών. Το υπόλοιπο του φόρτου εργασίας συμπληρώνεται με την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ), η οποία αντιστοιχεί στις 24 μονάδες ECTS ή στο 10% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών και με την εκπόνηση και εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ), η οποία αντιστοιχεί στις 16 μονάδες ECTS ή στο 6.7% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών. Ο φόρτος των υποχρεωτικών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης αντιστοιχεί στις 132 μονάδες ECTS ή στο 55% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών. Με άλλα λόγια, η δυνατότητα διαμόρφωσης προσωπικού προγράμματος για κάθε φοιτητή/τρια συνίσταται περίπου στο 45% του προγράμματος για τη λήψη του πτυχίου.

7.2. Υποχρεωτικά Μαθήματα

Με βάση την υποχρεωτικότητά τους, προκειμένου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να λάβουν πτυχίο του ΔΠΠΣ θα πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς τα 14 Υποχρεωτικά μαθήματα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μεθοδολογίας της έρευνας, τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα εξοικείωσης με την Αγγλική ορολογία, τα δύο (2) μαθήματα Πρακτικής Άσκησης I στις ενταξιακές δομές της Γενικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και την Πρακτική Άσκηση II στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για Νηπιαγωγούς και Δασκάλους/ες αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, υποχρεωτική για την λήψη πτυχίου κρίνεται και η συμμετοχή σε 5 Υποχρεωτικά Εργαστηριακά -Σεμιναριακά μαθήματα:

- Εκμάθηση γραφής braille
- Εκμάθηση νοηματικής γλώσσας
- Επιστημονική τεχνογραφία
- Πρώτες βοήθειες
- Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης

7.2.1. Υποχρεωτικά μαθήματα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μεθοδολογίας της έρευνας

Παρακάτω παρουσιάζονται τα μαθήματα, τα οποία οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς. Κάθε Υποχρεωτικό μάθημα ισοδυναμεί με 7,5 ECTS ($12 \times 7,5 = 90$ ECTS) και τα 2 Μαθήματα Μεθοδολογίας έρευνας ισοδυναμούν ($2 \times 5 = 10$ ECTS). Επίσης τα 2 Μαθήματα για την Πρακτική Άσκηση I & II ισοδυναμούν ($2 \times 12 = 24$ ECTS).

Υποχρεωτικά Μαθήματα

1. Σύγχρονες τάσεις στην Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση: Θεωρία και Έρευνα

2. Ειδική Αγωγή & Μαθησιακές Δυσκολίες
3. Διαφοροποιημένη Διδασκαλία και Εξατομικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα
4. Διαπολιτισμική/Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική
5. Ψυχολογία της Ανάπτυξης και της Μάθησης
6. Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής
7. Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Σύγχρονες Προσεγγίσεις
8. Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες
9. Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με διαταραχή ελλειμματικής προσοχής /υπερκινητικότητας
10. Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες
11. Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές για τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών
12. ΤΠΕ στην Ειδική Εκπαίδευση

Μεθοδολογία Έρευνας και Στατιστική

1. Ποιοτικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση
2. Στατιστική και Ανάλυση Δεδομένων στην Εκπαίδευση

Πρακτική Άσκηση (24 ECTS)

1. Πρακτική Άσκηση I
2. Πρακτική Άσκηση II

7.2.2. Υποχρεωτικά μαθήματα εξοικείωσης με την ορολογία στην αγγλική γλώσσα

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε δύο μαθήματα εξοικείωσης με την ορολογία της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης στην αγγλική γλώσσα. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα αγγλικής γλώσσας ισοδυναμεί με 4 ECTS και 3 ΔΜ.

7.3. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) είναι συνολικά 16 μαθήματα και αντιστοιχούν στο 26,67% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών (64 ECTS). Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) μαθήματα αποβλέπουν στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της επιστήμης και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με την ερευνητική διαδικασία. Για τον λόγο αυτόν έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Στα πλαίσια ενός τέτοιου μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, οι οποίες γίνονται είτε αυτοτελώς είτε στα πλαίσια των ερευνητικών δραστηριοτήτων των διδασκόντων/ουσών. Το ΔΠΠΣ στηρίζεται σε **τέσσερις ευρείες γνωστικές κατηγορίες** για τα κατ' επιλογήν μαθήματα.

Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε **τέσσερα ΥΕ από κάθε κατηγορία**. Αυτή είναι μια βασική προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου.

Οι κατηγορίες που προσφέρονται για να τα επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια.είναι:

- Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
- Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση
- Ειδικές Εκπαιδευτικές Εφαρμογές
- Ειδική Εκπαίδευση και Τεχνολογία

Αυτό το μοντέλο ενισχύει την πολυδιάστατη κατάρτιση των φοιτητών/τριών, εστιάζοντας στην εφαρμοσμένη γνώση και στη διασύνδεση της ειδικής αγωγής με τις τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών δεν δίνεται η δυνατότητα για συμμετοχή σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα, επειδή το πρόγραμμα αυτών των εξαμήνων καλύπτεται από Υποχρεωτικά Μαθήματα. Η δυνατότητα αυτή δίνεται για πρώτη φορά στο 4ο εξάμηνο. Κάθε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα μπορεί να επιλεγεί από 50 φοιτητές/τριες κατ' ανώτατο όριο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με απόφαση της Συνέλευσης του επισπεύδοντος Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής του Προγράμματος Σπουδών μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των φοιτητών/τριών. Τα προσφερόμενα ΥΕ μαθήματα μπορούν να ανανεώνονται ανάλογα με το διαθέσιμο προσωπικό.

Εφόσον επιλεγούν από τον/την φοιτητή/τρια τα συγκεκριμένα ΥΕ μαθήματα με τον τρόπο που αναφέρεται παραπάνω, θεωρούνται στο εξής Υποχρεωτικά και κανένα δεν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα. Συνεπώς, σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις ενός Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια που το είχε επιλέξει υποχρεούται να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον προσφέρεται. Μόνο στην περίπτωση που δεν προσφέρεται το μάθημα αυτό, είναι δυνατό να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα. Η εκ νέου εγγραφή για παρακολούθηση του μαθήματος προσμετράται στο μέγιστο αριθμό φοιτητών/τριών που μπορούν να παρακολουθήσουν το μάθημα.

7.3.1. Κατηγορία 1: Ειδική & Συμπεριληπτική Εκπαίδευση

- Σπουδές για την Αναπηρία στην Εκπαίδευση
- Εργαλεία εκπαιδευτικής αξιολόγησης στην Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
- Καθολικός σχεδιασμός για τη μάθηση
- Συναισθηματικές και Συμπεριφορικές Διαταραχές
- Εκπαίδευση ατόμων με κινητικές αναπηρίες
- Εκπαίδευση ατόμων με τύφλωση ή χαμηλή όραση
- Εκπαίδευση ατόμων με σωματικές αναπηρίες και προβλήματα υγείας
- Προβλήματα Λόγου και Ομιλίας
- Εισαγωγή στη Βαρηκοΐα- Κώφωση
- Εκπαίδευση παιδιών με ιδιαίτερες νοητικές ικανότητες και ταλέντα

7.3.2. Κατηγορία 2: Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση

- Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία
- Νευροεπιστήμες και Εκπαίδευση
- Θέματα παιδονευροψυχολογίας
- Κοινωνική και Συναισθηματική Ανάπτυξη των Παιδιών
- Διεπαγγελματική κουλτούρα και σχολείο: προσεγγίσεις για την αναπηρία
- Ζητήματα Ετερότητας και Κοινωνικής Δικαιοσύνης στην Εκπαίδευση
- Κλινική Ψυχολογία
- Κοινωνική Ψυχολογία
- Γνωστική Ψυχολογία
- Σχολική Ψυχολογία
- Νευροψυχολογία των γενετικών συνδρόμων
- Εκπαιδευτικοί σχεδιασμοί στην ισότητα των φύλων και στα ανθρώπινα δικαιώματα
- Εκπαιδευτική Πολιτική και φύλο
- Εισαγωγή στη Διγλωσσία: Διγλωσσία και Εκπαίδευση
- Μετανάστευση και Ταυτότητες
- Οργάνωση, Διοίκηση και Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση

7.3.3. Κατηγορία 3: Ειδικές Εκπαιδευτικές Εφαρμογές

- Διδακτική της Τέχνης στην Ειδική Εκπαίδευση
- Προσαρμοσμένη ειδική φυσική αγωγή
- Διδακτική της ανάγνωσης για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες
- Διδασκαλία της γλώσσας σε πολυγλωσσικά και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα
- Εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στα προβλήματα προφορικού και γραπτού λόγου
- Συμπεριληπτικές εφαρμογές στην περιβαλλοντική εκπαίδευση
- Συμπεριληπτική Διδακτική των φυσικών επιστημών
- Διδασκαλία μαθηματικών σε άτομα με Δυσκολίες Μάθησης

7.3.4. Κατηγορία 4: Ειδική Εκπαίδευση & Τεχνολογία

- Υποστηρικτική τεχνολογία και προσβασιμότητα για άτομα με αναπηρίες
- Ρομποτική και STEAM Εκπαίδευση για την Αειφορία
- Αναδυόμενες τεχνολογίες στην Ειδική Εκπαίδευση
- Ψηφιακό υλικό και Ειδική Αγωγή - Ψηφιακή Αφήγηση
- Ηλεκτρονική Μάθηση
- Μάθηση και Τεχνητή Νοημοσύνη για Άτομα με Νοητική Αναπηρία

7.4. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Ο/Η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει το πρόγραμμά του με μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά του/της ενδιαφέροντα,

πέρα από τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες μαθημάτων (Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά). Τα μαθήματα αυτά μπορεί να τα επιλέξει από τα προσφερόμενα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής του ΔΠΠΣ ή από μαθήματα άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου ή ακόμη και άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής κατόπιν συμφωνίας και του εξωτερικού μέσω διμερούς συμφωνίας του προγράμματος ERASMUS+.

Η οργάνωση μαθήματος ή εκπαιδευτικής δραστηριότητας πραγματοποιείται αποκλειστικά με την επιμέλεια ενός Τμήματος του Α.Ε.Ι. στο πλαίσιο προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος είναι δυνατόν μαθήματα που οργανώνονται με την επιμέλεια Άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. να εντάσσονται στο πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος είτε ως υποχρεωτικά είτε ως υποχρεωτικής ή ελεύθερης επιλογής.

Φοιτητές προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου δύνανται να επιλέγουν να παρακολουθούν και να αξιολογούνται σε μαθήματα ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες Άλλων προγραμμάτων σπουδών του ίδιου ή Άλλου Τμήματος του Α.Ε.Ι. που περιλαμβάνονται στον ιδρυματικό κατάλογο, ανεξαρτήτως αν έχουν ενταχθεί στο πρόγραμμα σπουδών τους, με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η επιτυχής αξιολόγηση σε μαθήματα ή εκπαιδευτικές δραστηριότητες Άλλων προγραμμάτων σπουδών προσμετράται για την απονομή του τίτλου σπουδών αποκλειστικά, ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής. Ο ανώτατος αριθμός πιστωτικών μονάδων από την επιτυχή αξιολόγηση σε μαθήματα και εκπαιδευτικές δραστηριότητες Άλλων προγραμμάτων σπουδών, αντιστοιχεί κατ' ανώτατο όριο έως το δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού αριθμού πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών.).

Τα διαθέσιμα προς επιλογή μαθήματα άλλων Τμημάτων του Π.Δ.Μ. περιλαμβάνονται σε ξεχωριστό ιδρυματικό κατάλογο, ο οποίος επικαιροποιείται κάθε ακαδημαϊκό έτος. Προκειμένου να μπορούν να αντιστοιχηθούν με μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής για τη λήψη πτυχίου, τα μαθήματα από άλλο Τμήμα ή ίδρυμα θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχουν φόρτο εργασίας ίσο ή μεγαλύτερο από 4 Πιστωτικές Μονάδες ECTS.

Τα Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου είναι 9 μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (9 x 4 ECTS = 36 ECTS) και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (8 ECTS). Συνολικά 44 ECTS (εφόσον δεν εκπονηθεί πτυχιακή εργασία) που αντιστοιχούν στο 18,33% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών ή 5 Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (5 x 4 = 20 ECTS) και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (8 ECTS) και Προαιρετική εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας (16 ECTS).

7.4.1. Ενδεικτικός Κατάλογος Μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής που προσφέρονται από το ΔΠΠΣ

- Μάθηση κοινωνικών και επαγγελματικών δεξιοτήτων ατόμων με αναπηρίες
- Σεξουαλικότητα και αναπηρία

- Η αναπηρία στη λογοτεχνία
- Εκπαίδευση και Σύγχρονες Οικογένειες
- Σχέση σχολείου και οικογένειας με αναπηρία
- Διαχείριση προβλημάτων συμπεριφοράς παιδιών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες
- Ψυχική υγεία στο σχολικό περιβάλλον
- Σχολική Συμβουλευτική: Πρόληψη και παρέμβαση στην οικογένεια και στο σχολείο
- Ειδική επαγγελματική συμβουλευτική και εργασιακή αποκατάσταση ατόμων με αναπηρίες
- Άσκηση και Ποιότητα Ζωής για άτομα με αναπηρίες
- Τα Κίνητρα στην Εκπαίδευση
- Θεατρική Έκφραση και Συμπερίληψη
- Ανεξάρτητη διαβίωση των ατόμων με αναπηρίες στην κοινότητα
- Παιδική Ηλικία και Δικαιώματα Παιδιών: Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις
- Παιχνίδι και Παιδαγωγική του Παιχνιδιού
- Παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου
- Κριτική Σκέψη στην εκπαιδευτική πράξη
- Πολυμεσικές και Ψηφιακές Εφαρμογές Δημιουργικής Γραφής
- Ειδικά θέματα Διδακτικής της Ιστορίας
- Ειδικά θέματα Διδακτικής των Μαθηματικών
- Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας
- Μουσική Έκφραση και Συμπερίληψη
- Παιδική Λογοτεχνία
- Εικαστικές Τέχνες και Συμπερίληψη
- Σχολικό κλίμα και σχολική κουλτούρα
- Έννοιες φυσικών επιστημών και οι αναπαραστάσεις τους
- Παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη
- Προσχολική Παιδαγωγική
- Ηθική και συναισθηματική ανάπτυξη
- Σχολική Παιδαγωγική-Θεωρία του σχολείου
- Οργανωσιακή συμπεριφορά
- Δημιουργική Γραφή και Γλώσσα
- Όψεις της κοινωνικής και παιδαγωγικής λειτουργίας της αξιολόγησης
- Διευρυμένη πρακτική άσκηση
- Πτυχιακή Εργασία

7.5. Εργαστηριακά -Σεμιναριακά μαθήματα

Στο ΔΠΠΣ προσφέρονται επίσης 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (8 ECTS):

- Εκμάθηση γραφής braille
- Εκμάθηση νοηματικής γλώσσας
- Επιστημονική τεχνολογία
- Πρώτες βοήθειες
- Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης

7.6. Πτυχιακή Εργασία

Οι φοιτητές/ριες έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία επί ερευνητικού θέματος, υπό την εποπτεία διδάσκοντος/ουσας του ΔΠΠΣ, κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους σπουδών (εξάμηνα Ζ' και Η'). Η πτυχιακή εργασία έχει ερευνητικό χαρακτήρα και ισοδυναμεί συνολικά με 16 Πιστωτικές Μονάδες ECTS (12 ΔΜ), καταμεμημένες ισόποσα σε δύο εξάμηνα (8 μονάδες το εξάμηνο) (Πτυχιακή Εργασία Ι & Πτυχιακή Εργασία ΙΙ) σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές που ισχύουν για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών (Bachelor). Επισημαίνεται ότι η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική και είναι ατομική. Αντί της εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές/τριες μπορούν εναλλακτικά να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε επιπλέον τέσσερα μαθήματα, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε ισοδύναμο αριθμό πιστωτικών μονάδων (16 ECTS και 12 ΔΜ) και επέχουν θέση μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής.

Ειδικότερα, η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση των μελών του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΠΣ. Κάθε μέλος ΔΕΠ δύναται να αναλάβει έως και 5 θέματα πτυχιακών εργασιών. Κατά κανόνα ανατίθεται στο τέλος του 6ου εξαμήνου (1η Ιουνίου) μέχρι την έναρξη των δηλώσεων μαθημάτων του 7ου εξαμήνου και εκπονείται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, κατά το 4ο έτος των σπουδών. Οι φοιτητές/τριες αναζητούν επόπτη/τρια ανάλογα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Το θέμα της πτυχιακής εργασίας αποφασίζεται σε συνεργασία με τον/την επόπτη/τρια, ο/η οποίος/α επιβλέπει την πρόοδο της εργασίας και καθοδηγεί τον/τη φοιτητή/τρια καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής του/της εργασίας, και εγκρίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία αξιολογείται ως προς το περιεχόμενο, τη δομή, την παρουσίαση και την αυτενέργεια του/της φοιτητή/τριας και βαθμολογείται (σε αριθμητική κλίμακα από το 1 έως το 10, με βάση το 5) από διμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον/την επόπτη/τρια και έναν/μία δεύτερο/η βαθμολογήτρια. Η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται μέσα στη χρονική διάρκεια της κάθε εξεταστικής περιόδου και, εφόσον κρίνεται επιτυχής, πιστώνεται με 16 ECTS. Μετά το πέρας ενός ακαδημαϊκού έτους (2 εξαμήνων) από την υποβολή εντύπου εκπόνησης πτυχιακής εργασίας στην Γραμματεία και στην περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δεν έχει ολοκληρωθεί, ο/η φοιτητής/τρια, εάν προτίθεται να συνεχίσει με την πτυχιακή εργασία σε νέο ακαδημαϊκό έτος και εφόσον συναινεί ο/η επόπτης/τρια, υποχρεούται να υποβάλει εκ νέου έντυπο εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Διαφορετικά, ο/η

φοιτητής/τρια διαγράφεται από τον/την δηλωθέντα/είσα επόπτη/τρια και μπορεί να ξεκινήσει νέα εργασία με νέο/α επόπτη/τρια. Όλες οι εργασίες πρέπει να είναι πρωτότυπες και ελέγχονται από ειδικό λογισμικό ελέγχου κειμενικής ομοιότητας. Για τον λόγο αυτό, μαζί με την πτυχιακή εργασία υποβάλλεται και έντυπο αναφοράς (report) που εξάγεται από το πρόγραμμα λογοκλοπής στο οποίο αναφέρεται το καθαρό ποσοστό λογοκλοπής, δίχως να συνυπολογίζεται η βιβλιογραφία.

Σχετικά με τη δομή και τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να συμβουλευτεί τον Σύντομο Οδηγό Επιστημονικής Τεχνογραφίας, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ. Ο Οδηγός αναφέρεται στην ακαδημαϊκή δεοντολογία που ισχύει για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας (πτυχιακής) και αφορά τη δομή της, το περιεχόμενο, τη γλώσσα, τις βιβλιογραφικές αναφορές κλπ. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές/τριες που πρόκειται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν κατά το 4^ο και 5^ο εξάμηνο τα εργαστηριακά μαθήματα «Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης» και «Επιστημονική Τεχνογραφία», τα οποία θα τους/τις εφοδιάζουν με τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία, τη συγγραφή και τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών.

Η παράδοση της τελικής εργασίας γίνεται κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων. Για το χειμερινό εξάμηνο η παράδοση στον/στην επόπτη/τρια πρέπει να γίνει μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Η αντίστοιχη ημερομηνία για το εαρινό εξάμηνο είναι η 1η Ιουνίου. Για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, η παράδοση πρέπει να γίνει μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου.

Αναλυτικές πληροφορίες για την έκταση και τον τρόπο παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Πτυχιακής Εργασίας του Τμήματος.

Τέλος, επιλεγμένες πτυχιακές εργασίες μετά την αξιολόγησή τους θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιαστούν στα πλαίσια ημερίδων που θα διοργανώνονται από το ΔΠΠΣ.

Αναλυτικές πληροφορίες για την έκταση και τον τρόπο παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Πτυχιακής Εργασίας του Τμήματος.

7.7. Εκπαίδευση σε Ψηφιακές Δεξιότητες και Δεξιότητες Πληροφορικής

Η καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων αποτελεί βασικό πυλώνα της σύγχρονης εκπαίδευσης. Μέσα από την αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων, οι φοιτητές/τριες αναπτύσσουν ικανότητες προγραμματισμού, ανάλυσης και ερμηνείας δεδομένων, δημιουργικότητας, συνεργασίας και ψηφιακής έκφρασης. Παράλληλα, οι νέες τεχνολογίες ενισχύουν την εξατομικευμένη μάθηση, την ισότιμη πρόσβαση και τη συμπερίληψη, συμβάλλοντας στη διαμόρφωση ενός εκπαιδευτικού περιβάλλοντος που προάγει τη βιωσιμότητα, την καινοτομία και την κοινωνική συνοχή.

Λόγω της φύσης του ΔΠΠΣ μεγάλο μέρος του προγράμματος σπουδών σχετίζεται έμμεσα με την απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων που αφορούν τη χρήση ψηφιακών δεξιοτήτων για την χορήγηση ή κατασκευή εργαλείων μέτρησης δεξιοτήτων ή ικανοτήτων, ή καταγραφή και

ανάλυση δεδομένων με προγράμματα στατιστικής ανάλυσης δεδομένων. Η απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων διεξάγεται μέσω ειδικών εργαστηριακών μαθημάτων, είτε μέσω ειδών ασκήσεων στο πλαίσιο των μαθημάτων.

Ο παρακάτω κατάλογος μαθημάτων ψηφιακών δεξιοτήτων εστιάζει περισσότερο στα μαθήματα με εργαστηριακές ώρες ψηφιακών δεξιοτήτων. Ωστόσο, η καλλιέργεια ψηφιακών δεξιοτήτων επιτυγχάνεται και σε όλα τα μαθήματα μέσα από την αναζήτηση πληροφοριών στο διαδίκτυο, χρήση προγραμμάτων για τη συγγραφή και την παρουσίαση εργασιών.

Στο ΔΠΠΣ προσφέρονται μαθήματα για απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων:

- Στατιστική και Ανάλυση Δεδομένων στην Εκπαίδευση
- Ρομποτική και STEAM Εκπαίδευση για την Αειφορία
- Αναδυόμενες τεχνολογίες στην Ειδική Εκπαίδευση
- Ψηφιακό υλικό και Ειδική Αγωγή - Ψηφιακή Αφήγηση

Με βάση τις κείμενες διατάξεις ο ελάχιστος αριθμός μαθημάτων για την χορήγηση Πιστοποιητικού είναι τα τέσσερα μαθήματα. Δεδομένου ότι για την ολοκλήρωση των σπουδών απαιτείται η επιτυχής παρακολούθηση των υποχρεωτικών μαθημάτων, η Πιστοποίηση στις Ψηφιακές Δεξιότητες χορηγείται σε όλες και όλους τους/τις πτυχιούχους του ΔΠΠΣ.

7.8. Πρακτική Άσκηση

Το ΔΠΠΣ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει εντάξει στο Πρόγραμμα Σπουδών του και προσφέρει στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ I & ΠΑ II). Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του ΔΠΠΣ, το οποίο διδάσκεται κατά τα δύο εξάμηνα του τελευταίου έτους σπουδών. Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η ουσιαστική σύνδεση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και η ομαλή ένταξη των αποφοίτων στην παραγωγική διαδικασία. Αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το επαγγελματικό έργο του/της Ειδικού Παιδαγωγού μέσω της παρατήρησης επαγγελματιών σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και της στοιχειώδους άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων υπό την εποπτεία επαγγελματία ειδικού παιδαγωγού-επόπτη/τριας.

Στα δύο τελευταία εξάμηνα των σπουδών οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν υποχρεωτικά στο **πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης**, το οποίο λαμβάνει χώρα σε σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε φορείς. Πιο συγκεκριμένα στο ΔΠΠΣ έχει δοθεί έμφαση στην Πρακτική Άσκηση, η οποία ξεκινά με το Υποχρεωτικό μάθημα «Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής – Προετοιμασία Πρακτικής Άσκησης» στο 2ο εξάμηνο και του μαθήματος **Πρακτική Άσκηση I στο πεδίο της γενικής εκπαίδευσης με ενταξιακές δομές** ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήματα Ένταξης, Παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, στο 7ο εξάμηνο. Η **πρακτική Άσκηση II στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής** (ΣΜΕΑΕ -Ειδικά Νηπιαγωγεία, Ειδικά Δημοτικά Σχολεία και Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) και στα **ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.**

ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του 8ου εξαμήνου.

Τα προγράμματα των πρακτικών ασκήσεων αποτελούν μια ενότητα που έχει διττό σκοπό. Αφενός να φέρουν σε επαφή τους/τις φοιτητές/τριες με την εκπαιδευτική πραγματικότητα στην οποία θα κληθούν αργότερα να εργαστούν και να προσφέρουν εκπαιδευτικό έργο, και αφετέρου να τους/τις δώσουν τη δυνατότητα να διδάξουν σε παιδιά με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κάνοντας εφαρμογή όσων αποκόμισαν από τα μαθήματα των Διδακτικών Μεθοδολογιών. Αναλυτικότερα, οι πρακτικές ασκήσεις αφορούν σε εκπαιδευτικά πλαίσια Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων Γενικής Αγωγής (όπου λειτουργούν τμήματα ένταξης και παράλληλη στήριξη-συνδιδασκαλία) και Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) και σε διαγνωστικούς φορείς (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.). Ο χρόνος Πρακτικής Άσκησης για κάθε φοιτητή/τρια ορίζεται στις 26 επισκέψεις, οι οποίες κατανέμονται αναλογικά στις 13 εβδομάδες που διαρκεί το ακαδημαϊκό εξάμηνο (π.χ. χειμερινό εξάμηνο μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο καθώς και εαρινό εξάμηνο μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο). Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να μαθητεύουν δίπλα στον/στην Μέντορα-Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής, να συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία του φορέα και να καλλιεργούν σχέση σεβασμού και εμπιστοσύνης με τα άλλα μέλη του προσωπικού. Επιπλέον, να αξιοποιούν τα κατάλληλα μέσα (βιβλιογραφία, άλλα έγγραφα κ.λπ.) που θα τους βοηθήσουν τόσο στη συστηματική παρατήρηση και καταγραφή των διαδικασιών σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων όσο και στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης.

Συνεπώς η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει επιστημονική, εργαστηριακή και φροντιστηριακή υποστήριξη από μέρους των διδασκόντων/ουσών. καθώς επίσης και επαγγελματική εποπτεία. Οι υπεύθυνοι/ες διδάσκοντες/ουσες πραγματοποιούν επίσης σεμινάρια σε θέματα εφαρμοσμένης παιδαγωγικής και συμβουλευτικής. Διέπεται δε, από τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της επιστήμης και οι φοιτητές/τριες δεσμεύονται από τους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Σε συνεργασία με τους/τις διδασκόντες/ουσες του ΔΠΠΣ, οι φοιτητές/τριες πραγματοποιούν συμμετοχική παρατήρηση, έρευνα δράσης και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στις δομές που προαναφέρθηκαν. Συμμετέχουν ενεργά στα εργαστήρια των μαθημάτων και παραδίδουν φάκελο ο οποίος αποτελείται από:

- α) Μελέτες Περίπτωσης (Case Studies) των δομών,
- β) συστηματικές καταγραφές οι οποίες δομούνται στη βάση των εργαλείων παρατήρησης,
- γ) τελική εργασία από τη συγκέντρωση των στοιχείων και αναστοχαστικά παιδαγωγικά σχόλια για τις παρεμβάσεις που πραγματοποίησαν.

Επιπλέον, στο ΔΠΠΣ θα ενταχθεί και η **διευρυμένη αμειβόμενη πρακτική άσκηση**, προκειμένου να εφοδιαστούν οι μελλοντικοί/ές ειδικοί/ές παιδαγωγοί με προσόντα και δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέψουν να συνεργαστούν με επιστήμονες/ισσες, επαγγέλματα και εργαλεία άλλων

ειδικοτήτων και σε πιο διευρυμένα επαγγελματικά πλαίσια.

7.8.1 Υποχρεωτική Πρακτική Άσκηση του ΔΠΠΣ

Σκοπός της πρακτικής άσκησης του ΔΠΠΣ είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το επαγγελματικό έργο του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού, η οποία επιτυγχάνεται: (α) με την παρατήρηση επαγγελματιών Ειδικών Παιδαγωγών σε πραγματικές συνθήκες εργασίας, και (β) με την περιορισμένης έκτασης άσκηση επαγγελματικών δραστηριοτήτων υπό εποπτεία, δηλαδή με την ευθύνη και καθοδήγηση του/της επαγγελματία/ας Ειδικού Παιδαγωγού.

Οι επιμέρους στόχοι της Πρακτικής Άσκησης της κατεύθυνσης σε σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης γενικής και ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης ή σε εγκεκριμένες δομές του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) είναι οι εξής:

- Η γνωριμία των φοιτητών/τριών με το χώρο του σχολείου και με τους παράγοντες που το συναπαρτίζουν: διοίκηση σχολείου, εκπαιδευτικοί, ωρολόγιο πρόγραμμα, διδασκαλία, γονείς μαθητών/τριών.
- Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη διδακτική πράξη σε Σχολικές Μονάδες Γενικής και Ειδικής Αγωγής Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης, δηλαδή Γενικά Νηπιαγωγεία με Τμήματα Ένταξης και παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, Ειδικά Νηπιαγωγεία, Γενικά Δημοτικά Σχολεία με Τμήματα Ένταξης και παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση, Ειδικά Δημοτικά Σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης- ΕΕΕΕΚ), και σε φορείς διεπιστημονικής αξιολόγησης και υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., ΣΔΕΥ-ΕΔΥ).
- Η απόκτηση από μέρος των φοιτητών/τριών θεμελιωδών δεξιοτήτων εκπαιδευτικής αξιολόγησης και κατάρτισης εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες μέσα από χρήση εκπαιδευτικών μεθόδων και μέσων συλλογής πληροφοριών – δεδομένων, που είναι απαραίτητα για τη λήψη σημαντικών εκπαιδευτικών αποφάσεων και το σχεδιασμό διαφοροποιημένων, εξατομικευμένων ή και εξειδικευμένων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.
- Η συμμετοχή και εμπλοκή τους στην καθημερινότητα της τάξης, μαθητεύοντας δίπλα στον/στην εκπαιδευτικό της γενικής και ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, προετοιμάζοντας και σχεδιάζοντας διδασκαλίες υπό την επίβλεψη του/της υπεύθυνου/ης εκπαιδευτικού.

Συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει:

- να προσδιορίζουν τους εκπαιδευτικούς στόχους σύμφωνα με το προφίλ του/της μαθητή/τριας ή και της ομάδας των μαθητών/τριών της τάξης ή του τμήματος ένταξης,
- να διαφοροποιούν και να προσαρμόζουν το αναλυτικό πρόγραμμα της τάξης που φοιτά ο/η μαθητής/τρια ή η ομάδα των μαθητών/τριών στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

του/της μαθητή/τριας ή των μαθητών/τριών τους με επιλογή των κατάλληλων πάντα στρατηγικών και μεθόδων διδασκαλίας,

- να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να υλοποιούν δραστηριότητες (π.χ. κατασκευή εργαλείου ατομικής/ομαδικής αξιολόγησης, σχέδιο ατομικής/ομαδικής διδασκαλίας, εφαρμογή μεθόδων διδασκαλίας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, κ.ά.).
- • Η δημιουργία νέου παιδαγωγικού υλικού παρέμβασης για μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή/και αναπηρίες.
- • Η αξιολόγηση των ατομικών ή/και ομαδικών διδασκαλιών του/της μαθητή/τριας ή των μαθητών/τριών τους καθώς και ο αναστοχασμός των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων που έθεσαν.
- • Η επίλυση εκπαιδευτικών προβλημάτων που προκύπτουν κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των δραστηριοτήτων που εκπονούν οι φοιτητές/τριες στα σχολεία.
- Η καταγραφή της πρακτικής άσκησης και η συγγραφή μιας εργασίας ανά εξάμηνο.

Η πρακτική άσκηση συμβάλλει στην αρχική επαφή των φοιτητών και φοιτητριών με δομές και χώρους άσκησης του επαγγέλματος του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού. Σκοπός της είναι η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση σε πρακτικό επίπεδο και εφαρμογή των θεωρητικών γνώσεων και των δεξιοτήτων που αποκτούν οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, καθώς και η προαγωγή και καλλιέργεια δεξιοτήτων συναδελφικής συνεργασίας στους επαγγελματικούς χώρους. Οι εμπειρίες αυτές αναμένεται να συμβάλλουν στη δημιουργία μια εποικοδομητικής και επωφελούς αρχικής επαφής με το επάγγελμα του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού, η οποία θα συμβάλλει ουσιαστικά στις μετέπειτα επαγγελματικές και εκπαιδευτικές επιλογές και αποφάσεις τους. Επιπρόσθετα είναι σημαντική η δημιουργία διαύλων επικοινωνίας μεταξύ των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και εργασιακών δομών.

Ενδεικτικά, οι δραστηριότητες, στις οποίες εκτίθενται οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατά την πρακτική άσκησή τους, αφορούν ενδεικτικά στα εξής: (α) τυπικές εργασίες διεκπεραίωσης, όπως λήψη ιστορικού ή συμπλήρωση εγγράφων, (β) εκπαιδευτική αξιολόγηση, (γ) συμβουλευτικές συνεδρίες, ατομικές ή ομαδικές, (δ) συναντήσεις των μελών της διεπιστημονικής ομάδας, (ε) δραστηριότητες εκπαιδευτικού χαρακτήρα, όπως σεμινάρια ή συνέδρια, και (στ) ερευνητικές δράσεις ή ενέργειες που εμπίπτουν εντός των επαγγελματικών καθηκόντων και των δεξιοτήτων τους.

Με την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησής τους, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση: (α) να κατανοούν τις επιστημονικές και τις εργασιακές πτυχές της επαγγελματικής άσκησης του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού, (β) να αναγνωρίζουν τους διακριτούς ρόλους του/της Ειδικού/ής Παιδαγωγού από τους/τις επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων σε διεπιστημονικά πλαίσια, (γ) να κατανοούν και να εφαρμόζουν τους κανόνες δεοντολογίας στην άσκηση του επαγγέλματος, και (δ) να αξιοποιούν τις θεωρητικές γνώσεις και τη μεθοδολογική τους κατάρτιση σε πρακτικές εφαρμογές της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης με εποπτεία.

7.8.2. Ακαδημαϊκές και Εργασιακές Απαιτήσεις

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φοιτητών/τριών, σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών του ΔΠΠΣ. Δικαίωμα για πρακτική άσκηση έχουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατά το 4ο έτος των σπουδών τους (7^ο και 8^ο εξάμηνο) και εφόσον έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων. Υλοποιείται στη διάρκεια δύο εξαμήνων (χειμερινό και εαρινό) ενός ακαδημαϊκού έτους.

Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει: (α) το Υποχρεωτικό μάθημα του 2^{ου} Εξαμήνου «Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής», (β) την υποχρεωτική παρακολούθηση και συμμετοχή στα μαθήματα « Πρακτική Άσκηση Ι» και «Πρακτική Άσκηση ΙΙ» σε φορείς υπό εποπτεία..

Ειδικότερα, η παρακολούθηση των δύο αυτών μαθημάτων είναι υποχρεωτική και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρακτικής άσκησης (βλ. άρθρο 6). Η πρακτική άσκηση ισοδυναμεί με 24 ECTS και, ακολουθώντας τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την πρακτική άσκηση στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών ειδικής αγωγής, κατανεμημένα ως ακολούθως στα δύο μαθήματα: «Πρακτική Άσκηση Ι» = 12 ECTS και « Πρακτική Άσκηση ΙΙ» = 12 ECTS. Αξιολογείται με ποιοτικό χαρακτηρισμό («επιτυχώς» ή «μη επιτυχώς») και, παρόλο που δεν συνεκτιμάται στον βαθμό του πτυχίου, αποτελεί προαπαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου. Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης γίνεται από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η, ο/η οποίος/α συνεκτιμά τις προϋποθέσεις που αναγράφονται στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό και τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες.

Πιο συγκεκριμένα:

7.8.3. Πρακτική Άσκηση Ι – Γενική Εκπαίδευση

Πραγματοποιείται στο **7ο εξάμηνο** και αφορά το πεδίο της γενικής εκπαίδευσης, με έμφαση στις **ενταξιακές δομές**. Διεξάγεται ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε Τμήματα ένταξης, Παράλληλη στήριξη-Συνεκπαίδευση, Τμήματα Υποδοχής και Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ). Στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και η καλλιέργεια δεξιοτήτων συνεργατικής και συμπεριληπτικής διδασκαλίας.

7.8.4. Πρακτική Άσκηση ΙΙ – Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πραγματοποιείται στο **8ο εξάμηνο** στο πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ), Ειδικά Νηπιαγωγεία, Ειδικά Δημοτικά Σχολεία, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΕΕΕΚ), καθώς και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και Επιτροπές Διεπιστημονικής Αξιολόγησης (ΕΔΥ). Η άσκηση πραγματοποιείται επίσης ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

7.8.5. Διάρκεια και Οργάνωση

Η Πρακτική Άσκηση περιλαμβάνει **26 επισκέψεις** σε διάστημα **13 εβδομάδων** ανά εξάμηνο. Οι φοιτητές/τριες μαθητεύουν δίπλα σε έμπειρους **Μέντορες/ισσες – Εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής**, παρακολουθούν, καταγράφουν και συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Η διαδικασία υποστηρίζεται με βιβλιογραφία, κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και καθοδήγηση από το ακαδημαϊκό προσωπικό του ΔΠΠΣ.

Ρόλος Φοιτητών/τριών και Δεξιότητες που Καλλιεργούνται

Οι φοιτητές/τριες καλούνται:

- Να συμβάλλουν ενεργά στην εύρυθμη λειτουργία του εκπαιδευτικού φορέα.
- Να καλλιεργήσουν σχέσεις συνεργασίας, σεβασμού και εμπιστοσύνης με τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες συστηματικής παρατήρησης, καταγραφής και ανατροφοδότησης.
- Να εφαρμόσουν σύγχρονες μεθόδους διαφοροποιημένης, πολυτροπικής και συμπεριληπτικής διδασκαλίας για τάξεις με ετερογένεια.
- Να εξοικειωθούν με ζητήματα συνεργασίας διεπιστημονικών ομάδων και παροχής εξατομικευμένης υποστήριξης σε μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες.

Η Πρακτική Άσκηση έχει ως στόχο, τόσο την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη διδακτική πράξη σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης και σε δομές του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. (Ν. 4559/2018, Α' 142, παρ. 1,2 του άρθρου 22), όπου εκπαιδεύονται και υποστηρίζονται παιδιά, έφηβοι και νέοι ενήλικες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όσο και την απόκτηση από μέρος των φοιτητών/τριών θεμελιωδών δεξιοτήτων εκπαιδευτικής αξιολόγησης και κατάρτισης εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα άτομα με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επιπροσθέτως, και πάντοτε με την σύμφωνη γνώμη των εποπτών/τριών, η Πρακτική Άσκηση δύναται να υλοποιείται και σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, όπως Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Φιλανθρωπικά Σωματεία και Συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που παρέχουν εκπαίδευση και συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/ή και αναπηρίες, με την προϋπόθεση ότι στις παραπάνω δομές υπάρχει ειδικός/ή παιδαγωγός.

Οι πρώτες επισκέψεις αφιερώνονται:

- α. στη γνωριμία με το διδακτικό προσωπικό και στην εξοικείωση με τις συνθήκες λειτουργίας της σχολικής μονάδας- όπου θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση. Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να σέβονται τις συνθήκες λειτουργίας κάθε σχολικής μονάδας, και να

προσαρμόζονται σε αυτές όπως τήρηση ωραρίου, επικουρική συνοδεία παιδιών από και προς το σχολικό λεωφορείο, επικουρική επιτήρηση παιδιών στο προαύλιο, κατά τη διάρκεια σχολικών εορτών και εκδρομών).

β. στη συστηματική παρατήρηση των μαθητών/τριών που ανήκουν στη σχολική μονάδα. Προκειμένου να διευκολυνθούν οι φοιτητές/τριες στη συστηματική και ακριβή παρατήρηση, καλό θα είναι να κρατάνε σημειώσεις (φύλλο-κλείδα παρατήρησης) οι οποίες θα αποτυπώνουν πληροφορίες κυρίως για τον/τους μαθητή/τές που θα επιλέξουν, καταχωρώντας στοιχεία σε όλους τους τομείς που τον/τους αφορούν (όπως π.χ. γνωστικό, ψυχοκοινωνικό, κινητικό τομέα, βασικές δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής και μαθηματικών, επικοινωνία, αλληλεπίδραση κ.ά.). Στο σημείο αυτό γίνεται επισήμανση ότι δεν θα πρέπει να αγνοείται η αναφορά από πλευράς των φοιτητών/τριών και στη γενική εικόνα των παιδιών όλου του/της τμήματος/τάξης. Οι πληροφορίες αυτές θα αποτελέσουν τη βάση για την αξιολόγηση του/της/των μαθητή/τριας/των τους και τον σχεδιασμό του προγράμματος εκπαιδευτικής παρέμβασης.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να γνωρίζουν καλά πόσο ευαίσθητο υλικό είναι τα στοιχεία που αφορούν τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες. Επομένως οι πληροφορίες που θα τους παρέχονται θα πρέπει να διαφυλαχθούν ως απόρρητες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Γενικός Σχεδιασμός και Εφαρμογή της Εκπαιδευτικής Παρέμβασης

Με βάση τις πληροφορίες που οι φοιτητές/τριες θα συγκεντρώσουν σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό του Τμήματος Ένταξης, της Παράλληλης Στήριξης-Συνεκπαίδευσης ή και της τάξης της ΣΜΕΑΕ που θα επισκέπτονται, θα επιλέξουν έναν/μία μαθητή/τρια ή ομάδα μαθητών/τριών, προκειμένου να σχεδιάσουν και να οργανώσουν ένα εξατομικευμένο ή ομαδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και παρέμβασης. Η παιδαγωγική/εξατομικευμένη εκπαιδευτική παρέμβαση θα πρέπει να περιλαμβάνει πέντε μέρη:

- α. την αρχική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας,
- β. τον σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός εξατομικευμένου προγράμματος
- γ. την ενδιάμεση ή διορθωτική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας,
- δ. την τελική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας
- ε. την αξιολόγηση του εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης (δηλ. την επίτευξη ή όχι των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων που έθεσαν οι φοιτητές/τριες για τον/την μαθητή/τρια τους). Αφού λοιπόν οι φοιτητές/τριες επιλέξουν τον/την/τους/τις μαθητή/τρια/τές/τριες, θα πρέπει να προβούν στην ατομική αξιολόγησή του/της/τους, η οποία θα στηρίζεται:
  1. Στη συγκέντρωση όσων πληροφοριών θεωρούν χρήσιμες για την εκπόνηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της επόπτη/τριας της

- ΠΑ. Εφόσον υπάρχει επίσημη γνωμάτευση, μπορούν να την αξιοποιήσουν αν τους επιτραπεί.
2. Στην ακριβή καταγραφή - συστηματική παρατήρηση των δυνατών και αδύναμων χαρακτηριστικών και σημείων – συμπεριφορών του/της/των μαθητή/τριας/τών σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα ή για συγκεκριμένες δραστηριότητες. Για κάθε επιμέρους στόχο οι φοιτητές/τριες χρειάζεται να προσδιορίσουν κατάλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, να επιλέξουν συγκεκριμένες στρατηγικές, πρακτικές, τεχνικές με χρήση συγκεκριμένων ίσως υλικών τα οποία θα οδηγήσουν στην υλοποίηση του εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος.

Απαραίτητη είναι η τελική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος από τους ίδιους τους/τις φοιτητές/τριες στην βάση πάντοτε της υλοποίησης των στόχων που έθεσαν αρχικά ή μετά την διορθωτική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να καταβάλουν ιδιαίτερη προσπάθεια εφαρμογής των γενικών αρχών και των εξειδικευμένων τεχνικών που έχουν αναφερθεί σε διάφορα μαθήματα του προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρίες – ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στην περίπτωση μη υλοποίησης των στόχων, θα πρέπει να υπάρχει πρόταση διορθωτικών αλλαγών, τροποποιήσεις και προσαρμογές (ενδιάμεση διορθωτική αξιολόγηση).

Περισσότερες λεπτομέρειες στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του ΔΠΠΣ.

7.8.6. Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση

Το μάθημα Ελεύθερης Επιλογής του 8^{ου} εξαμήνου αφορά στο πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ (Δ.Π.Α.). Το ΔΠΠΣ συμμετέχει στην πράξη «Χρηματοδοτήσεις για την Πρακτική Άσκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας ακ. ετών 2024-2025, 2025-2026 και 2026-2027» με κωδικό MIS 6022355 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητών/τριών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών/τριών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας.

Για τον λόγο αυτό το ΔΠΠΣ έχει αναπτύξει συνεργασία με σχετικούς φορείς υποδοχής ψυχικής υγείας και εκπαίδευσης, όπως δομές του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και του Υπουργείου Υγείας όπου εκπαιδεύονται και υποστηρίζονται άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες αλλά και παιδιά που είναι πρόσφυγες-μετανάστες με αναπηρία και παιδιά Ρομά με αναπηρία (π.χ. ΔΥΕΠ, Ιατροπαιδαγωγικά κέντρα, σχολεία νοσοκομείων, κέντρα ψυχικής υγείας, κέντρα κοινωνικής φροντίδας, κέντρα διημέρευσης ημερήσιας φροντίδας, κέντρα αποθεραπείας-αποκατάστασης, ημερήσιας νοσηλείας, Κέντρα Ειδικών Θεραπειών, ΕΛΕΠΑΠ, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία, ΜΚΟ, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου ή συλλόγους που εξυπηρετούν άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες κ.ά.), Πανεπιστήμια και Ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής και αλλοδαπής, Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες, ΙΕΚ, Κέντρα Διά βίου Μάθησης, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις κ.ά., Υπηρεσίες επαγγελματικής ανάπτυξης και σταδιοδρομίας δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και φορέων ατόμων με αναπηρία, καθώς και σε σύγχρονες υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης στην απασχόληση (Σύμβουλος Καθοδήγησης, Job Coach).

Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο ΔΠΠΣ είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 50 περίπου θέσεις Π.Α. που υπάρχουν διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα με τη χρηματοδότηση που προβλέπεται από το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψιν τα κριτήρια της εκάστοτε προκήρυξης ΕΣΠΑ.

Στη Δ.Π.Α. μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές/τριες του 8ου εξαμήνου και αφού έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα Υποχρεωτικά μαθήματα. Η συμμετοχή στην Δ.Π.Α. αντιστοιχεί με παρακολούθηση του μαθήματος Ελεύθερης Επιλογής «Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση». Οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από έναν/μία καθηγητή/τρια που είναι ο/η ίδιος/α για όλους/ες. Κατά τη διάρκεια της Δ.Π.Α. παρέχεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες αμοιβή και ασφαλιστική κάλυψη. Η Δ.Π.Α. μπορεί να πραγματοποιηθεί σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρέγκλιτη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για τον/την υποψήφιο/α φοιτητή/τρια. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητών/τριών και των εποπτών καθηγητών/τριών γίνεται ηλεκτρονικά από

τον ιστότοπο: <https://arch.icte.uowm.gr/iproposition/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι : <https://internship.uowm.gr>

Για την Δ.Π.Α. λειτουργεί στο κτήριο διοίκησης της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (318).

7.9. Διάρθρωση Μαθημάτων ανά εξάμηνο για το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027

7.9.1. 1ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.1.2. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Σύγχρονες τάσεις στην Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση: Θεωρία και Έρευνα
- Διαπολιτισμική/Πολυπολιτισμική Εκπαίδευση και Παιδαγωγική
- Ψυχολογία της Ανάπτυξης και της Μάθησης
- ΤΠΕ στην Ειδική Εκπαίδευση

7.9.2. 2ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.2.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Ψυχολογία Ατόμων με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες
- Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής
- Σύγχρονες θεωρίες και πρακτικές για τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών
- Διαφοροποιημένη Διδασκαλία και Εξατομικευμένα Εκπαιδευτικά Προγράμματα

7.9.3. 3ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.3.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Ειδική Αγωγή & Μαθησιακές Δυσκολίες
- Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος: Σύγχρονες Προσεγγίσεις
- Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με νοητικές και αναπτυξιακές αναπηρίες
- Εκπαίδευση Μαθητών/τριών με διαταραχή ελλειμματικής προσοχής/υπερκινητικότητας

7.9.4. 4ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.4.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Στατιστική και Ανάλυση Δεδομένων στην Εκπαίδευση (5 ECTS)
- Αγγλικά Ι (4 ECTS)

7.9.4.2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά & Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα

- Επιλογή 4 μαθημάτων από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (4 x 4 ECTS = 16 ECTS)
- Επιλογή 1 μαθήματος από Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (1 x 4 ECTS = 4 ECTS)
- Συμπληρωματικό υποχρεωτικό εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα για το Γραμματισμό Επιστημονικής Αναζήτησης (1 ECTS)

7.9.5. 5ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.5.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Ποιοτικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση (5 ECTS)
- Αγγλικά II (4 ECTS)

7.9.5.2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά & Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα

- Επιλογή 4 μαθημάτων από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (4 x 4 ECTS= 16 ECTS)
- Επιλογή 1 μαθήματος από Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (1 x 4 ECTS= 4 ECTS)
- Συμπληρωματικό υποχρεωτικό εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα για την Επιστημονική τεχνολογία (1 ECTS)

7.9.6. Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.6.1. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά & Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα

- Επιλογή 4 μαθημάτων από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (4 x 4 = 16 ECTS)
- Επιλογή 3 μαθημάτων από Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (3 x 4 = 12 ECTS)
- Συμπληρωματικό υποχρεωτικό εργαστηριακό μάθημα Πρώτες βοήθειες (2 ECTS)

7.9.7. 7ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.7.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Πρακτική Άσκηση I (12 ECTS)
- Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία (8 ECTS)

7.9.7.2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά & Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα

- Επιλογή 2 μαθημάτων από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (2 x 4 = 8 ECTS)
- Επιλογή 2 μαθημάτων από Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (2 x 4 = 8 ECTS)
- Συμπληρωματικό υποχρεωτικό εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα Εκμάθηση νοηματικής γλώσσας (2 ECTS)

7.9.8. 8ο Εξάμηνο (30 ECTS)

7.9.8.1. Υποχρεωτικά Μαθήματα

- Πρακτική Άσκηση II (12 ECTS)
- Προαιρετική Πτυχιακή Εργασία (8 ECTS)

7.9.8.2. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά & Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα

- Επιλογή 2 μαθημάτων από Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα (2 x 4 = 8 ECTS)
- Επιλογή 2 μαθημάτων από Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (2 x 4 = 8 ECTS)
- Συμπληρωματικό υποχρεωτικό εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα Εκμάθηση γραφής braille (2 ECTS)

7.10. Μεταβατικές Διατάξεις

Ο παρών Κανονισμός Προγράμματος Σπουδών του ΔΠΠΣ αφορά τους/στις πρώτους/ες εισακτέους/ες του Ακαδημαϊκού Έτους 2026-2027 και εξής. Όσα θέματα δεν ρυθμίζονται στον παρόντα Κανονισμό θα ρυθμίζονται από τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

8. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΔΠΠΣ

Το Προπτυχιακό Πρόγραμμα του ΔΠΠΣ λειτουργεί με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του ΔΠΠΣ ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΔΠΠΣ περιγράφει με λεπτομέρειες ζητήματα που αφορούν στην λειτουργία του ΔΠΠΣ.

8.1. Εισαγωγικό Σημείωμα

Στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής αποστολής τους, τα Πανεπιστήμια παρέχουν ποιοτική και ολοκληρωμένη εκπαίδευση, σύμφωνα με τις τάσεις της σύγχρονης επιστήμης, της τεχνολογίας και των τεχνών, καθώς και της διεθνούς επιστημονικής πρακτικής. Για την εκπλήρωση της αποστολής τους, τα Πανεπιστήμια οργανώνονται και λειτουργούν με κανόνες και πρακτικές που διασφαλίζουν την τήρηση και προάσπιση ιδίως των αρχών:

1. της ελευθερίας στην έρευνα και τη διδασκαλία,
2. της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας,
3. της ποιότητας της εκπαίδευσης,
4. της ποιότητας των υπηρεσιών τους, της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας στη διαχείριση του προσωπικού, των πόρων και των υποδομών τους,
5. της διαφάνειας στο σύνολο των δραστηριοτήτων τους,
6. της αμεροληψίας των οργάνων τους κατά την άσκηση του έργου τους και κατά τη λήψη ατομικών και συλλογικών αποφάσεων,
7. της αξιοκρατίας στην επιλογή και εξέλιξη του προσωπικού τους,
8. της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των φύλων και του σεβασμού κάθε διαφορετικότητας.

Οι ειδικότερες αρχές και κανόνες λειτουργίας, η οργάνωση και οι επιμέρους στόχοι κάθε Ιδρύματος, μέσα στο πλαίσιο που καθορίζει ο παρών νόμος, ορίζονται με τον Εσωτερικό Κανονισμό λειτουργίας του.

Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας έχει σκοπό τη ρύθμιση της οργάνωσης και λειτουργίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας προκειμένου να διασφαλίζονται η ακεραιότητα, η διαφάνεια, ο έλεγχος της διοίκησης και ο τρόπος λήψης των αποφάσεων, καθώς και η συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την αποστολή των Πανεπιστημίων.

8.2. Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΔΠΠΣ

Το ΔΠΠΣ λειτουργεί με βάση τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του, ο οποίος περιγράφει τους στόχους και το αντικείμενο των σπουδών στο ΔΠΠΣ, πληροφορίες για το πρόγραμμα σπουδών του συμπεριλαμβανομένων της δομής και διάρθρωσης του προγράμματος σπουδών στα τέσσερα έτη, ζητήματα της Πρακτικής Άσκησης και Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας, καθώς και οι παροχές προς τους φοιτητές και τις φοιτήτριες αλλά και οι υποχρεώσεις τους. Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του ΔΠΠΣ είναι αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού

Προγράμματος Σπουδών. Ωστόσο, για την διευκόλυνση των φοιτητών/τριών δημοσιεύεται και ξεχωριστά και αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ.

8.3. Ταυτότητα και Ιστορία του ΔΠΠΣ

Πρόταση έγκρισης λειτουργίας από το ακαδημαϊκό έτος 2026-2027 Διεπιστημονικού Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΠΣ) με τίτλο: «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση (Special and Inclusive Education)» (σύμφωνα με το άρθρο 71, του Νόμου 4957/2022) μεταξύ των Τμημάτων:

1. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
2. Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
3. Τμήμα Ψυχολογίας

της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών (ΣΚΑΕΠ) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του ΔΠΠΣ παρέχει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το οποίο ορίζεται ως επισπεύδον Τμήμα.

Έχει έδρα τη Φλώρινα και εντάσσεται στη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Το ΔΠΠΣ προσφέρει πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών 4ετούς φοίτησης. Αποστολή του ΔΠΠΣ είναι η κατάρτιση Ειδικών Παιδαγωγών για την Προσχολική και Σχολική Εκπαίδευση. Η φοίτηση στο ΔΠΠΣ οδηγεί σε πτυχίο Κλάδου ΠΕ71 (Δάσκαλοι/ες ΕΑΕ) και Κλάδου ΠΕ61 (Νηπιαγωγοί ΕΑΕ). Με την ολοκλήρωση του ΔΠΠΣ, οι απόφοιτοι/ες αποκτούν κατοχυρωμένα επαγγελματικά δικαιώματα σύμφωνα με τους Νόμους 3699/2008 και 3966/2011. Σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων το επίπεδο του τίτλου σπουδών (πτυχίο) οριοθετείται στο 6ο (αντίστοιχο του Bachelor's Degree).

8.4. Οργάνωση και λειτουργία του ΔΠΠΣ

Η οργάνωση και η λειτουργία του ΔΠΠΣ διέπεται από την κείμενη νομοθεσία. Τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη του ΔΠΠΣ παρέχει το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης, το οποίο ορίζεται ως επισπεύδον Τμήμα. Η διοικητική πρακτική στο Τμήμα στηρίζεται στην παραδοσιακή ακαδημαϊκή ελευθερία κατά την άσκηση των καθηκόντων και την ευρύτερη δυνατή συναίνεση κατά τη λήψη των αποφάσεων.

Το Τμήμα θεσμοθετεί την ανά τακτά χρονικά διαστήματα εσωτερική και εξωτερική αποτίμηση-αξιολόγηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου και των παρεχόμενων υπηρεσιών σε επίπεδο Τμήματος, θεωρώντας ότι το προϊόν μιας πλήρους και αντικειμενικής αποτίμησης-αξιολόγησης αποτελεί την απαραίτητη υποδομή της Διοίκησης, της ακαδημαϊκής μονάδας και των υπηρεσιών για τον ορθολογικό στρατηγικό σχεδιασμό των λειτουργιών και της ανάπτυξης του.

8.5. Διοικητικά Όργανα της Σχολής

Οι Σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) έχουν τα ακόλουθα όργανα:

- α) Κοσμήτορα,
- β) Κοσμητεία.

Ειδικά, οι Μονοτμηματικές Σχολές έχουν τα ακόλουθα όργανα:

- α) Κοσμήτορα
- β) Αναπληρωτής Κοσμήτορας, ο οποίος ασκεί τις αρμοδιότητες του Αντιπροέδρου Τμήματος σύμφωνα με το Άρθρο 33.
- γ) Συνέλευση Σχολής, η οποία συγκροτείται κατ' ανάλογη εφαρμογή του Άρθρου 29 και ασκεί τις αρμοδιότητες της Συνέλευσης Τμήματος του Άρθρου 30.
- δ) Κοσμητεία, η οποία συγκροτείται κατ' ανάλογη εφαρμογή του Άρθρου 31 και ασκεί κατ' ανάλογη εφαρμογή τις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του ίδιου Άρθρου, εφόσον στη Σχολή υπάρχουν τομείς. Εάν στη Σχολή δεν υπάρχουν Τομείς, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, τον Αναπληρωτή Κοσμήτορα, τρία (3) μέλη Δ.Ε.Π. της Σχολής, που αναδεικνύονται από τη Συνέλευση της Σχολής και έναν (1) από τους τρεις (3) εκλεγμένους εκπροσώπους των κατηγοριών των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού ή Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού στη Συνέλευση της Σχολής. Στην Κοσμητεία συμμετέχει ένας (1) εκπρόσωπος φοιτητή ανά κύκλο σπουδών της Σχολής, εφόσον η Σχολή οργανώνει προγράμματα σπουδών και για τους τρεις κύκλους.».

Η Κοσμητεία αποτελείται από:

- α) τον Κοσμήτορα της Σχολής,
- β) τους Προέδρους των Τμημάτων της Σχολής,
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κατηγορία μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), εφόσον υπηρετούν στα Τμήματα της Σχολής μέλη των εν λόγω κατηγοριών προσωπικού, και
- δ) τους εκπροσώπους των φοιτητών των Τμημάτων της Σχολής σε ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) των μελών της Κοσμητείας των περ. α) και β), οι οποίοι αναδεικνύονται μεταξύ των εκπροσώπων των φοιτητών στις Συνελεύσεις των Τμημάτων με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών, εφόσον τα Τμήματα της Σχολής οργανώνουν προγράμματα σπουδών και για τους τρεις (3) κύκλους.

Αν η Σχολή έχει δύο (2) μόνο Τμήματα, η Κοσμητεία αποτελείται από τον Κοσμήτορα, τους Προέδρους των Τμημάτων, τους Διευθυντές Τομέων των Τμημάτων και τους εκπροσώπους των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. και των φοιτητών που εκπροσωπούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο. Αν σε Τμήμα δεν υπάρχουν Τομείς, στην Κοσμητεία μετέχουν (3) τρία μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) που αναδεικνύονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η Κοσμητεία έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) ασκεί τη γενική εποπτεία της λειτουργίας της Σχολής και των Τμημάτων της,
- β) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική της Σχολής, καθώς και την πορεία ανάπτυξής της και εγκρίνει ετησίως το αναπτυξιακό σχέδιο του Άρθρου 27, σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), καθώς και την Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση και την Εθνική Στρατηγική Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Καινοτομίας,
- γ) λαμβάνει μέτρα για την ενίσχυση της εξωστρέφειας των δράσεων της Σχολής,
- δ) εγκρίνει, μετά από εισήγηση των Συνελεύσεων των Τμημάτων, τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των Τμημάτων της Σχολής,
- ε) κατατάσσει σε φθίνουσα σειρά προτεραιότητας τα γνωστικά αντικείμενα των μελών Δ.Ε.Π., σύμφωνα με τις ανάγκες των Τμημάτων, εφόσον αυτά δεν έχουν καταταχθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος,
- στ) απορρίπτει αιτιολογημένα αιτήματα για την πρόσληψη μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., που έχουν συμπεριληφθεί στον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων, αν υφίστανται μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. Άλλων Τμημάτων της ίδιας ή Άλλης Σχολής, που δύνανται να καλύψουν τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές, εργαστηριακές και λοιπές ανάγκες ενός Τμήματος για την επίτευξη οικονομίας κλίμακας εντός της ίδιας Σχολής και του Α.Ε.Ι.,
- ζ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τις ανάγκες των Τμημάτων για την επιλογή εντεταλμένων διδασκόντων, εφόσον η επιλογή αυτών βαρύνει τον Τακτικό Προϋπολογισμό, κατόπιν πρότασης των Συνελεύσεων των Τμημάτων,
- η) εισηγείται προς τον Πρύτανη τις ανάγκες σε διοικητικό προσωπικό σχετικά με τη στελέχωση των υπηρεσιών της Σχολής, των Τμημάτων της και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων της,
- θ) εισηγείται προς το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. τις ανάγκες για την ομαλή διεξαγωγή του εκπαιδευτικού, ερευνητικού και λοιπού επιστημονικού έργου της Σχολής και των Τμημάτων της, προκειμένου να καλυφθούν από την επιχορήγηση του Τακτικού Προϋπολογισμού του Α.Ε.Ι., και αν αυτός δεν επαρκεί, από την ετήσια κατανομή ίδιων πόρων του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- ι) εγκρίνει το μητρώο γνωστικών αντικειμένων κάθε Τμήματος της Σχολής και δύναται να το αναπέμψει στη Συνέλευση του Τμήματος, αν διαπιστώσει ότι ένα ή περισσότερα γνωστικά αντικείμενα παρουσιάζουν εξαιρετική στενότητα και περιορισμένο επιστημονικό πεδίο, στοχεύοντας σε εξατομικευμένες περιπτώσεις,
- ια) εγκρίνει το Μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων, σύμφωνα με το εγκεκριμένο μητρώο γνωστικών αντικειμένων,
- ιβ) προτείνει στο Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. τον εκπρόσωπο της Σχολής στην Επιτροπή Ερευνών,

- ιγ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τον εκπρόσωπο της Σχολής στο Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.),
- ιδ) αναζητά πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεις, δωρεές, οικονομικές ενισχύσεις και χορηγίες για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει δραστηριοτήτων της Σχολής και των Τμημάτων της, καθώς και για την αναβάθμιση των υποδομών τους,
- ιε) εισηγείται προς τον Πρύτανη του Α.Ε.Ι. την εκτέλεση έργων και μελετών για την αναβάθμιση των υποδομών και του εξοπλισμού της Σχολής και των Τμημάτων της, σύμφωνα με το στρατηγικό σχέδιο του Α.Ε.Ι. και την εθνική στρατηγική για την ανώτατη εκπαίδευση,
- ιστ) συντονίζει τη διεξαγωγή των κοινών μαθημάτων Τμημάτων της Σχολής με Άλλα Τμήματα της ίδιας ή Άλλης Σχολής του Α.Ε.Ι.,
- ιζ) εισηγείται την ένταξη μαθημάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων της Σχολής στον ιδρυματικό κατάλογο,
- ιη) καθορίζει τις πρόσθετες ειδικές προϋποθέσεις για τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων των προγραμμάτων σπουδών των Τμημάτων της Σχολής, από φοιτητές Άλλων προγραμμάτων σπουδών της ίδιας ή Άλλης Σχολής, εφόσον η παρακολούθησή τους απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις, όπως εργαστήρια και κλινικές ασκήσεις,
- ιθ) εγκρίνει το αναπτυξιακό σχέδιο της Σχολής και διατυπώνει γνώμη για το στρατηγικό σχέδιο, κατά το μέρος που αφορά στη Σχολή,
- κ) συνεργάζεται με τα Τμήματα, προκειμένου να αναπτυχθούν συνέργειες μεταξύ αυτών για την προαγωγή της διδασκαλίας και της έρευνας και την ενίσχυση της διεπιστημονικότητας των προγραμμάτων σπουδών,
- κα) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση ή κατάργηση διεπιστημονικών πανεπιστημιακών εργαστηρίων ή πανεπιστημιακής κλινικής ή πανεπιστημιακού μουσείου της Σχολής,
- καα) παρέχει γνώμη για τη μετακίνηση μέλους Δ.Ε.Π. σε Άλλο Τμήμα του ίδιου ή Άλλου Α.Ε.Ι. και
- κβ) ασκεί κάθε Άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι..

Ο Κοσμήτορας έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προϊστάται της Σχολής και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία της,
- β) συμμετέχει στη Σύγκλητο εκπροσωπώντας τη Σχολή και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) θέματα που σχετίζονται με τις ανάγκες, την οργάνωση και τη λειτουργία της Σχολής,
- γ) συγκαλεί την Κοσμητεία και προεδρεύει των εργασιών της, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη και ορίζει εισηγητές των θεμάτων μέλη της Κοσμητείας για τα θέματα που δεν εισηγείται ο ίδιος,

- δ) μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της Κοσμητείας και των λοιπών οργάνων του Α.Ε.Ι.,
- ε) παρακολουθεί και συντονίζει την υλοποίηση του αναπτυξιακού σχεδίου της Σχολής,
- στ) παρακολουθεί την τήρηση της νομοθεσίας, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και των αποφάσεων των οργάνων διοίκησης του Α.Ε.Ι.,
- ζ) εποπτεύει την οργάνωση και λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου που οργανώνονται αποκλειστικά από τα Τμήματα της Σχολής ή σε συνεργασία με Άλλα Τμήματα Άλλων Σχολών του ίδιου ή Άλλου Α.Ε.Ι.,
- η) συγκεντρώνει τις εισηγήσεις των Τμημάτων και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων τους για τις ανάγκες τους σε ανθρώπινο δυναμικό, υποδομές, εξοπλισμό και πόρους και τις υποβάλλει στον Πρύτανη του Α.Ε.Ι.,
- θ) εποπτεύει τις διαδικασίες εκλογής και εξέλιξης των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού, Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού των Τμημάτων της Σχολής,
- ι) κατανέμει τους χώρους και τις υποδομές του Α.Ε.Ι. που έχουν διατεθεί για τις ανάγκες της Σχολής προς τα Τμήματα, σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές και λοιπές δραστηριότητές τους,
- ια) εποπτεύει την καλή χρήση του πάσης φύσεως εξοπλισμού των ακαδημαϊκών μονάδων της Σχολής, σύμφωνα με τον κανονισμό χρήσης εξοπλισμού του Α.Ε.Ι. και εισηγείται προς το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με τη συντήρηση ή την αναβάθμισή του,
- ιβ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές του,
- ιγ) χορηγεί τις Άδειες των μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τα Άρθρα 157, για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Κοσμήτορας,
- ιδ) συντάσσει ετήσια έκθεση απολογισμού του έργου του, την οποία υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία και κοινοποιεί στο Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι. και
- ιε) ασκεί κάθε Άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Σχετική Νομοθεσία: Νόμος 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», άρθρα 22 – 26.

8.6. Διοικητικά Όργανα Τμήματος

Τα Τμήματα έχουν τα ακόλουθα όργανα:

- α) Συνέλευση,
- β) Διοικητικό Συμβούλιο,
- γ) Πρόεδρο,

δ) Αντιπρόεδρο.

Η Συνέλευση Τμήματος αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο του Τμήματος,
- β) τον Αντιπρόεδρο του Τμήματος,
- γ) τους Διευθυντές των Τομέων, εφόσον υφίστανται Τομείς στο Τμήμα,
- δ) όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) του Τμήματος, αν ο συνολικός αριθμός που υπηρετεί σε αυτό δεν υπερβαίνει τον αριθμό σαράντα (40),
- ε) έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε κατηγορία των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος, εφόσον υπηρετεί μέλος της αντίστοιχης κατηγορίας και
- στ) εκπροσώπους των φοιτητών που αντιστοιχούν σε ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνόλου των μελών της Συνέλευσης του Τμήματος των περ. α) έως δ), με ελάχιστη εκπροσώπηση ενός (1) φοιτητή ανά κύκλο σπουδών, εφόσον το Τμήμα οργανώνει προγράμματα σπουδών και για τους τρεις κύκλους.

Η Συνέλευση του Τμήματος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) χαράσσει τη γενική εκπαιδευτική και ερευνητική πολιτική του Τμήματος και την πορεία ανάπτυξής του στο πλαίσιο της πολιτικής της Σχολής και του Ιδρύματος,
- β) εισηγείται προς την Κοσμητεία το αναπτυξιακό σχέδιο του Τμήματος, το οποίο περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 3 του Άρθρου 27,
- γ) συντάσσει τον Εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος και τον υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.),
- δ) καταρτίζει το μητρώο γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος σύμφωνα με το Άρθρο 144,
- ε) καταρτίζει το μητρώο εσωτερικών και εξωτερικών εκλεκτόρων για την εκλογή και εξέλιξη των μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), σύμφωνα με το Άρθρο 145,
- στ) παρέχει γνώμη για την ίδρυση, συγχώνευση, κατάτμηση, μετονομασία, μεταβολή επιστημονικού πεδίου ή κατάργηση Τομέων του Τμήματος,
- ζ) συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Δ.Ε.Π. σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες του Τμήματος και κατατάσσει σε φθίνουσα σειρά προτεραιότητας τα προς προκήρυξη γνωστικά αντικείμενα,
- η) συντάσσει και υποβάλλει προς έγκριση στην Κοσμητεία τον ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) σύμφωνα με τις ανάγκες του Τμήματος,
- θ) εισηγείται τη μεταβολή γνωστικού αντικειμένου μέλους Δ.Ε.Π. σύμφωνα με το Άρθρο 152, μετά από γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τομέα στον οποίο εντάσσεται,

- ι) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την ίδρυση πανεπιστημιακών εργαστηρίων, κλινικών και μουσείων που εγκαθίστανται στο Τμήμα ή σε Τομείς του Τμήματος,
- ια) αναθέτει το διδακτικό έργο στα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος και το πρόσθετο διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό του Κεφαλαίου Κ' για τα προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,
- ιβ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τα μέλη των επιτροπών προγραμμάτων σπουδών της παρ. 8 του Άρθρου 74 και ορίζει υπεύθυνο ανά πρόγραμμα σπουδών πρώτου κύκλου, αν το Τμήμα οργανώνει περισσότερα από ένα προγράμματα σπουδών,
- ιγ) εισηγείται την ίδρυση, τροποποίηση ή κατάργηση προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου του Τμήματος, καθώς και των ξενόγλωσσων προγραμμάτων σπουδών του Κεφαλαίου ΙΑ',
- ιδ) καταρτίζει τον οδηγό κάθε προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου και τους εσωτερικούς κανονισμούς προγραμμάτων σπουδών δεύτερου και τρίτου κύκλου, και τους υποβάλλει προς έγκριση στη Σύγκλητο του Α.Ε.Ι.,
- ιε) εγκρίνει τον κατάλογο των συγγραμμάτων που διανέμονται για κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών,
- ιστ) εισηγείται προς τη Σύγκλητο τον ορισμό Διευθυντή Τομέα, πανεπιστημιακού εργαστηρίου, πανεπιστημιακής κλινικής και μουσείου, όταν δεν υπάρχουν υποψηφιότητες,
- ιζ) απονέμει τους τίτλους σπουδών των προγραμμάτων σπουδών που οργανώνει το Τμήμα,
- ιη) εισηγείται προς τη Σύγκλητο την απονομή του τίτλου Ομότιμου και Επίτιμου Καθηγητή και Επίτιμου Διδάκτορα,
- ιθ) εγκρίνει την ένταξη μέλους Δ.Ε.Π. σε καθεστώς μερικής απασχόλησης και τη χορήγηση επιστημονικής Άδειας, αδειών Άνευ αποδοχών και παράλληλης απασχόλησης σε Α.Ε.Ι. της αλλοδαπής,
- κ) παρέχει γνώμη προς τη Σύγκλητο για τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.Δι.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. από και προς Άλλο Τμήμα του ίδιου ή Άλλου Α.Ε.Ι. σύμφωνα με το Άρθρο 153,
- κα) εισηγείται προς την Επιτροπή Διασφάλισης Ποιότητας τη συγκρότηση ομάδων για την εσωτερική αξιολόγηση του Τμήματος, των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων που λειτουργούν σε αυτό και των προγραμμάτων σπουδών του,
- κβ) εισηγείται προς την Κοσμητεία σχετικά με τις ανάγκες του Τμήματος σε πρόσθετο διδακτικό προσωπικό,
- κγ) προσκαλεί και επιλέγει τους Επισκέπτες Καθηγητές του Άρθρου 171,
- κδ) προκηρύσσει τις θέσεις εντεταλμένων διδασκόντων και συγκροτεί επιτροπές για την αξιολόγησή τους σύμφωνα με το Άρθρο 173,
- κε) αναθέτει σε μεταπτυχιακούς φοιτητές τη διεξαγωγή επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου και σε υποψήφιους διδάκτορες τη διεξαγωγή

- επικουρικού διδακτικού έργου σε προγράμματα πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών του Τμήματος,
- κστ) χορηγεί υποτροφίες αριστείας και ανταποδοτικές υποτροφίες προς τους φοιτητές των προγραμμάτων σπουδών του Τμήματος,
- κζ) αναζητά πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεις, δωρεές, οικονομικές ενισχύσεις και χορηγίες για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει δραστηριοτήτων του Τμήματος και για την αναβάθμιση των υποδομών του,
- κη) εισηγείται προς την Κοσμητεία ως προς τις ανάγκες του Τμήματος και για την ομαλή και εύρυθμη διεξαγωγή του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου του Τμήματος και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων του, καθώς και για την εκτέλεση έργων και μελετών συντήρησης ή αναβάθμισης των υποδομών και του εξοπλισμού που έχουν διατεθεί προς το Τμήμα,
- κθ) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές της,
- λ) παρέχει Άδεια για την Άσκηση διδακτικού, ερευνητικού, εργαστηριακού ή κλινικού και εν γένει επιστημονικού έργου από μέλος Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος σε περισσότερους από έναν Τομείς του ίδιου Τμήματος, μετά από αίτημά του και γνώμη του Τομέα ή του Τμήματος, όπου πρόκειται να διεξαχθεί το έργο,
- λα) αποφασίζει για την κατανομή του προσωπικού που υπηρετεί στο Τμήμα ή στους Τομείς του Τμήματος,
- λβ) εγκρίνει τη μετακίνηση μέλους του προσωπικού από έναν Τομέα σε Άλλον του ίδιου Τμήματος, μετά από αίτημα του ενδιαφερόμενου και γνώμη των Τομέων,
- λγ) ασκεί κάθε αρμοδιότητα που αφορά σε θέματα των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Τμήματος, αν δεν ανατίθεται η αρμοδιότητα ειδικώς σε Άλλο όργανο του Α.Ε.Ι. δυνάμει ειδικής διάταξης και
- λδ) ασκεί κάθε Άλλη αρμοδιότητα που προβλέπεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος Τμήματος -

Πρόεδρος ή Αντιπρόεδρος Τμήματος εκλέγεται μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) πλήρους απασχόλησης, της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, για θητεία τριών (3) ετών.»

Ο Πρόεδρος έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) προϊστάται του Τμήματος και εποπτεύει την εύρυθμη λειτουργία του,
- β) συμμετέχει στη Σύγκλητο και την Κοσμητεία εκπροσωπώντας το Τμήμα και εισηγείται προς τα αρμόδια όργανα του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) θέματα που σχετίζονται με τις ανάγκες και τη λειτουργία του,

- γ) συγκαλεί τη Συνέλευση του Τμήματος, προεδρεύει των εργασιών της, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, ορίζει εισηγητή των θεμάτων της Συνέλευσης αν δεν εισηγείται ο ίδιος τα θέματα και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών της,
- δ) συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, προεδρεύει των εργασιών του και μεριμνά για την εκτέλεση των αποφάσεών του,
- ε) ενημερώνει τη Συνέλευση και το Διοικητικό Συμβούλιο για τις αποφάσεις της Συγκλήτου και της Κοσμητείας που αφορούν στο Τμήμα, καθώς και την εν γένει λειτουργία του Α.Ε.Ι.,
- στ) παρακολουθεί την εκπαιδευτική λειτουργία των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου που παρέχονται από το Τμήμα, αν δεν έχει οριστεί υπεύθυνος του προγράμματος σπουδών,
- ζ) εκδίδει πράξεις ένταξης μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) σε καθεστώς μερικής απασχόλησης, μετά από απόφαση της Συνέλευσης,
- «η) χορηγεί τις Άδειες του Άρθρου 157 στα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, καθώς και τις Άδειες της παρ. 6 του Άρθρου 162 που αφορούν στο προσωπικό των κατηγοριών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.), για τις οποίες είναι αρμόδιος ο Πρόεδρος, έπειτα από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος,».
- θ) εγκρίνει τη μετακίνηση μελών Δ.Ε.Π., αν η μετακίνηση διενεργείται για τις ανάγκες του Τμήματος,
- ι) διαβιβάζει τις γνώμες, προτάσεις ή εισηγήσεις της Συνέλευσης του Τμήματος προς τα αρμόδια όργανα του Α.Ε.Ι.,
- ια) συγκροτεί επιτροπές για τη μελέτη ή διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων της αρμοδιότητας του Τμήματος,
- ιβ) επιμελείται την τήρηση των μητρώων επιστημονικών δημοσιεύσεων του Τμήματος,
- ιγ) συντάσσει και εγκρίνει τον ετήσιο απολογισμό δράσεων του Τμήματος, τον οποίον υποβάλλει προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος και τον διαβιβάζει στην Κοσμητεία, τη Σύγκλητο και το Συμβούλιο Διοίκησης του Α.Ε.Ι.,
- ιδ) ασκεί κάθε Άλλη αρμοδιότητα που ορίζεται στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Ο Αντιπρόεδρος εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου, αν ο Πρόεδρος απουσιάζει ή κωλύεται προσωρινά. Τα αρχαιότερα κατά σειρά μέλη της Συνέλευσης Τμήματος εκτελούν τα καθήκοντα του Προέδρου και του Αντιπροέδρου αντίστοιχα, αν απουσιάζουν ή κωλύονται προσωρινά αμφότεροι.

Σχετική Νομοθεσία: Νόμος 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις», άρθρα 22 – 26.

8.6.1. Επιτροπές Τμήματος

Με απόφαση της Συνέλευσης του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, το οποίο έχει τη διοικητική υποστήριξη του ΔΠΠΣ, συγκροτούνται επιτροπές ελέγχου και συντονισμού των ακαδημαϊκών και διοικητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος. Ειδικότερα:

Επιτροπή Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ)

Κωνσταντίνος Νικολαντωνάκης (Πρόεδρος ΟΜΕΑ)
Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Αναστάσιος Παπανικολάου
Μενέλαος Τζιφόπουλος
Τρύφων Μαυροπαλιάς
Ιωάννης Μπουνόβας

Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος
Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Ηλίας Βασιλειάδης
Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Αναστάσιος Παπανικολάου
Μενέλαος Τζιφόπουλος
Αγγλική Λιθοξοΐδου
Ιωάννης Μπουνόβας
Εκπρόσωπος φοιτητών/τριών

Επιτροπή για φοιτητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Αθανασία Ανδρεοπούλου
Τρύφωνας Μαυροπαλιάς
Δημήτριος Πνευματικός

Επιτροπή Έρευνας

Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Άγγελος Σοφιανίδης
Μενέλαος Τζιφόπουλος

Επιτροπή σύνδεσης με πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς

Αντρέας Ανδρέου
Γεώργιος Ιορδανίδης
Ιωάννης Κασκαμανίδης

Συντονιστικό Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Αντρέας Ανδρέου (Διευθυντής)
Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος
Αναστάσιος Παπανικολάου
Μενέλαος Τζιφόπουλος

Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης

Ιωάννης Θωίδης, Αντιπρόεδρος Τμήματος
Κωνσταντίνος Κασβίκης, Πρόεδρος Τμήματος
Άγγελος Σοφιανίδης
Μενέλαος Τζιφόπουλος
Ιωάννης Κασκαμανίδης
Τρύφων Μαυροπαλιάς
Ιωάννης Μπουνόβας

Επιτροπή Δεοντολογίας

Αντρέας Ανδρέου
Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Χαράλαμπος Λεμονίδης

Επιτροπή ERASMUS

Ηλίας Βασιλειάδης
Αγγελίνα Λιθοξοΐδου

Επιτροπή σύνδεσης με τους αποφοίτους

Σοφία Ηλιάδου-Τάχου
Ιωάννης Κασκαμανίδης

Επιτροπή Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών

Χαράλαμπος Λεμονίδης
Άννα-Καρολίνα Ρετάλη
Μενέλαος Τζιφόπουλος

8.7. Διοικητικά Όργανα ΔΠΠΣ

Με απόφαση της Συγκλήτου, κατόπιν εισήγησης των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων, σύμφωνα με το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, ορίζεται επιτροπή προγράμματος σπουδών με τετραετή θητεία, η οποία αποτελείται από επτά (7) μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων. Ειδικότερα η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών του ΔΠΠΣ στελεχώνεται σύμφωνα με την παρακάτω κατανομή μελών:

- **Τρία (3) μέλη ΔΕΠ του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης**

- **Δύο (2) μέλη ΔΕΠ του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών**
- **Δύο (2) μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Ψυχολογίας**

Η Επιτροπή προγράμματος σπουδών αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.) κάθε βαθμίδας του Τμήματος ή των συνεργαζόμενων Τμημάτων που οργανώνουν το πρόγραμμα σπουδών, με γνωστικό αντικείμενο συναφές με τις επιστημονικές περιοχές που θεραπεύει το πρόγραμμα σπουδών και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο του προγράμματος. Ως Υπεύθυνος του προγράμματος ορίζεται ένα (1) από τα μέλη της Επιτροπής προγράμματος σπουδών, κατά προτεραιότητα μέλος Δ.Ε.Π. της βαθμίδας του Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή.

Αντικείμενο της επιτροπής προγράμματος σπουδών είναι:

- α) η παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος σπουδών και ο συντονισμός των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων του προγράμματος,
- β) η κατάρτιση του εσωτερικού κανονισμού του προγράμματος σπουδών και η υποβολή προς έγκριση από τα ανά περίπτωση αρμόδια όργανα,
- γ) η υποβολή εισηγήσεων προς τη Συνέλευση του Τμήματος για θέματα, ως ακολούθως:
  - γα) η κατανομή του διδακτικού έργου και η επιλογή προτεινόμενων διδακτικών συγγραμμάτων,
  - γβ) η συγκρότηση ομάδων εσωτερικής αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών και Επιτροπών για τη μελέτη ή τη διεκπεραίωση συγκεκριμένων θεμάτων που σχετίζονται με την αναβάθμιση του προγράμματος,
  - γγ) η τροποποίηση, μετονομασία ή κατάργηση του προγράμματος σπουδών,
  - γδ) η προκήρυξη θέσεων έκτακτου διδακτικού προσωπικού και η συγκρότηση επιτροπών αξιολόγησης για την επιλογή του, καθώς και η πρόσκληση επισκεπτών καθηγητών, επισκεπτών ερευνητών και μεταδιδακτορικών ερευνητών για την ανάθεση διδακτικού έργου του προγράμματος,
  - γε) η ανάθεση επικουρικού διδακτικού έργου σε υποψήφιους διδάκτορες και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Α.Ε.Ι.,
  - γστ) η συγκρότηση Επιτροπής και Υπεύθυνου πρακτικής Άσκησης του προγράμματος,
- δ) η Άσκηση αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται σύμφωνα με το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, σε περίπτωση προγραμμάτων σπουδών συνεργαζόμενων Τμημάτων, ή τον εσωτερικό κανονισμό του λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Ο Υπεύθυνος του προγράμματος σπουδών ασκεί τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- α) συγκαλεί τις συνεδριάσεις της επιτροπής προγράμματος σπουδών και συντονίζει το έργο της,
- β) εισηγείται προς την επιτροπή προγράμματος σπουδών και τα λοιπά όργανα του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του προγράμματος,

γ) ασκεί κάθε αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή το ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας, σε περίπτωση προγραμμάτων σπουδών συνεργαζόμενων Τμημάτων ή τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Α.Ε.Ι. και αφορά στον συντονισμό, την παρακολούθηση και ορθή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών.

8.8. Συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων των Α.Ε.Ι., καθώς και κάθε είδους συλλογικά όργανα και επιτροπές που συγκροτούνται και λειτουργούν για τις ανάγκες των Α.Ε.Ι., των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και των Εταιρειών Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας των Α.Ε.Ι. συνεδριάζουν είτε με φυσική παρουσία των μελών τους είτε μέσω τηλεδιάσκεψης. Η δυνατότητα διεξαγωγής συνεδριάσεων μέσω τηλεδιάσκεψης δύναται να αφορά σε ορισμένα μέλη ή στο σύνολο των μελών τους.

Η πρόσκληση προς τα μέλη των συλλογικών οργάνων ή των επιτροπών αποστέλλεται ηλεκτρονικά τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από την ημέρα της συνεδρίασης, μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου με βεβαίωση λήψης του μηνύματος από τον παραλήπτη ή και με οποιοδήποτε Άλλο πρόσφορο ηλεκτρονικό μέσο, εφόσον αποδεικνύεται η επικοινωνία ή αποστολή και βεβαιώνονται η ημέρα και η χρονολογία, καθώς και η υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση. Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται η σύντμηση της προθεσμίας, αν υπάρχει επείγουσα ανάγκη, η οποία βεβαιώνεται από τον προεδρεύοντα του οργάνου ή της επιτροπής. Στην πρόσκληση της συνεδρίασης αναγράφονται ο τόπος, η ημερομηνία, η ώρα της συνεδρίασης, τα θέματα της ημερήσιας διάταξης και ο τρόπος διεξαγωγής της συνεδρίασης, με φυσική παρουσία, τηλεδιάσκεψη ή μεικτό τρόπο. Τα πρακτικά των συνεδριάσεων τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή με ευθύνη του προεδρεύοντος σε συνεργασία με τον υπάλληλο στον οποίον έχει ανατεθεί η διοικητική υποστήριξη του οργάνου ή της επιτροπής και κοινοποιούνται με ηλεκτρονικό τρόπο προς όλα τα μέλη μετά από την υπογραφή τους, ανεξαρτήτως αν αυτά συμμετείχαν στη συνεδρίαση.

Με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι. καθορίζονται ειδικότερα θέματα σχετικά με τις συνεδριάσεις των συλλογικών οργάνων και επιτροπών του Α.Ε.Ι. και του Ε.Λ.Κ.Ε., τη διαδικασία αυθεντικοποίησης των χρηστών κατά την είσοδό τους στην ηλεκτρονική πλατφόρμα τηλεδιάσκεψης, την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που πραγματοποιείται στο πλαίσιο συνεδριάσεων που διεξάγονται με τη μέθοδο της τηλεδιάσκεψης, τον τρόπο τήρησης των πρακτικών, τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας τηλεδιάσκεψης που διασφαλίζει τη μυστικότητα των συνεδριάσεων και κάθε Άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών.

Κατά τα λοιπά, για τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων και επιτροπών εφαρμόζεται ο Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), οι σχετικές διατάξεις του οποίου παρατίθενται συνοπτικά παρακάτω, καθώς και όσα προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Α.Ε.Ι.

Συλλογικά Όργανα Διοίκησης - Συνεδριάσεις – Λειτουργία - αποφάσεις

Οι συνελεύσεις των Συλλογικών Οργάνων Διοίκησης του Τμήματος και του ΔΠΠΣ συγκαλούνται τακτικά και τουλάχιστον μία (1) φορά ανά μήνα, ενώ έκτακτες συνεδριάσεις συγκαλούνται όταν υπάρχουν επείγοντα θέματα.

Το συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως όταν στη σύνθεσή του μετέχουν, ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, περισσότερα από τα μισά των διορισμένων τακτικών μελών (απαρτία). Η απαρτία πρέπει να υπάρχει σε όλη τη διάρκεια της συνεδρίασης. Αν, κατά την πρώτη συνεδρίαση, διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας, το όργανο καλείται εκ νέου σε συνεδρίαση, η οποία πραγματοποιείται το νωρίτερο σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες, στον ίδιο τόπο και με την ίδια ημερήσια διάταξη. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, υπάρχει απαρτία αν μετέχουν στη σύνθεση τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που παριστούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των διορισμένων τακτικών μελών του και εν πάση περιπτώσει όχι λιγότερα των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών. Στα τριμελή συλλογικά όργανα, για την ύπαρξη απαρτίας, απαιτείται η παρουσία και των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών.

Ο πρόεδρος του συλλογικού οργάνου καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση η οποία περιλαμβάνει την ημερήσια διάταξη, γνωστοποιείται, από το γραμματέα, στα μέλη του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, μπορεί δε να γίνει και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεμοιτυπία ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον το γεγονός τούτο αποδεικνύεται από σχετική σημείωση σε ειδικό βιβλίο, η οποία πρέπει να φέρει χρονολογία και την υπογραφή του προσώπου που έκανε την πρόσκληση. Η προθεσμία αυτή μπορεί, σε περίπτωση κατεπείγοντος, να συντμηθεί, η πρόσκληση όμως, τότε, πρέπει να είναι έγγραφη και να βεβαιώνονται σε αυτήν οι λόγοι που κατέστησαν τη σύντμηση αναγκαία.

Μέλη συλλογικού οργάνου, τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγγένεια έως και τέταρτου βαθμού εξ αίματος ή αγχιστείας, δεν επιτρέπεται να μετάσχουν στην ίδια συνεδρίαση.

Η σύγκληση του συλλογικού οργάνου προς συνεδρίαση είναι υποχρεωτική αν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνόλου των τακτικών μελών του το ζητήσει εγγράφως από τον πρόεδρο, προσδιορίζοντας και προς συζήτηση θέμα. Αντικείμενο της συνεδρίασης είναι μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να συζητηθούν και

θέματα που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη αν είναι παρόντα όλα τα τακτικά μέλη και συμφωνούν για τη συζήτησή τους.

Οι συνεδριάσεις, αν στο νόμο δεν ορίζεται διαφορετικά, είναι μυστικές. Η κατά τη συζήτηση παρουσία άλλων προσώπων, πλην των μελών και του γραμματέα ή των τυχόν ειδικώς οριζόμενων στο νόμο προσώπων, δεν επιτρέπεται. Το συλλογικό όργανο, όμως, μπορεί να καλέσει, προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων, υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, τα οποία και αποχωρούν πριν από την έναρξη της συζήτησης.

Όταν ο νόμος προβλέπει δημόσια συνεδρίαση του συλλογικού οργάνου, ανακοινώνονται εγκαίρως, και πάντως τουλάχιστον σαράντα οκτώ (48) ώρες πριν από τη συνεδρίαση, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, με πρόσφορο τρόπο, ώστε να καθίσταται δυνατή η προσέλευση και η παρουσία των ενδιαφερομένων. Η τήρηση της δημοσιότητας πρέπει να βεβαιώνεται στο οικείο πρακτικό.

Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και τη λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή του νόμου και την εύρυθμη λειτουργία του συλλογικού οργάνου.

Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατό να συνεδριάζουν και με τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη). Στις περιπτώσεις αυτές, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, καθορίζονται ο τόπος της συνεδρίασης, ο τρόπος διαπίστωσης της απαρτίας και διασφάλισης της μυστικότητας της συνεδρίασης, ο τρόπος τήρησης των πρακτικών και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναφορικά με τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων."

Οι αποφάσεις των συλλογικών οργάνων, αν ο νόμος δεν ορίζει διαφορετικά, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο σχηματισμός της πλειοψηφίας αυτής, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ωστόσο σχηματιστεί απόλυτη πλειοψηφία με την υποχρεωτική προσχώρηση, κάθε φορά, εκείνου ή εκείνων που διατυπώνουν την ασθενέστερη γνώμη, σε μια από τις επικρατέστερες. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, εκτός αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οπότε αυτή επαναλαμβάνεται για μια ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη. Το μέλος που απέχει από την ψηφοφορία ή δίδει λευκή ψήφο θεωρείται απόν. Η ψηφοφορία είναι φανερή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από το νόμο.

Για τις συνεδριάσεις του συλλογικού οργάνου συντάσσεται πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παριστάμενων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αλλά περιεκτική Αναφορά στο περιεχόμενό τους, η μορφή και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας και οι αποφάσεις που λήφθηκαν.

8.9. Εκπρόσωποι μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού στα όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Οι εκπρόσωποι των μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) στη Σύγκλητο του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και οι αναπληρωτές τους αναδεικνύονται με καθολική, Άμεση και μυστική ψηφοφορία που διενεργείται αποκλειστικά ηλεκτρονικά με τη χρήση του ειδικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ» της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.). Η θητεία των εκπροσώπων είναι ετήσια και αφορά στο επόμενο ακαδημαϊκό έτος από αυτό κατά το οποίο διενεργείται η εκλογική διαδικασία.

Η εκλογή των εκπροσώπων και των αναπληρωτών τους πραγματοποιείται από ενιαίο ψηφοδέλτιο που περιλαμβάνει το σύνολο των υποψηφίων ανά κατηγορία προσωπικού. Η αρμόδια διοικητική υπηρεσία του Α.Ε.Ι. συντάσσει ετησίως τους εκλογικούς καταλόγους, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται το σύνολο των υπηρετούντων μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού στο Α.Ε.Ι.

Η διαδικασία του παρόντος εφαρμόζεται αναλόγως και για την ανάδειξη των εκπροσώπων των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. στις Κοσμητείες των Σχολών, τις Συνελεύσεις των Τμημάτων και στις Γενικές Συνελεύσεις των Τομέων.

Όλα τα συλλογικά όργανα των Α.Ε.Ι. και των επιμέρους ακαδημαϊκών μονάδων τους, στα οποία προβλέπεται η συμμετοχή εκπροσώπων μελών Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού, Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού και φοιτητών του Α.Ε.Ι., συγκροτούνται και λειτουργούν νόμιμα, έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι από κάθε κατηγορία.

8.10. Ανάδειξη εκπροσώπων φοιτητών σε όργανα των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Οι εκπρόσωποι των φοιτητών στη Συνέλευση του Τμήματος αναδεικνύονται από το σύνολο των φοιτητών των προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου του Τμήματος, σύμφωνα με την παρ. 2. Η θητεία των εκπροσώπων των φοιτητών στη Συνέλευση του Τμήματος είναι ετήσια. Ως προγράμματα σπουδών πρώτου και δεύτερου κύκλου λογίζονται αυτά που οργανώνονται αποκλειστικά από το Τμήμα ή σε συνεργασία του Τμήματος με Άλλα Τμήματα του ίδιου ή Άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), εφόσον το Τμήμα αναλαμβάνει τη διοικητική τους υποστήριξη.

Η ψηφοφορία των εκπροσώπων των φοιτητών στη Συνέλευση του Τμήματος είναι Άμεση και μυστική. Η εκλογική διαδικασία διεξάγεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού πληροφοριακού συστήματος με την ονομασία «Ψηφιακή Κάλπη ΖΕΥΣ» της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.). Η εκλογή των εκπροσώπων πραγματοποιείται από ενιαίο ψηφοδέλτιο που περιλαμβάνει το σύνολο των υποψήφιων φοιτητών ανά κύκλο σπουδών.

Το σώμα των εκλεκτόρων για την ανάδειξη των εκπροσώπων των φοιτητών στη Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από: α) το σύνολο των φοιτητών των προγραμμάτων σπουδών πρώτου κύκλου του Τμήματος, που δεν έχουν υπερβεί την ανώτατη διάρκεια φοίτησης σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 76, β) το σύνολο των φοιτητών Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) του Τμήματος, που δεν έχουν υπερβεί την ελάχιστη διάρκεια του προγράμματος σπουδών, σύμφωνα με την απόφαση ίδρυσής του, και γ) το σύνολο των υποψήφιων διδασκόντων του Τμήματος που δεν έχουν συμπληρώσει τρία (3) έτη από την εγγραφή τους.

8.11.Εγγραφές, Διοικητική Υποστήριξη και Φοιτητική Ιδιότητα

8.11.1. Διαδικασία Εγγραφής

Η διαδικασία εγγραφής των εισαγόμενων στο ΔΠΠΣ προπτυχιακών φοιτητών/τριών πραγματοποιείται σύμφωνα με όσα προβλέπονται από τις κατ' έτος εγκυκλίους εγγραφών επιτυχουσών και επιτυχόντων, μετεγγραφών και εγγραφών ειδικών κατηγοριών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η διαδικασία αυτή εξειδικεύεται και υποστηρίζεται από τις Διοικητικές Υπηρεσίες του επισπεύδοντος Τμήματος και δημοσιοποιείται έγκαιρα στους φοιτητές/τριες, τόσο ως προς τη χρονική περίοδο των εγγραφών όσο και ως προς τις λεπτομέρειές της.

Η εγγραφή των νέων φοιτητριών στο ΔΠΠΣ πραγματοποιείται σε δύο στάδια:

- (α) Ηλεκτρονική προεγγραφή, η οποία γίνεται μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων ή βάσει της εκάστοτε νομοθετικής ρύθμισης (όπως στις περιπτώσεις των ειδικών κατηγοριών) μέσα στις νόμιμες προθεσμίες.
- (β) Ολοκλήρωση εγγραφής στη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος, σε διάστημα που ορίζεται και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Απαιτούμενα δικαιολογητικά εγγραφής:

- Εκτύπωση της ηλεκτρονικής προεγγραφής από την πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, με πρωτότυπη υπογραφή της φοιτήτριας
- Μία φωτογραφία τύπου αστυνομικής ταυτότητας
- Φωτοτυπία του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας
- Λοιπά δικαιολογητικά (ανακοινώνονται από τη Γραμματεία)

Οι αιτήσεις εγγραφής των φοιτητριών που εντάσσονται σε ειδικές κατηγορίες (ομογενών, αλλογενών-αλλοδαπών, αθλητών, καθ' υπέρβαση ποσοστού 5% - σοβαρές παθήσεις,

μεταφοράς θέσης, μετεγγραφές κ.ά.) γίνονται σε επόμενα χρονικά διαστήματα, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις κάθε έτους, όπως ορίζονται από το Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Η ολοκλήρωση της εγγραφής τους επιτυγχάνεται ύστερα από την κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, κατά περίπτωση, στη Γραμματεία του Τμήματος, σε χρόνο που ορίζεται και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Για λόγους εξαιρετικής ανάγκης, όπως παρατεταμένη θεομηνία, στράτευση ή απουσία στο εξωτερικό, είναι δυνατή η εκπρόθεσμη εγγραφή, με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από αίτηση των ενδιαφερομένων. Η αίτηση αυτή θα πρέπει να υποβάλλεται εντός 30 ημερών από τη λήξη της προθεσμίας εγγραφής και να αναφέρει τους λόγους της καθυστέρησης.

Δικαιούχοι που δεν εγγράφηκαν ούτε με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου χάνουν οριστικά το δικαίωμα εγγραφής τους στο ΔΠΠΣ. Εκπρόθεσμες αιτήσεις εγγραφής δεν γίνονται δεκτές, εκτός αν το Τμήμα κρίνει ότι υπάρχουν σοβαροί λόγοι που δικαιολογούν την εκπρόθεσμη προσέλευση για εγγραφή.

8.11.2. Εγγραφή στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ΠΔΜ

Οι φοιτήτριες που εισάγονται στο ΔΠΠΣ θα πρέπει να εγγραφούν στην πλατφόρμα ηλεκτρονικών υπηρεσιών του Π.Δ.Μ. (<https://uregister.uowm.gr>) για την απόκτηση ιδρυματικού λογαριασμού (username - password). Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για την πρόσβαση στην Ηλεκτρονική Γραμματεία, καθώς και στο σύνολο των ηλεκτρονικών υπηρεσιών (έκδοση ακαδημαϊκής ταυτότητας, είσοδος στην πλατφόρμα συγγραμμάτων «Εύδοξος», απομακρυσμένη σύνδεση μέσω Εικονικού Ιδιωτικού Δικτύου VPN, κ.ά.).

Οδηγίες για τη διαδικασία εγγραφής είναι διαθέσιμες μέσω της ιστοσελίδας: <https://noc.uowm.gr/www/newstudents/>

Μετά την διαδικασία ταυτοποίησης στη Γραμματεία του επισπεύδοντος Τμήματος, οι φοιτητές/τριες παραλαμβάνουν τα στοιχεία του ηλεκτρονικού λογαριασμού που θα έχουν ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας. Με την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού λογαριασμού τους έχουν πρόσβαση στις παρακάτω ηλεκτρονικές υπηρεσίες:

- Ηλεκτρονική Γραμματεία του ΠΔΜ (<https://students.uowm.gr>) μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής της οι φοιτητές/τριες δηλώνουν μαθήματα (με τη δήλωση ανανεώνεται αυτόματα η εγγραφή τους για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο) και παρακολουθούν τη βαθμολογία τους.
- Ηλεκτρονική Υπηρεσία Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων «Εύδοξος» (<https://eudoxus.gr>) μέσω αυτής οι φοιτητές/τριες δηλώνουν και προμηθεύονται τα συγγράμματα για τα μαθήματα τα οποία δήλωσαν.
- Ηλεκτρονική Υπηρεσία Απόκτησης Ακαδημαϊκής Ταυτότητας (<https://submit-academicid.minedu.gov.gr>)

μέσω αυτής οι φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση και προμηθεύονται την ακαδημαϊκή τους ταυτότητα η οποία λειτουργεί και ως «φοιτητικό πάσο».

- Μέσω του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (e-mail) του ΠΔΜ έχουν πρόσβαση και διαχειρίζονται το ηλεκτρονικό γραμματοκιβώτιό τους.

8.11.3. Φοιτητική Ιδιότητα

Η φοιτητική ιδιότητα αποκτάται με την εγγραφή στο ΔΠΠΣ και διατηρείται μέχρι τη λήψη του διπλώματος.

8.11.4. Αναστολή Φοίτησης

Είναι δυνατή η αναστολή της φοίτησης με αίτηση του/της ενδιαφερόμενου προς το επισπεύδον Τμήμα και μετά από έγκριση της Γ.Σ. του Τμήματος. Κατά τη διάρκεια της αναστολής της φοίτησης αίρεται η φοιτητική ιδιότητα, η οποία και αποκτάται ξανά με νέα αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης.

8.11.5. Κατατακτήριες Εξετάσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 1 (ΦΕΚ 3185/16.12.2013), με κατατακτήριες εξετάσεις κατατάσσονται στο ΔΠΠΣ σε ποσοστό 12% επί του αριθμού των εισακτέων, πτυχιούχοι Πανεπιστημίων, ΤΕΙ ή ισότιμων προς αυτά, Α.Σ.ΠΑΙ.Τ.Ε. της Ελλάδος ή του εξωτερικού (αναγνωρισμένα από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) καθώς και οι κάτοχοι πτυχίων ανώτερων σχολών.

8.12. Προπτυχιακές Σπουδές

8.12.1. Αντικείμενο – Σκοπός – Στόχοι

Η ανάγκη για τον σχεδιασμό του προτεινόμενου Διεπιστημονικού Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών με τίτλο «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση (Special and Inclusive Education)» υπαγορεύτηκε από το σύγχρονο επιστημονικό, ακαδημαϊκό και κοινωνικό πλαίσιο. Οι συνεχείς μεταβολές στη δομή της εκπαίδευσης στο διεθνή, αλλά και στον Ελλαδικό χώρο, προσιδιάζουν στην ανάγκη για υψηλά επίπεδα εξειδίκευσης στον τομέα των Επιστημών της Αγωγής.

Το αντικείμενο του Διεπιστημονικού Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΔΠΠΣ) με τίτλο «Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση (Special and Inclusive Education)» αφορά την εκπαίδευση και κατάρτιση επιστημόνων/ισσών-εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης (Ειδικών Παιδαγωγών Νηπιαγωγών ΠΕ61 και Δασκάλων ΠΕ71) που θα στελεχώσουν τις εκπαιδευτικές δομές Γενικής και Ειδικής Αγωγής στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση, με σαφώς προσδιορισμένα ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα. Σε ό,τι αφορά την κατηγοριοποίηση κατά ISCED 2013, το ΔΠΠΣ μπορεί να καταταγεί, πρωτίστως, στον κωδικό 0111 και να ενισχύσει τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα των αποφοίτων σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης. Το ΔΠΠΣ συνδέεται με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, τις πολιτικές συμπερίληψης και τις στρατηγικές για την εκπαίδευση χωρίς αποκλεισμούς.

Οι κύριοι σκοποί του ΔΠΠΣ είναι:

1. Η εκπαίδευση και κατάρτιση ειδικών επιστημόνων/ισσών με τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις για την αποτελεσματική υποστήριξη και διδασκαλία ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες, προωθώντας παράλληλα τις αρχές της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
2. Να καλλιεργεί και να προάγει την Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση ως επιστήμη μέσω της ακαδημαϊκής διδασκαλίας και της έρευνας, τόσο της βασικής όσο και της εφαρμοσμένης στο πεδίο της εκπαίδευσης. Αυτό επιχειρείται μέσω της έμφασης που δίνεται κατά την προπτυχιακή διδασκαλία στην προοπτική της ανάπτυξης των ερευνητικών δεξιοτήτων φοιτητών/τριών, που είναι απαραίτητες στον/στην νέο/α επιστήμονα/ισσα για μια επιτυχή σταδιοδρομία.
3. Να παρέχει στους φοιτητές και στις φοιτήτριες εκπαιδευτική και διδακτική - παιδαγωγική επάρκεια.
4. Να παρέχει στον/στην πτυχιούχο τα απαραίτητα εφόδια ως μελλοντικό/ή επαγγελματία, εξασφαλίζοντάς του/της, στο μέτρο του δυνατού, μια άρτια θεωρητική, ερευνητική και πρακτική κατάρτιση, η οποία θα του/της επιτρέπει να συμμετέχει στην ανάπτυξη της γνώσης και να έχει τις βάσεις για μια επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία στον ιδιωτικό, δημόσιο αλλά και ακαδημαϊκό τομέα.

Οι σκοποί που προαναφέρθηκαν ενισχύονται και μέσω του προγράμματος της υποχρεωτικής Πρακτικής Άσκησης. Ενδεικτικό της έμφασης που δίνεται στην καλλιέργεια της εφαρμοσμένης γνώσης στην ειδική και συμπεριληπτική εκπαίδευση είναι πως η πρακτική άσκηση καταλαμβάνει ουσιαστικά διάρκεια ενός έτους, σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές εκπόνησης πρακτικής άσκησης. Στα πλαίσια του τελευταίου έτους οι φοιτητές/τριες προετοιμάζονται επαρκώς για την επίσκεψη στις δομές Πρακτικής Άσκησης και ενδυναμώνονται οι πρακτικές τους δεξιότητες μέσω των ομαδικών εποπτικών συναντήσεων.

Οι επιμέρους στόχοι του ΔΠΠΣ είναι:

- Η υψηλή ποιότητα σπουδών στη βασική και εφαρμοσμένη γνώση των αντικειμένων (σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό και Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων), μέσα σε πνεύμα ανθρωπισμού και αλληλεγγύης.
- Η υψηλή ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο πλαίσιο μιας φοιτητοκεντρικής προσέγγισης, με απώτερο σκοπό την επιστημονική, προσωπική και κοινωνική ενδυνάμωση των αποφοίτων για την μετάβασή τους στην αγορά εργασίας.
- Η διαρκής ανανέωση των γνωστικών αντικειμένων, του περιεχομένου και των εκπαιδευτικών διαδικασιών του ΔΠΠΣ με σκοπό την προσαρμογή του στο διαρκώς μεταβαλλόμενο επιστημονικό πεδίο της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης τον 21ο αιώνα, προκειμένου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να αποκτήσουν μια όσο το δυνατόν πληρέστερη και ακριβέστερη εικόνα του επιστημονικού χώρου στη διάρκεια των προπτυχιακών σπουδών τους.

- Η σύνδεση της θεωρίας και πράξης με τα εργαστήρια στα Υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα της Πρακτικής Άσκησης είναι βασικό πλεονέκτημα του ΔΠΠΣ που το χαρακτηρίζει ως ένα πρόγραμμα που συνδέει τη θεωρία με την πράξη.
- Η υψηλή ποιότητα της έρευνας και η προώθησή της στην κοινότητα και την κοινωνία, καθώς και η αποτίμηση του αντίκτυπού της στην αγωγή, τη μόρφωση και την κοινωνικοποίηση των μελλοντικών πολιτών.
- Η εκπαίδευση εκπαιδευτικών με δεξιότητες στην έγκαιρη ανίχνευση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής, τη διαφοροποιημένη διδασκαλία, τη διεπιστημονική προσέγγιση, τη χρήση καινοτόμων τεχνολογιών για εκπαιδευτική παρέμβαση, καθώς και την προαγωγή της πολυπολιτισμικότητας, των δικαιωμάτων του παιδιού και της ισότητας στην εκπαίδευση.

8.12.2. Απονεμόμενος Ακαδημαϊκός Τίτλος

Το ΔΠΠΣ διέπεται από την κείμενη νομοθεσία για τα Τμήματα των Α.Ε.Ι. Αυτό αφορά και στις διατάξεις που αναφέρονται στο Πρόγραμμα Σπουδών.

Το ενιαίο πτυχίο του ΔΠΠΣ περιλαμβάνει δύο (2) κατευθύνσεις:

- 1) κατεύθυνση με πτυχίο Ειδικής Αγωγής Νηπιαγωγού και
- 2) κατεύθυνση με πτυχίο Ειδικής Αγωγής Δασκάλου/ας.

Οι σπουδές στο ΔΠΠΣ περιλαμβάνουν μαθήματα και δραστηριότητες καταναμεμημένες σε οκτώ (8) εξάμηνα. Για την απόκτηση του πτυχίου είναι απαραίτητη η φοίτηση και η επιτυχής εξέταση σε μαθήματα 240 πιστωτικών μονάδων (Π.Μ.) συνολικά. Ο απονεμόμενος τίτλος σπουδών είναι **6^ο επιπέδου προσόντων** του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης.

8.12.3. Προϋποθέσεις Εισαγωγής

Η εισαγωγή γίνεται μέσω των εκάστοτε διατάξεων εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση που ορίζονται από το Υπουργείο. Πέραν των εισαγομένων με τις Πανελλαδικές Εξετάσεις, εγγράφονται στα Α.Ε.Ι. σε ποσοστό που ορίζει ο νόμος και υποψήφιοι ειδικών κατηγοριών. Ενδεικτικά αναφέρονται: Έλληνες του εξωτερικού, παιδιά Ελλήνων υπαλλήλων στο εξωτερικό, Κύπριοι, Αλλογενείς – Αλλοδαποί, Ομογενείς υπότροφοι, Άτομα με αναπηρία, ορισμένες κατηγορίες αθλητών.

8.12.4. Μετεγγραφές και Κατατάξεις

Μετεγγραφές από Πανεπιστήμια εσωτερικού:

Τα κριτήρια για την έγκριση μιας μετεγγραφής είναι λόγοι υγείας και αναπηρίας των ίδιων των φοιτητών/τριών και λόγοι οικονομικοί, κοινωνικοί και οικογενειακοί. Η αίτηση για μετεγγραφή γίνεται σε ηλεκτρονική πλατφόρμα του Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων

Οι φοιτητές/τριες που εγγράφονται έπειτα από μετεγγραφή από άλλο πανεπιστήμιο μπορούν να αναγνωρίσουν μαθήματα τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους. Στα μαθήματα αυτά θα πρέπει να αντιστοιχεί ίδιος ή μεγαλύτερος φόρτος εργασίας από αυτόν που αντιστοιχεί στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.

Για την αναγνώριση μαθημάτων απαιτείται απόφαση της Συνέλευσης του επισπεύδοντος Τμήματος. Οι ενδιαφερόμενοι/ες φοιτητές/τριες υποβάλλουν αίτημα αναγνώρισης των μαθημάτων το οποίο συνοδεύει την αναλυτική βαθμολογία από το ίδρυμα προέλευσης, καθώς και γνωμάτευση του/της καθηγητή/τριας που διδάσκει το αντίστοιχο μάθημα στο Τμήμα, στην οποία γνωμοδοτεί για το περιεχόμενο – μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος και τον φόρτο εργασίας για τη φοιτήτρια στο μάθημα που παρακολούθησε στο ίδρυμα προέλευσης, αλλά και τη συνάφεια και την κάλυψη (επαρκή ή πλήρη) με το αντίστοιχο μάθημα του ΔΠΠΣ. Είναι δυνατό να υπάρχει συνδυασμός μαθημάτων των οποίων τα περιεχόμενα αντιστοιχούν στο περιεχόμενο των μαθημάτων του ΔΠΠΣ. Ένας υπεύθυνος/μία υπεύθυνη από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών επιφορτίζεται με τον συντονισμό και την εισήγηση στη Συνέλευση του Τμήματος για την εγκυρότητα των στοιχείων.

Εισαγωγή με κατατακτήριες εξετάσεις:

Πτυχιούχοι άλλων Τμημάτων μπορούν να εγγραφούν μετά από επιτυχή συμμετοχή σε κατατακτήριες εξετάσεις. Οι κατατασσόμενοι/ες απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του ΔΠΠΣ και συγκέντρωσαν στα μαθήματα αυτά βαθμολογία μεγαλύτερη του επτά στα δέκα σύμφωνα με τον νόμο 4485/2017: «Σε κάθε περίπτωση οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής.» Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, στο ΔΠΠΣ αναγνωρίζονται, ως διδαχθέντα, σε φοιτήτριες/τές που εγγράφηκαν στο ΔΠΠΣ με κατατακτήριες εξετάσεις, άλλα μαθήματα που διδάχθηκαν σε άλλα Τμήματα της ημεδαπής ή αλλοδαπής.

8.12.5. Ο Οδηγός Σπουδών

Αμέσως μετά την σύνταξη του αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών από τα μέλη της Επιτροπής Προγραμμάτων Σπουδών καταρτίζεται ο Οδηγός Σπουδών του ΔΠΠΣ. Ο Οδηγός σπουδών του ΔΠΠΣ κατατίθεται προς έγκριση στη Συνέλευση του επισπεύδοντος Τμήματος (ΠΤΔΕ) και στη συνέχεια υποβάλλεται προς έγκριση από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Ο νέος Οδηγός Σπουδών του ΔΠΠΣ προωθείται προς ανάρτηση στην επίσημη ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ. Η διαδικασία ολοκληρώνεται στο διάστημα Μαΐου-Αυγούστου, έτσι ώστε ο Οδηγός

Σπουδών του ΔΠΠΣ να είναι στη διάθεση των φοιτητών/τριών με την έναρξη του επόμενου Ακαδημαϊκού έτους.

8.12.6. Αρχές Διαμόρφωσης του Προγράμματος Σπουδών

Η διαμόρφωση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών του ΔΠΠΣ, δηλαδή η επιλογή των γνωστικών αντικειμένων, ο καθορισμός του περιεχομένου των μαθημάτων και της αναλογίας των διαφόρων κατηγοριών, καθώς επίσης και η θέση της πρακτικής άσκησης, βασίζεται στην αναγκαιότητα της εξασφάλισης τόσο της επιστημονικής και της επαγγελματικής συγκρότησης των αποφοίτων του Τμήματος.

8.12.7. Δομή του Προγράμματος Σπουδών

Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του ΔΠΠΣ περιλαμβάνει εξαμηνιαία μαθήματα, υποχρεωτική πρακτική άσκηση και προαιρετική πτυχιακή εργασία. Το πρόγραμμα είναι κατά τέτοιο τρόπο διαμορφωμένο, ώστε για τη λήψη του πτυχίου να απαιτούνται τουλάχιστον οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών.

8.12.8. Φοίτηση

Το Ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε έτους και λήγει την 31^η Αυγούστου του επομένου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα (χειμερινό, εαρινό). Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και τουλάχιστον δύο (2) εβδομάδες για εξετάσεις. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης του κάθε εξαμήνου καθορίζονται από τα αρμόδια όργανα.

Κάθε φοιτητής/τρια είναι υποχρεωμένος/η να συμμετέχει κατά τη διάρκεια των σπουδών του κανονικά και ουσιαστικά στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως αυτή ορίζεται από το νομοθετικό πλαίσιο και τις αποφάσεις των οργάνων του Πανεπιστημίου και του Τμήματος.

Σε περίπτωση που για κάποιο λόγο δεν πραγματοποιηθούν μαθήματα, προβλέπεται στο τέλος του εξαμήνου μία εβδομάδα κατά την οποία πραγματοποιούνται αναπληρώσεις των μαθημάτων που δεν πραγματοποιήθηκαν. Στις περιπτώσεις απώλειας ωρών διδασκαλίας συγκεκριμένων μαθημάτων λόγω έκτακτων περιστατικών και συγκυριών, οι διδάσκοντες/ουσες οφείλουν να δηλώσουν στον/στην Πρόεδρο του Τμήματος τις ημέρες και ώρες αναπλήρωσής τους, έτσι ώστε να καλυφθεί πλήρως το σύνολο της διδακτέας ύλης, αλλά και το σύνολο των ωρών που αντιστοιχούν στις δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Αν από υπαιτιότητα του/της διδάσκοντα/ουσας ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς (13), το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται.

8.13. Μαθήματα Υποχρεωτικά, Κατ' Επιλογή Υποχρεωτικά και Ελεύθερης Επιλογής

Τα μαθήματα του ΔΠΠΣ με κριτήριο την υποχρεωτικότητά τους χαρακτηρίζονται σε *Υποχρεωτικά (Υ)*, *Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ)* και *Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ)*. Οι τρεις αυτές κατηγορίες μαθημάτων αντιστοιχούν στις 216 μονάδες ECTS ή στο 90% του συνολικού φόρτου εργασίας

των φοιτητών/τριών. Το υπόλοιπο του φόρτου εργασίας συμπληρώνεται με την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ), η οποία αντιστοιχεί στις 24 μονάδες ECTS ή στο 10% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών και με την εκπόνηση και εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας (ΠΕ), η οποία αντιστοιχεί στις 16 μονάδες ECTS ή στο 6.7% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών. Ο φόρτος των υποχρεωτικών μαθημάτων και της πρακτικής άσκησης αντιστοιχεί στις 132 μονάδες ECTS ή στο 55% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών. Με άλλα λόγια, η δυνατότητα διαμόρφωσης προσωπικού προγράμματος για κάθε φοιτητή/τρια συνίσταται περίπου στο 45% του προγράμματος για τη λήψη του πτυχίου.

8.13.1. Υποχρεωτικά μαθήματα

Με βάση την υποχρεωτικότητά τους, προκειμένου οι φοιτητές και οι φοιτήτριες να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να λάβουν πτυχίο του ΔΠΠΣ θα πρέπει να παρακολουθήσουν επιτυχώς τα 14 Υποχρεωτικά μαθήματα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μεθοδολογίας της έρευνας, τα δύο (2) Υποχρεωτικά μαθήματα εξοικείωσης με την Αγγλική ορολογία, τα δύο (2) μαθήματα Πρακτικής Άσκησης I στις ενταξιακές δομές της Γενικής Αγωγής και Εκπαίδευσης και την Πρακτική Άσκηση II στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης για Νηπιαγωγούς και Δασκάλους/ες αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, υποχρεωτική για την λήψη πτυχίου κρίνεται και η συμμετοχή σε 5 Υποχρεωτικά Εργαστηριακά -Σεμιναριακά μαθήματα:

- Εκμάθηση γραφής braille
- Εκμάθηση νοηματικής γλώσσας
- Επιστημονική τεχνολογία
- Πρώτες βοήθειες
- Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης

8.13.2. Υποχρεωτικά μαθήματα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης και μεθοδολογίας της έρευνας

Τα υποχρεωτικά μαθήματα είναι 14 μαθήματα (100 ECTS), τα οποία οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς. Κάθε Υποχρεωτικό μάθημα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης ισοδυναμεί με 7,5 ECTS ενώ το κάθε Υποχρεωτικό μάθημα μεθοδολογίας της έρευνας ισοδυναμεί με 5 ECTS (2 μαθήματα x 5 = 10 ECTS). Τα 12 Υποχρεωτικά Μαθήματα Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης συνίστανται σε τριώρες διαλέξεις και μία ώρα εργαστήρια σε μικρότερες ομάδες φοιτητών/τριών. Στα εργαστήρια επιχειρείται σύνδεση της θεωρίας με την πράξη.

8.13.3. Υποχρεωτικά μαθήματα εξοικείωσης με την ορολογία στην αγγλική γλώσσα

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε δύο μαθήματα εξοικείωσης με την ορολογία της Ειδικής και Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης στην αγγλική γλώσσα. Κάθε υποχρεωτικό μάθημα αγγλικής γλώσσας ισοδυναμεί με 4 ECTS και 3 ΔΜ.

8.13.4. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) είναι συνολικά 16 μαθήματα και αντιστοιχούν στο 26,67% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών (64 ECTS). Τα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά (ΥΕ) μαθήματα αποβλέπουν στην εμβάθυνση σε επιμέρους θέματα και προβλήματα της επιστήμης και παράλληλα στη μύηση και εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με την ερευνητική διαδικασία. Για τον λόγο αυτόν έχουν κυρίως σεμιναριακή ή εργαστηριακή μορφή. Στα πλαίσια ενός τέτοιου μαθήματος οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν την εκπόνηση γραπτών εργασιών και εισηγήσεων ή μικρές επιμέρους έρευνες, ατομικές ή συλλογικές, οι οποίες γίνονται είτε αυτοτελώς είτε στα πλαίσια των ερευνητικών δραστηριοτήτων των διδασκόντων/ουσών. Το ΔΠΠΣ στηρίζεται σε **τέσσερις ευρείες γνωστικές κατηγορίες** για τα κατ' επιλογήν μαθήματα. Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς σε **τέσσερα ΥΕ από κάθε κατηγορία**. Αυτή είναι μια βασική προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Οι κατηγορίες που προσφέρονται για να τα επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια είναι:

- Ειδική και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση
- Διεπιστημονικές Προσεγγίσεις στην Εκπαίδευση
- Ειδικές Εκπαιδευτικές Εφαρμογές
- Ειδική Εκπαίδευση και Τεχνολογία

Αυτό το μοντέλο ενισχύει την πολυδιάστατη κατάρτιση των φοιτητών/τριών, εστιάζοντας στην εφαρμοσμένη γνώση και στη διασύνδεση της ειδικής αγωγής με τις τεχνολογικές και κοινωνικές εξελίξεις.

Στα τρία πρώτα εξάμηνα σπουδών δεν δίνεται η δυνατότητα για συμμετοχή σε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα, επειδή το πρόγραμμα αυτών των εξαμήνων καλύπτεται από Υποχρεωτικά Μαθήματα. Η δυνατότητα αυτή δίνεται για πρώτη φορά στο 4ο εξάμηνο. Κάθε Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα μπορεί να επιλεγεί από 50 φοιτητές/τριες κατ' ανώτατο όριο. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο με απόφαση της Συνέλευσης του επισπεύδοντος Τμήματος μετά από εισήγηση της Επιτροπής του Προγράμματος Σπουδών μπορεί να αυξηθεί ο αριθμός των φοιτητών/τριών. Τα προσφερόμενα ΥΕ μαθήματα μπορούν να ανανεώνονται ανάλογα με το διαθέσιμο προσωπικό.

Εφόσον επιλεγούν από τον/την φοιτητή/τρια τα συγκεκριμένα ΥΕ μαθήματα με τον τρόπο που αναφέρεται παραπάνω, θεωρούνται στο εξής Υποχρεωτικά και κανένα δεν μπορεί να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα. Συνεπώς, σε περίπτωση αποτυχίας στις εξετάσεις ενός Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού μαθήματος, ο/η φοιτητής/τρια που το είχε επιλέξει υποχρεούται να το παρακολουθήσει ξανά σε επόμενο εξάμηνο, εφόσον προσφέρεται. Μόνο στην περίπτωση που δεν προσφέρεται το μάθημα αυτό, είναι δυνατό να αντικατασταθεί από άλλο Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα. Η εκ νέου εγγραφή για παρακολούθηση του μαθήματος προσμετράται στον μέγιστο αριθμό φοιτητών/τριών που μπορούν να παρακολουθήσουν το μάθημα.

8.13.5. Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Ο/Η φοιτητής/τρια έχει τη δυνατότητα να συμπληρώσει το πρόγραμμά του με μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) τα οποία ανταποκρίνονται στα προσωπικά του/της ενδιαφέροντα, πέρα από τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τις δύο προηγούμενες κατηγορίες μαθημάτων (Υποχρεωτικά και Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά). Τα μαθήματα αυτά μπορεί να τα επιλέξει από τα προσφερόμενα μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής του ΔΠΠΣ ή από μαθήματα άλλου Τμήματος του Πανεπιστημίου ή ακόμη και άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής κατόπιν συμφωνίας και του εξωτερικού μέσω διμερούς συμφωνίας του προγράμματος ERASMUS+. Προκειμένου να μπορούν να αντιστοιχηθούν με μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής για τη λήψη πτυχίου, τα μαθήματα από άλλο Τμήμα ή ίδρυμα θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να έχουν φόρτο εργασίας ίσο ή μεγαλύτερο από 4 Πιστωτικές Μονάδες ECTS.

Τα Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (ΕΕ) που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου είναι 9 μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (9 x 4 ECTS = 36 ECTS) και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (8 ECTS). Συνολικά 44 ECTS (εφόσον δεν εκπονηθεί πτυχιακή εργασία) που αντιστοιχούν στο 18,33% του συνολικού φόρτου εργασίας των φοιτητών/τριών ή 5 Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής (5 x 4 = 20 ECTS) και 5 Εργαστηριακά - Σεμιναριακά μαθήματα (8 ECTS) και Προαιρετική εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας (16 ECTS).

8.14. Πρακτική Άσκηση

8.14.1. Εισαγωγή

Το ΔΠΠΣ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει εντάξει στο Πρόγραμμα Σπουδών του και προσφέρει στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του την Πρακτική Άσκηση (ΠΑ I & ΠΑ II). Η Πρακτική Άσκηση (ΠΑ) αποτελεί υποχρεωτικό μάθημα του ΔΠΠΣ, το οποίο διδάσκεται κατά τα δύο εξάμηνα του τελευταίου έτους σπουδών. Γενικός σκοπός του μαθήματος είναι η ουσιαστική σύνδεση της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας και η ομαλή ένταξη των αποφοίτων στην παραγωγική διαδικασία. Αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/τριών με το επαγγελματικό έργο του/της Ειδικού Παιδαγωγού μέσω της παρατήρησης επαγγελματιών σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και της στοιχειώδους άσκησης επαγγελματικών δραστηριοτήτων υπό την εποπτεία επαγγελματία ειδικού παιδαγωγού-επόπτη/τριας.

Στα δύο τελευταία εξάμηνα των σπουδών οι φοιτητές/τριες συμμετέχουν υποχρεωτικά στο **πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης**, το οποίο λαμβάνει χώρα σε σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή σε φορείς. Πιο συγκεκριμένα στο ΔΠΠΣ έχει δοθεί έμφαση στην Πρακτική Άσκηση, η οποία ξεκινά με το Υποχρεωτικό μάθημα «Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής – Προετοιμασία Πρακτικής Άσκησης» στο 2ο εξάμηνο και του μαθήματος **Πρακτική Άσκηση I στο πεδίο της γενικής εκπαίδευσης με ενταξιακές δομές** ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Τμήματα Ένταξης, Παράλληλη στήριξη-συνεκπαίδευση στο 7ο εξάμηνο. Η

πρακτική Άσκηση II στο πεδίο της Ειδικής Αγωγής (ΣΜΕΑΕ -Ειδικά Νηπιαγωγεία, Ειδικά Δημοτικά Σχολεία και Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) και στα **ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.** ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και για Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, πραγματοποιείται κατά τη διάρκεια του 8ου εξαμήνου.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών του ΔΠΠΣ διέπεται από τον Κώδικα Δεοντολογίας του επαγγέλματος του/της Εκπαιδευτικού, καθώς και τις τυχόν ιδιαίτερες συνθήκες λειτουργίας της κάθε δομής. Τα καθήκοντα και οι δραστηριότητες του/της ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας στη Δομή προσδιορίζονται και καθορίζονται από τον/την εποπτεύοντα/ουσα πιστοποιημένο/η κατά νόμο Ειδικό/ή Παιδαγωγό.

8.14.2. Σκοπός της Πρακτικής Άσκησης και οφέλη φοιτητών/τριών

Η Πρακτική Άσκηση λειτουργεί ως γέφυρα μεταξύ της ακαδημαϊκής και της επαγγελματικής ζωής, διευκολύνοντας τη μετάβαση των φοιτητών/τριών στην αγορά εργασίας και αυξάνοντας τις πιθανότητες επαγγελματικής επιτυχίας. Επίσης, συμβάλλει στη δημιουργία αμφίδρομης επικοινωνίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας και των Φορέων Υποδοχής. Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών προσφέρει πολλαπλά οφέλη, τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο. Ακολουθούν μερικά από τα σημαντικότερα:

- Εφαρμογή θεωρίας στην πράξη: Δυνατότητα υλοποίησης παιδαγωγικών γνώσεων σε πραγματικά εκπαιδευτικά πλαίσια ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Εμβάθυνση γνώσεων: Κατανόηση και σύνδεση παιδαγωγικών θεωριών με τις ανάγκες μαθητών/τριών με μαθησιακές και αναπτυξιακές δυσκολίες.
- Ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων: Επικοινωνία, ομαδική συνεργασία, διαφοροποιημένη διδασκαλία, διαχείριση χρόνου και επίλυση προβλημάτων.
- Χρήση σύγχρονων εργαλείων: Εξοικείωση με τεχνολογίες και μεθοδολογίες ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας: Πολύτιμη πρακτική άσκηση που ενισχύει το βιογραφικό και προετοιμάζει για την αγορά εργασίας.
- Επαγγελματική δικτύωση: Δημιουργία επαφών με εκπαιδευτικούς και επαγγελματίες του χώρου.
- Αυτογνωσία και επαγγελματικός προσανατολισμός: Κατανόηση του κατάλληλου επαγγελματικού πεδίου και διαμόρφωση στόχων καριέρας.
- Ενίσχυση αυτοπεποίθησης: Ανάληψη ευθυνών και συμμετοχή σε πραγματικά έργα που αυξάνουν την αίσθηση ικανότητας.
- Πιθανότητα μόνιμης απασχόλησης: Συχνά η πρακτική οδηγεί σε προτάσεις συνεργασίας μετά την αποφοίτηση.
- Οικονομική υποστήριξη: Δυνατότητα αποζημίωσης που βοηθά στην κάλυψη εξόδων σπουδών.

Τα προγράμματα των πρακτικών ασκήσεων αποτελούν μια ενότητα που έχει διττό σκοπό.

Αφενός να φέρουν σε επαφή τους/τις φοιτητές/τριες με την εκπαιδευτική πραγματικότητα στην οποία θα κληθούν αργότερα να εργαστούν και να προσφέρουν εκπαιδευτικό έργο, και αφετέρου να τους/τις δώσουν τη δυνατότητα να διδάξουν σε παιδιά με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, κάνοντας εφαρμογή όσων αποκόμισαν από τα μαθήματα των Διδακτικών Μεθοδολογιών. Αναλυτικότερα, οι πρακτικές ασκήσεις αφορούν σε εκπαιδευτικά πλαίσια Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων Γενικής Αγωγής (όπου λειτουργούν τμήματα ένταξης και παράλληλη στήριξη-συνδιδασκαλία) και Σχολικών Μονάδων Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (Σ.Μ.Ε.Α.Ε.) και σε διαγνωστικούς φορείς (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.). Ο χρόνος Πρακτικής Άσκησης για κάθε φοιτητή/τρια ορίζεται στις 26 επισκέψεις, οι οποίες κατανέμονται αναλογικά στις 13 εβδομάδες που διαρκεί το ακαδημαϊκό εξάμηνο (π.χ. χειμερινό εξάμηνο μήνες Οκτώβριο, Νοέμβριο, Δεκέμβριο, Ιανουάριο καθώς και εαρινό εξάμηνο μήνες Φεβρουάριο, Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο). Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να μαθητεύουν δίπλα στον/στην Μέντορα-Εκπαιδευτικό Ειδικής Αγωγής, να συμβάλλουν στην εύρυθμη λειτουργία του φορέα και να καλλιεργούν σχέση σεβασμού και εμπιστοσύνης με τα άλλα μέλη του προσωπικού. Επιπλέον, να αξιοποιούν τα κατάλληλα μέσα (βιβλιογραφία, άλλα έγγραφα κ.λπ.) που θα τους βοηθήσουν τόσο στη συστηματική παρατήρηση και καταγραφή των διαδικασιών σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων όσο και στη διαδικασία διδασκαλίας και μάθησης.

Συνεπώς η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει επιστημονική, εργαστηριακή και φροντιστηριακή υποστήριξη από μέρους των διδασκόντων/ουσών. καθώς επίσης και επαγγελματική εποπτεία. Οι υπεύθυνοι/ες διδάσκοντες/ουσες πραγματοποιούν επίσης σεμινάρια σε θέματα εφαρμοσμένης παιδαγωγικής και συμβουλευτικής. Διέπεται δε, από τους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της επιστήμης και οι φοιτητές/τριες δεσμεύονται από τους κανόνες εμπιστευτικότητας και προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων.

Σε συνεργασία με τους/τις διδάσκοντες/ουσες του ΔΠΠΣ, οι φοιτητές/τριες πραγματοποιούν συμμετοχική παρατήρηση, έρευνα δράσης και εκπαιδευτικές παρεμβάσεις στις δομές που προαναφέρθηκαν. Συμμετέχουν ενεργά στα εργαστήρια των μαθημάτων και παραδίδουν φάκελο ο οποίος αποτελείται από: α) *Μελέτες Περίπτωσης (Case Studies) των δομών*, β) *συστηματικές καταγραφές οι οποίες δομούνται στη βάση των εργαλείων παρατήρησης*, γ) *τελική εργασία από τη συγκέντρωση των στοιχείων και αναστοχαστικά παιδαγωγικά σχόλια για τις παρεμβάσεις που πραγματοποίησαν*.

Με την ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης, οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

Γνώσεις

- Εφαρμόζουν τις θεωρητικές γνώσεις ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης σε πραγματικά νηπιαγωγεία, δημοτικά, Σ.Μ.Ε.Α.Ε., τμήματα ένταξης και δομές παράλληλης στήριξης.
- Αναγνωρίζουν και κατανοούν τις ποικίλες μαθησιακές και αναπτυξιακές ανάγκες παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας.

- Γνωρίζουν σύγχρονες μεθοδολογίες διδασκαλίας, στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στην ειδική και συμπεριληπτική εκπαίδευση.
- Κατανοούν το θεσμικό και παιδαγωγικό πλαίσιο λειτουργίας των εκπαιδευτικών δομών και διαγνωστικών φορέων (π.χ. ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ., Ε.Δ.Υ).
- Κατανοούν τον ρόλο της διεπιστημονικής ομάδας και τις αρχές συμβουλευτικής και οικογενειακής υποστήριξης.

Δεξιότητες

- Σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν δραστηριότητες διδασκαλίας και μάθησης προσαρμοσμένες στις ανάγκες παιδιών με ή χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.
- Εφαρμόζουν στρατηγικές συμμετοχικής παρατήρησης και αξιοποιούν εργαλεία καταγραφής εκπαιδευτικών διαδικασιών.
- Συνεργάζονται αποτελεσματικά με μέντορες/ισσες, εκπαιδευτικούς και άλλους/ες ειδικούς στο πλαίσιο διεπιστημονικής ομάδας.
- Χειρίζονται με επάρκεια σύγχρονα τεχνολογικά μέσα και υλικά ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.
- Παρέχουν συμβουλευτική υποστήριξη και ενημέρωση στους γονείς/κηδεμόνες, προάγοντας τη συνεργασία σχολείου – οικογένειας.
- Εκπονούν και παρουσιάζουν φάκελο πρακτικής άσκησης με μελέτες περίπτωσης, καταγραφές και αναστοχαστικά σχόλια.

Στάσεις & Επαγγελματική Συμπεριφορά

- Λειτουργούν με σεβασμό στις αρχές δεοντολογίας, την εμπιστευτικότητα και την προστασία προσωπικών δεδομένων.
- Επιδεικνύουν υπευθυνότητα, επαγγελματισμό και διάθεση συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα της πρακτικής.
- Αναπτύσσουν κριτική σκέψη και ικανότητα αναστοχασμού σχετικά με τις παρεμβάσεις τους.
- Επιδεικνύουν ευαισθησία απέναντι στις ανάγκες των παιδιών και των οικογενειών τους, καλλιεργώντας σχέσεις εμπιστοσύνης.
- Ενισχύουν την αυτοπεποίθησή τους αναλαμβάνοντας ουσιαστικές ευθύνες στο πλαίσιο του επαγγελματικού τους ρόλου.
- Διαμορφώνουν σαφή επαγγελματικό προσανατολισμό, αναγνωρίζοντας τα προσωπικά τους δυνατά σημεία και πεδία βελτίωσης.

Επιπλέον, στο ΔΠΠΣ θα ενταχθεί και η **διευρυμένη αμειβόμενη πρακτική άσκηση**, προκειμένου να εφοδιαστούν οι μελλοντικοί/ές ειδικοί/ές παιδαγωγοί με προσόντα και δεξιότητες που θα τους/τις επιτρέψουν να συνεργαστούν με επιστήμονες/ισσες, επαγγέλματα και εργαλεία άλλων ειδικοτήτων και σε πιο διευρυμένα επαγγελματικά πλαίσια.

8.14.3. Θεσμοθέτηση, Ακαδημαϊκός Συντονισμός και Εποπτεία Πρακτικής Άσκησης

Θεσμοθέτηση

Η θεσμοθετημένη από το ΔΠΠΣ πρακτική άσκηση υλοποιείται σύμφωνα με:

- ✓ την ισχύουσα νομοθεσία που κατοχυρώνει ρητά την πρακτική άσκηση ως μορφή διεξαγωγής διδακτικού έργου (άρθρ. 31 και 32, παρ. 1 και 53, παρ. 2, Ν. 4009/2011),
- ✓ την εκάστοτε ισχύουσα εργασιακή και κοινωνικο-ασφαλιστική νομοθεσία,
- ✓ τις ιδιαιτερότητες που προκύπτουν από την υπ' αριθ. κοιν. υπουργ. απόφ. 679-22/08/96, η οποία κυρώθηκε με το άρθρ. 36 του ν. 3794/2009 (ΦΕΚ 156Α) και την απόφαση της Επιτροπής Ερευνών του ΠΔΜ για την Πρακτική Άσκηση Φοιτητών/τριών που διενεργείται με επιχορήγηση μέσω χρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Η πρακτική άσκηση φοιτητών/τριών του ΔΠΠΣ που υλοποιείται με χρηματοδότηση, της οποίας τη μέριμνα έχει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ, εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού που εφαρμόζονται αναλόγως ως προς το σκέλος των ακαδημαϊκών κριτηρίων, με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών ρυθμίσεων που απορρέουν από τις ασφαλιστικές διατάξεις και την πράξη χρηματοδότησης.
- ✓ τα ορισθέντα από τον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (βάσει των διατάξεων του άρθρου 69 του ν. 4957/2022, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 44 του ν. 5128/2024).

Για τη διασφάλιση των ακαδημαϊκών κριτηρίων αξιολόγησης και της σύννομης λειτουργίας του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης Φοιτητών/τριών του ΠΔΜ ορίζονται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ✓ Το ΔΠΠΣ συντάσσει Εσωτερικό Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης, καθορίζει τα ακαδημαϊκά κριτήρια αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και μεριμνά για την ορθή λειτουργία της όλης διαδικασίας. Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης φοιτητών/τριών του ΔΠΠΣ συνεπικουρείται από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ στο πλαίσιο της παροχής συμβουλών και τεχνογνωσίας. Το ΔΠΠΣ ενημερώνει το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ για τον αριθμό των φοιτητών/τριών που εκπονούν πρακτική άσκηση ετησίως, ώστε να τηρούνται συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία των ασκούμενων φοιτητών/τριών στο ΠΔΜ.
- ✓ Για την πρακτική άσκηση που θα εκπονηθεί μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων μετά τη δημοσίευση του παρόντος, οι συμβάσεις θα συντάσσονται σύμφωνα με τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις που απορρέουν από την πράξη χρηματοδότησης και των τυχόν ειδικών ασφαλιστικών καλύψεων και θα εντάσσονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μόνο ως προς το σκέλος των ακαδημαϊκών κριτηρίων και των γενικών ασφαλιστικών καλύψεων, ελλείψει άλλων.
- ✓ Για την υποχρεωτική πρακτική άσκηση το ΔΠΠΣ συνάπτει τριμερή σύμβαση με τον εκάστοτε Φορέα Πρακτικής Άσκησης, υπό τον τίτλο «Ιδιωτικό Συμφωνητικό Πρακτικής

Άσκησης Φοιτητών/τριών ΠΔΜ –ΔΠΠΣ». Η σύμβαση αυτή εκδίδεται σε τρία πρωτότυπα αντίτυπα και υπογράφεται από τα τρία συμβαλλόμενα μέρη (Πρόεδρο Επισπεύδοντος Τμήματος, Φορέα Πρακτικής Άσκησης, ασκούμενη φοιτήτρια ή ασκούμενο φοιτητή). Τα δύο πρωτότυπα αντίτυπα κατατίθενται στις ασκούμενες φοιτήτριες ή στους ασκούμενους φοιτητές και στους Φορείς Πρακτικής Άσκησης, ενώ το τρίτο αντίτυπο φυλάσσεται στο Τμήμα.

- ✓ Για την πρακτική άσκηση που θα εκπονηθεί μέσω χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων μετά τη δημοσίευση του παρόντος, οι συμβάσεις θα συντάσσονται σύμφωνα με τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις που απορρέουν από την πράξη χρηματοδότησης και των τυχόν ειδικών ασφαλιστικών καλύψεων και θα εντάσσονται στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού μόνο ως προς το σκέλος των ακαδημαϊκών κριτηρίων και των γενικών ασφαλιστικών καλύψεων, ελλείψει άλλων

Ακαδημαϊκός Συντονισμός

Τον ακαδημαϊκό συντονισμό της πρακτικής άσκησης αναλαμβάνει η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, αποτελούμενη από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η, τον/την Ακαδημαϊκό/ή Επόπτη /τρια και δύο μέλη ΔΕΠ του ΔΠΠΣ.

Ο/Η Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η έχει ως έργο την οργάνωση της πρακτικής άσκησης και την αξιολόγηση των φοιτητών/τριών. Επιπλέον, υλοποιεί και το έργο της επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ, όταν αυτό είναι διαθέσιμο. Ειδικότερα ο Επιστημονικός/ή Υπεύθυνος/η επικοινωνεί και συνεργάζεται με εκπροσώπους φορέων της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, οργανώνει τα μαθήματα πρακτικής άσκησης, αναλαμβάνει την κατάταξη, την επιλογή και την τοποθέτηση των φοιτητών/τριών σε φορείς αξιολογεί σε συνεργασία με τον/την Ακαδημαϊκό/ή επόπτη/τρια τις φοιτήτριες και τους φοιτητές – συνεκτιμώντας τις αντίστοιχες εκθέσεις των φορέων πρακτικής άσκησης– και καταθέτει στη Συνέλευση του Τμήματος την αξιολόγησή, η οποία συνοδεύεται από Έκθεση Πεπραγμένων.

Η **αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης** γίνεται με την ανταπόκριση στα εξής κριτήρια: 1. Την αξιολόγηση των ενδιαμέσων εργασιών/προόδων. 2. Την τακτική παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων. 3. Την αδιάλειπτη και συνεπή παρακολούθηση των μαθημάτων στη σχολική μονάδα που έχει οριστεί από τους/τις υπεύθυνους/ες. 4. Την αξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού του σχολείου και της τάξης όπου ο/η φοιτητής/τρια παρακολουθεί. 5. Την αξιολόγηση της τελικής εργασίας που υποβάλλει. 6. Την αξιολόγηση της παρουσίας της εργασίας.

Σημαντική σημείωση: Η ανταπόκριση των φοιτητών/τριών σε όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους άξονες της Πρακτικής Άσκησης, μέσα στα χρονικά πλαίσια που ορίζονται, καθώς και στα κριτήρια αξιολόγησης, είναι απαραίτητα, ώστε να θεωρηθεί ότι έχουν περατωθεί επιτυχώς τα μαθήματα «Πρακτική Άσκηση Ι» & «Πρακτική Άσκηση ΙΙ». Η μη επιτυχής

βαθμολόγηση της μιας ή και των δυο ενδιάμεσων εργασιών/προόδων, αποκλείει τη συνέχιση της πρακτικής στις σχολικές δομές και καθιστά την πρακτική «μη περατωμένη επιτυχώς» κατά το αντίστοιχο εξάμηνο. Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να επαναλάβει τη δήλωση της Πρακτικής Άσκησης Ι ή ΙΙ σε επόμενο εξάμηνο και να ανταποκριθεί εξ αρχής σε όλες τις υποχρεώσεις αυτής. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις ενός άξονα, π.χ. μη κατάθεση της τελικής εργασίας στις ημερομηνίες που ορίζονται, καθιστά την Πρακτική «μη περατωμένη επιτυχώς» στο τρέχον εξάμηνο. Η συμπλήρωση των υποχρεώσεων θα γίνει στα πλαίσια της διεξαγωγής του μαθήματος την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, στο αντίστοιχο εξάμηνο.

Η εποπτεία των φοιτητών/τριών γίνεται από ΕΔΙΠ ή/και μέλη ΔΕΠ/διδάσκοντες/ουσες του ΔΠΠΣ οι οποίοι/ες ορίζονται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης. Ως Ακαδημαϊκός/ή επόπτης/τρια ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ένα μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ και έχει την επίβλεψη και τον συντονισμό των συμβαλλομένων μερών (εποπτών φορέων και εποπτών), για την εκάστοτε πρακτική άσκηση που τελείται. Αποφαίνεται σχετικά με την έναρξη ή τη διακοπή της συνεργασίας με συγκεκριμένους φορείς· είναι αρμόδιος/α για την παρουσία, τις δραστηριότητες και τους ρόλους που αναλαμβάνουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές στους φορείς. Συνεργάζεται με τους/τις εποπτεύοντες Ειδικούς Παιδαγωγούς για το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης των ασκούμενων φοιτητών/τριών και διαχειρίζεται σχετικά ζητήματα που προκύπτουν.

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης εγγυάται τη διαφάνεια και το αδιάβλητο της πρακτικής άσκησης σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού και της υλοποίησής της. Τα μέλη της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος, στην οποία και λογοδοτούν. Η θητεία τους είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση της Συνέλευσης.

Ακαδημαϊκή Εποπτεία

Η εποπτεία των φοιτητών/τριών γίνεται από ΕΔΙΠ ή/και μέλη ΔΕΠ/διδάσκοντες/ουσες του ΔΠΠΣ, οι οποίοι/ές ορίζονται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης. Ως Ακαδημαϊκός/ή Επόπτης/τρια ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ένα μέλος ΔΕΠ ή ΕΔΙΠ και είναι αρμόδιος/α για την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών/τριών καθ' όλη τη διαδικασία της πρακτικής άσκησης σε φορείς υποδοχής, την επικοινωνία με τους φορείς υποδοχής για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του/της Επιστημονικά Υπευθύνου/ης και της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης (βλ. Άρθρο 69 Παρ. 5 του Νόμου 4957/2022). Εισηγείται σχετικά με την έναρξη ή τη διακοπή της συνεργασίας με συγκεκριμένους φορείς, είναι αρμόδιος/α για την παρουσία, τις δραστηριότητες και τους ρόλους που αναλαμβάνουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές στους φορείς και συνεργάζεται με τους/τις Επόπτες/τριες των Φορέων για το περιεχόμενο της πρακτικής άσκησης των ασκούμενων φοιτητών/τριών και διαχειρίζεται σχετικά ζητήματα που προκύπτουν.

Τα μέλη της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης ορίζονται από τη Συνέλευση του επισπεύδοντος Τμήματος, στην οποία και λογοδοτούν. Η θητεία τους είναι διετής και μπορεί να ανανεωθεί με απόφαση της Συνέλευσης.

Εποπτεύοντες/ουσες Ειδικοί Παιδαγωγοί των Φορέων Υποδοχής

Το πρόγραμμα δραστηριοτήτων και τα καθήκοντα της φοιτήτριας ή του φοιτητή στον Φορέα όπου πραγματοποιεί πρακτική άσκηση καθορίζονται από τον/την εποπτεύοντα/ουσα πιστοποιημένο κατά νόμο Ειδικό/ή Παιδαγωγό, σε συνεννόηση με τον/την διοικητικό/ή υπεύθυνο/η του Φορέα. Ο/Η Εποπτεύων/ουσα Ειδικός/ή Παιδαγωγός εγγυάται την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης στα πλαίσια των αρχών δεοντολογίας της επιστήμης και του παρόντος Εσωτερικού Κανονισμού, παρακολουθεί την πρόοδο των δραστηριοτήτων και τη συνεπή παρουσία της φοιτήτριας ή του φοιτητή καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης και παρεμβαίνει συμβουλευτικά όποτε το κρίνει σκόπιμο. Ο/Η Εποπτεύων/ουσα Ειδικός/ή Παιδαγωγός βρίσκεται σε επαφή με τον/την Ακαδημαϊκό/ή Επόπτη/τρια του ΔΠΠΣ και ενημερώνει για ενδεχόμενη άρνηση ή αδυναμία της φοιτήτριας ή του φοιτητή να τηρήσει τις δεσμεύσεις που απορρέουν από τον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό. Κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης, ο/η Εποπτεύων/ουσα Ειδικός/ή Παιδαγωγός μπορεί να προτείνει στον/στην Ακαδημαϊκό/ή Επόπτη/τρια τη διακοπή της πρακτικής άσκησης της φοιτήτριας ή του φοιτητή.

Μαθήματα Πρακτικής Άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για το σύνολο των φοιτητών/τριών, σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών του ΔΠΠΣ. Δικαίωμα για πρακτική άσκηση έχουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές κατά το 4ο έτος των σπουδών τους (7^ο και 8^ο εξάμηνο) και εφόσον έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα των προηγούμενων εξαμήνων. Υλοποιείται στη διάρκεια δύο εξαμήνων (χειμερινό και εαρινό) ενός ακαδημαϊκού έτους.

Η πρακτική άσκηση περιλαμβάνει: (α) το Υποχρεωτικό μάθημα του 2^{ου} Εξαμήνου «Πρώιμη ανίχνευση και αξιολόγηση δυσκολιών μάθησης και προσαρμογής», (β) την υποχρεωτική παρακολούθηση και συμμετοχή στα μαθήματα « Πρακτική Άσκηση Ι» και «Πρακτική Άσκηση ΙΙ» σε φορείς υπό εποπτεία..

Ειδικότερα, η παρακολούθηση των δύο αυτών μαθημάτων είναι υποχρεωτική και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της πρακτικής άσκησης (βλ. άρθρο 6). Η πρακτική άσκηση ισοδυναμεί με 24 ECTS και, ακολουθώντας τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την πρακτική άσκηση στα προπτυχιακά προγράμματα σπουδών ειδικής αγωγής, κατανεμημένα ως ακολούθως στα δύο μαθήματα: «Πρακτική Άσκηση Ι» = 12 ECTS και « Πρακτική Άσκηση ΙΙ» = 12 ECTS. Αξιολογείται με ποιοτικό χαρακτηρισμό («επιτυχώς» ή «μη επιτυχώς») και, παρόλο που δεν συνεκτιμάται στον βαθμό του πτυχίου, αποτελεί προαπαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου. Η αξιολόγηση της πρακτικής άσκησης γίνεται από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η, ο/η οποίος/α συνεκτιμά τις προϋποθέσεις που αναγράφονται στον παρόντα Εσωτερικό Κανονισμό και τα σχετικά δικαιολογητικά που υποβάλλουν οι φοιτητές και οι φοιτήτριες.

Πιο συγκεκριμένα:

8.14.4. Πρακτική Άσκηση I – Γενική Εκπαίδευση

Πραγματοποιείται στο **7ο εξάμηνο** και αφορά το πεδίο της γενικής εκπαίδευσης, με έμφαση στις **ενταξιακές δομές**. Διεξάγεται ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης σε Τμήματα ένταξης, Παράλληλη στήριξη-Συνεκπαίδευση, Τμήματα Υποδοχής και Ζώνες Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΖΕΠ). Στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με την εκπαιδευτική πραγματικότητα και η καλλιέργεια δεξιοτήτων συνεργατικής και συμπεριληπτικής διδασκαλίας.

8.14.5. Πρακτική Άσκηση II – Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση

Πραγματοποιείται στο **8ο εξάμηνο** στο πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ), Ειδικά Νηπιαγωγεία, Ειδικά Δημοτικά Σχολεία, Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ΕΕΕΕΚ), καθώς και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και Επιτροπές Διεπιστημονικής Αξιολόγησης (ΕΔΥ). Η άσκηση πραγματοποιείται επίσης ξεχωριστά για Νηπιαγωγούς και Εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης.

8.14.6. Διάρκεια και Οργάνωση

Η Πρακτική Άσκηση περιλαμβάνει **26 επισκέψεις** σε διάστημα **13 εβδομάδων** ανά εξάμηνο. Οι φοιτητές/τριες μαθητεύουν δίπλα σε έμπειρους **Μέντορες/ισσες – Εκπαιδευτικούς Ειδικής Αγωγής**, παρακολουθούν, καταγράφουν και συμμετέχουν ενεργά στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση εκπαιδευτικών παρεμβάσεων. Η διαδικασία υποστηρίζεται με βιβλιογραφία, κατάλληλα διδακτικά εργαλεία και καθοδήγηση από το ακαδημαϊκό προσωπικό του ΔΠΠΣ.

Ρόλος Φοιτητών/τριών και Δεξιότητες που Καλλιεργούνται

Οι φοιτητές/τριες καλούνται:

- Να συμβάλλουν ενεργά στην εύρυθμη λειτουργία του εκπαιδευτικού φορέα.
- Να καλλιεργήσουν σχέσεις συνεργασίας, σεβασμού και εμπιστοσύνης με τα μέλη του εκπαιδευτικού προσωπικού.
- Να αναπτύξουν δεξιότητες συστηματικής παρατήρησης, καταγραφής και ανατροφοδότησης.
- Να εφαρμόσουν σύγχρονες μεθόδους διαφοροποιημένης, πολυτροπικής και συμπεριληπτικής διδασκαλίας για τάξεις με ετερογένεια.
- Να εξοικειωθούν με ζητήματα συνεργασίας διεπιστημονικών ομάδων και παροχής εξατομικευμένης υποστήριξης σε μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες.

Η Πρακτική Άσκηση έχει ως στόχο, τόσο την εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη διδακτική πράξη σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης και σε δομές του

Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. (Ν. 4559/2018, Α' 142, παρ. 1,2 του άρθρου 22), όπου εκπαιδεύονται και υποστηρίζονται παιδιά, έφηβοι και νέοι ενήλικες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όσο και την απόκτηση από μέρους των φοιτητών/τριών θεμελιωδών δεξιοτήτων εκπαιδευτικής αξιολόγησης και κατάρτισης εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων για τα άτομα με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Επιπροσθέτως, και πάντοτε με την σύμφωνη γνώμη των εποπτών/τριών, η Πρακτική Άσκηση δύναται να υλοποιείται και σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, όπως Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, Κέντρα Ψυχικής Υγείας, Φιλανθρωπικά Σωματεία και Συλλόγους μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που παρέχουν εκπαίδευση και συμβουλευτικές υποστηρικτικές υπηρεσίες σε μαθητές/τριες με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες/ή και αναπηρίες, με την προϋπόθεση ότι στις παραπάνω δομές υπάρχει ειδικός/ή παιδαγωγός.

Οι πρώτες επισκέψεις αφιερώνονται:

- α. στη γνωριμία με το διδακτικό προσωπικό και στην εξοικείωση με τις συνθήκες λειτουργίας της σχολικής μονάδας- όπου θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση. Οι φοιτητές/τριες οφείλουν να σέβονται τις συνθήκες λειτουργίας κάθε σχολικής μονάδας, και να προσαρμόζονται σε αυτές όπως τήρηση ωραρίου, επικουρική συνοδεία παιδιών από και προς το σχολικό λεωφορείο, επικουρική επιτήρηση παιδιών στο προαύλιο, κατά τη διάρκεια σχολικών εορτών και εκδρομών).
- β. στη συστηματική παρατήρηση των μαθητών/τριών που ανήκουν στη σχολική μονάδα. Προκειμένου να διευκολυνθούν οι φοιτητές/τριες στη συστηματική και ακριβή παρατήρηση, καλό θα είναι να κρατάνε σημειώσεις (φύλλο-κλείδα παρατήρησης) οι οποίες θα αποτυπώνουν πληροφορίες κυρίως για τον/τους μαθητή/τές που θα επιλέξουν, καταχωρώντας στοιχεία σε όλους τους τομείς που τον/τους αφορούν (όπως π.χ. γνωστικό, ψυχοκοινωνικό, κινητικό τομέα, βασικές δεξιότητες ανάγνωσης, γραφής και μαθηματικών, επικοινωνία, αλληλεπίδραση κ.ά.). Στο σημείο αυτό γίνεται επισήμανση ότι δεν θα πρέπει να αγνοείται η αναφορά από πλευράς των φοιτητών/τριών και στη γενική εικόνα των παιδιών όλου του/της τμήματος/τάξης. Οι πληροφορίες αυτές θα αποτελέσουν τη βάση για την αξιολόγηση του/της/των μαθητή/τριας/των τους και τον σχεδιασμό του προγράμματος εκπαιδευτικής παρέμβασης.

Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να γνωρίζουν καλά πόσο ευαίσθητο υλικό είναι τα στοιχεία που αφορούν τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες. Επομένως οι πληροφορίες που θα τους παρέχονται θα πρέπει να διαφυλαχθούν ως απόρρητες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Γενικός Σχεδιασμός και Εφαρμογή της Εκπαιδευτικής Παρέμβασης

Με βάση τις πληροφορίες που οι φοιτητές/τριες θα συγκεντρώσουν σε συνεργασία με τον/την εκπαιδευτικό του Τμήματος Ένταξης, της Παράλληλης Στήριξης-Συνεκπαίδευσης ή και της τάξης της ΣΜΕΑΕ που θα επισκέπτονται, θα επιλέξουν έναν/μία μαθητή/τρια ή ομάδα μαθητών/τριών,

προκειμένου να σχεδιάσουν και να οργανώσουν ένα εξατομικευμένο ή ομαδικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και παρέμβασης. Η παιδαγωγική/εξατομικευμένη εκπαιδευτική παρέμβαση θα πρέπει να περιλαμβάνει πέντε μέρη:

- α. την αρχική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας,
- β. τον σχεδιασμό και την εφαρμογή ενός εξατομικευμένου προγράμματος
- γ. την ενδιάμεση ή διορθωτική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας,
- δ. την τελική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας
- ε. την αξιολόγηση του εξατομικευμένου προγράμματος εκπαίδευσης (δηλ. την επίτευξη ή όχι των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων που έθεσαν οι φοιτητές/τριες για τον/την μαθητή/τρια τους). Αφού λοιπόν οι φοιτητές/τριες επιλέξουν τον/την/τους/τις μαθητή/τρια/τές/τριες, θα πρέπει να προβούν στην ατομική αξιολόγησή του/της/τους, η οποία θα στηρίζεται:
  1. Στη συγκέντρωση όσων πληροφοριών θεωρούν χρήσιμες για την εκπόνηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις οδηγίες του/της επόπτη/τριας της ΠΑ. Εφόσον υπάρχει επίσημη γνωμάτευση, μπορούν να την αξιοποιήσουν αν τους επιτραπεί.
  2. Στην ακριβή καταγραφή - συστηματική παρατήρηση των δυνατών και αδύναμων χαρακτηριστικών και σημείων – συμπεριφορών του/της/των μαθητή/τριας/τών σε καθορισμένα χρονικά διαστήματα ή για συγκεκριμένες δραστηριότητες. Για κάθε επιμέρους στόχο οι φοιτητές/τριες χρειάζεται να προσδιορίσουν κατάλληλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες, να επιλέξουν συγκεκριμένες στρατηγικές, πρακτικές, τεχνικές με χρήση συγκεκριμένων ίσως υλικών τα οποία θα οδηγήσουν στην υλοποίηση του εξατομικευμένου εκπαιδευτικού προγράμματος.

Απαραίτητη είναι η τελική αξιολόγηση του εκπαιδευτικού προγράμματος από τους ίδιους τους/τις φοιτητές/τριες στην βάση πάντοτε της υλοποίησης των στόχων που έθεσαν αρχικά ή μετά την διορθωτική αξιολόγηση του/της μαθητή/τριας τους. Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να καταβάλουν ιδιαίτερη προσπάθεια εφαρμογής των γενικών αρχών και των εξειδικευμένων τεχνικών που έχουν αναφερθεί σε διάφορα μαθήματα του προγράμματος σπουδών για την εκπαίδευση των μαθητών/τριών με αναπηρίες – ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Στην περίπτωση μη υλοποίησης των στόχων, θα πρέπει να υπάρχει πρόταση διορθωτικών αλλαγών, τροποποιήσεις και προσαρμογές (ενδιάμεση διορθωτική αξιολόγηση).

8.14.7. Πρακτικές Ασκήσεις Κατεύθυνσης Νηπιαγωγών

Πρακτική Άσκηση Ι (Γενικής Αγωγής Νηπιαγωγών)

Στο πρώτο επίπεδο Πρακτικής Άσκησης Ι (7^ο χειμερινό εξάμηνο) βασικός στόχος είναι οι φοιτητές/τριες να γνωρίσουν τον χώρο του γενικού νηπιαγωγείου όπου υλοποιούνται ενταξιακές πρακτικές (Τμήμα Ένταξης, Παράλληλη Στήριξη-Συνεκπαίδευση), να έρθουν σε

επαφή με τα παιδιά και το διδακτικό έργο, ώστε στο επόμενο εξάμηνο να είναι σε θέση να αναλάβουν διδασκαλία.

Σε αυτό το επίπεδο πραγματοποιούνται 7 παρακολουθήσεις στα νηπιαγωγεία της Π.Ε. Φλώρινας και μαθήματα στο Πανεπιστήμιο (ανάλογα με το εύρος του εξαμήνου). Σε κάθε παρακολούθηση ο/η φοιτητής/τρια συμπληρώνει τους οδηγούς παρατήρησης, οι οποίοι κάθε φορά επικεντρώνονται σε κάποιον παράγοντα της παιδαγωγικής διαδικασίας. Αναλυτικά οι οδηγοί παρατήρησης αφορούν:

Στον χώρο του νηπιαγωγείου οι φοιτητές/τριες εστιάζουν:

- Στη συμμετοχή και παρατήρηση αυθόρμητων και οργανωμένων δραστηριοτήτων, αναγνωρίζοντας τη σημασία τους στη μαθησιακή και κοινωνικοσυναισθηματική ανάπτυξη των νηπίων.
- Στη λειτουργία του ολόημερου νηπιαγωγείου και στις πρακτικές που υποστηρίζουν την ολόπλευρη ανάπτυξη και τη διευκόλυνση της καθημερινής ζωής των παιδιών και των οικογενειών τους.
- Στις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας που προάγουν τη βιωματική, διερευνητική και συνεργατική μάθηση, με έμφαση στη διαφοροποίηση και την ένταξη όλων των παιδιών.
- Στη χρήση παιδαγωγικών μέσων και εργαλείων όπως το παιχνίδι, το βιβλίο, η δημιουργική εργασία, η αφήγηση, η παρατήρηση και η τεχνολογία, που καλλιεργούν τη φαντασία, τη γλωσσική ανάπτυξη και τις κοινωνικές δεξιότητες.
- Στη διαμόρφωση καθημερινών συνηθειών και δεξιοτήτων αυτορρύθμισης, με σεβασμό στην ατομικότητα και τις ανάγκες των παιδιών.
- Στους σκοπούς και τους στόχους των οργανωμένων δραστηριοτήτων, που συνδέονται με την ανάπτυξη γνωστικών, συναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων.
- Στις θεμελιώδεις αρχές της Προσχολικής Αγωγής, όπως η ισότητα, η συμπερίληψη, η ενθάρρυνση της αυτενέργειας και η στήριξη της ολόπλευρης ανάπτυξης.
- Στην αναγνώριση των αναγκών των νηπίων και στη διαμόρφωση κατάλληλου περιεχομένου δραστηριοτήτων που ανταποκρίνεται στα ενδιαφέροντά τους και υποστηρίζει την ομαλή μετάβασή τους στο δημοτικό σχολείο.

Το περιεχόμενο των οδηγιών παρατήρησης εξηγείται και συζητείται με τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος. Ακόμη, κάθε φορά πραγματοποιείται από τον/τη διδάσκοντα/ουσα μια εισήγηση σε σχέση με το αντικείμενο της παρατήρησης. Μετά τις παρακολουθήσεις, ακολουθεί ανατροφοδότηση. Σε αυτές τις συναντήσεις οι φοιτητές/τριες συζητούν για όσα παρακολούθησαν, τις απορίες τους, τα ερωτηματικά, τις εντυπώσεις τους. Οι φοιτητές/τριες στο τέλος του εξαμήνου παραδίδουν ένα φάκελο με τους οδηγούς παρατήρησης και μία εργασία.

Πρακτική Άσκηση II (Ειδικής Αγωγής Νηπιαγωγών)

Στο δεύτερο επίπεδο της Πρακτικής Άσκησης II (εαρινό εξάμηνο) οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. Πραγματοποιείται στο **8ο εξάμηνο** στο πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ), Ειδικά Νηπιαγωγεία, καθώς και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και Επιτροπές Διεπιστημονικής Αξιολόγησης (ΕΔΥ) της Π.Ε. Φλώρινας.

Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια πραγματοποιεί 15 διδασκαλίες ή και εκπαιδευτικές αξιολογήσεις και παρεμβάσεις. Οι πέντε πρώτες διδασκαλίες πραγματοποιούνται σε ζεύγη και σε πέντε διαφορετικές εβδομάδες και οι υπόλοιπες 10 πραγματοποιούνται ατομικά για δύο συνεχόμενες εβδομάδες. Ο/Η φοιτητής/τρια προετοιμάζει σε συνεργασία με τους/τις μέντορες/ισσες-εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας που συνεργάζονται με το τμήμα, το πρόγραμμα διδασκαλίας ή και εκπαιδευτικής αξιολόγησης και παρέμβασης. Το πρόγραμμα αυτό ελέγχεται πριν από την πραγματοποίησή του από τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος.

Ανάμεσα στο διάστημα που μεσολαβεί στις διδασκαλίες πραγματοποιούνται συναντήσεις ανατροφοδότησης με τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος και με τους/τις μέντορες/ισσες. Στις συναντήσεις αυτές συζητούνται οι εμπειρίες, τα προβλήματα και οι απορίες των φοιτητών/τριών και, ανάλογα με τα κενά που θα διαπιστώνονται, θα προγραμματίζονται εισηγήσεις είτε από τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος, είτε από άλλους/ες διδάσκοντες/ουσες του τμήματος. Στις εισηγήσεις αυτές οι φοιτητές/τριες, έχοντας πλέον την εμπειρία της τάξης, θα είναι σε θέση να θέσουν ερωτήματα που θα σχετίζονται με θέματα εφαρμογής, των οποίων οι απαντήσεις θα τους/τις βοηθήσουν στις επόμενες διδασκαλίες τους. Οι φοιτητές/τριες παραδίδουν στο τέλος του εξαμήνου τον πλήρη φάκελο των διδασκαλιών τους. Στόχος τους είναι η σύνδεση θεωρίας και πράξης και αυτό επιτυγχάνεται, κατ' αρχάς, μέσα από τη γνωριμία και την επαφή των φοιτητών/τριών με τον εκπαιδευτικό χώρο και, στη συνέχεια, με την ανάληψη διδακτικού έργου.

8.14.8. Πρακτικές Ασκήσεις Κατεύθυνσης Δασκάλων

Πρακτική Άσκηση I (Γενικής Αγωγής Δασκάλων)

Η Πρακτική Άσκηση I Γενικής Αγωγής (7^ο χειμερινό εξάμηνο) στοχεύουν στην εξοικείωση των φοιτητριών και φοιτητών με το περιβάλλον της τάξης γενικού δημοτικού σχολείου όπου υλοποιούνται ενταξιακές πρακτικές (Τμήμα Ένταξης, Παράλληλη Στήριξη-Συνεκπαίδευση), μέσω (α) της παρακολούθησης διδασκαλιών σε όλες τις τάξεις του δημοτικού από έμπειρους/ες δασκάλους/ες και (β) της συστηματικής διαδικασίας ανατροφοδότησης που συμπεριλαμβάνει την ανάλυση και ερμηνεία των φάσεων της διδασκαλίας και τον αναστοχασμό πάνω στην εκπαιδευτική, διδακτική πράξη.

Στο πλαίσιο Πρακτικής Άσκησης I Γενικής Αγωγής Δασκάλων, κατά τη διάρκεια του 7^{ου} εξαμήνου φοίτησης πραγματοποιούνται 7 επισκέψεις των φοιτητριών και φοιτητών σε καθορισμένα

Δημοτικά Σχολεία της Π.Ε. Φλώρινας, όπου υλοποιούνται ενταξιακές πρακτικές και μαθήματα στο Πανεπιστήμιο (ανάλογα με το εύρος του εξαμήνου). Οι επισκέψεις περιλαμβάνουν:

- Συστηματικές παρακολουθήσεις διδασκαλιών όλων των μαθημάτων και όλων των τάξεων του δημοτικού σχολείου
- Συμπλήρωση κλειδών παρατήρησης όπου, μεταξύ άλλων, διαπιστώνονται και καταγράφονται οι φάσεις, οι ενέργειες και τα μέσα διδασκαλίας, οι μέθοδοι και το μαθησιακό υλικό που χρησιμοποιούνται σε κάθε μάθημα και σε κάθε τάξη
- Συζήτηση επί των παρακολουθήσεων και των διδασκαλιών με ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας και του εκπαιδευτικού προσωπικού που υποστηρίζει το μάθημα
- Εκπόνηση ερευνητικής μελέτης

Η διδακτική διαδικασία συμπληρώνεται με ανατροφοδότηση και εμπάθунση από τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος. Η παρακολούθηση των πρακτικών ασκήσεων των φοιτητών/τριών στα Δημοτικά Σχολεία είναι υποχρεωτική. Η αξιολόγηση και η βαθμολόγηση των φοιτητριών και φοιτητών γίνεται μέσω της αξιολόγησης των κλειδών παρατήρησης διδασκαλίας και των ερευνητικών εργασιών.

Πρακτική άσκηση II (Ειδικής Αγωγής Δασκάλων)

Στο δεύτερο επίπεδο της Πρακτικής Άσκησης II (εαρινό εξάμηνο) οι φοιτητές/τριες αναλαμβάνουν διδακτικό έργο. Πραγματοποιείται στο **8ο εξάμηνο** στο πεδίο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης, σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης (ΣΜΕΑΕ), Ειδικά Νηπιαγωγεία, καθώς και σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και Επιτροπές Διεπιστημονικής Αξιολόγησης (ΕΔΥ) της Π.Ε. Φλώρινας.

Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια πραγματοποιεί 15 διδασκαλίες και εκπαιδευτικές αξιολογήσεις και παρεμβάσεις. Οι πέντε πρώτες διδασκαλίες πραγματοποιούνται σε ζεύγη και σε πέντε διαφορετικές εβδομάδες και οι υπόλοιπες 10 πραγματοποιούνται ατομικά για δύο συνεχόμενες εβδομάδες. Ο/Η φοιτητής/τρια προετοιμάζει σε συνεργασία με τους/τις μέντορες/ισσες-εκπαιδευτικούς προσχολικής ηλικίας που συνεργάζονται με το ΔΠΠΣ, το πρόγραμμα διδασκαλίας ή και εκπαιδευτικής αξιολόγησης και παρέμβασης. Το πρόγραμμα αυτό ελέγχεται πριν από την πραγματοποίησή του από τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος.

Ανάμεσα στο διάστημα που μεσολαβεί στις διδασκαλίες πραγματοποιούνται συναντήσεις ανατροφοδότησης με τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος και με τους/τις μέντορες/ισσες. Στις συναντήσεις αυτές συζητούνται οι εμπειρίες, τα προβλήματα και οι απορίες των φοιτητών/τριών και, ανάλογα με τα κενά που θα διαπιστώνονται, θα προγραμματίζονται εισηγήσεις είτε από τον/τη διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος, είτε από άλλους/ες διδάσκοντες/ουσες του τμήματος. Στις εισηγήσεις αυτές οι φοιτητές/τριες, έχοντας πλέον την εμπειρία της τάξης, θα είναι σε θέση να θέσουν ερωτήματα που θα σχετίζονται με θέματα εφαρμογής, των οποίων οι απαντήσεις θα τους/τις βοηθήσουν στις επόμενες διδασκαλίες τους.

Οι φοιτητές/τριες παραδίδουν στο τέλος του εξαμήνου τον πλήρη φάκελο των διδασκαλιών τους. Στόχος τους είναι η σύνδεση θεωρίας και πράξης και αυτό επιτυγχάνεται, κατ' αρχάς, μέσα από τη γνωριμία και την επαφή των φοιτητών/τριών με τον εκπαιδευτικό χώρο και, στη συνέχεια, με την ανάληψη διδακτικού έργου.

Η αξιολόγηση της Πρακτικής Άσκησης γίνεται με την ανταπόκριση στα εξής κριτήρια: 1. Την αξιολόγηση των ενδιάμεσων εργασιών/προόδων. 2. Την τακτική παρακολούθηση των θεωρητικών μαθημάτων. 3. Την αδιάλειπτη και συνεπή παρακολούθηση των μαθημάτων στη σχολική μονάδα που έχει οριστεί από τους/τις υπεύθυνους/ες. 4. Την αξιολόγηση του/της εκπαιδευτικού του σχολείου και της τάξης όπου ο/η φοιτητής/τρια παρακολουθεί. 5. Την αξιολόγηση της τελικής εργασίας που υποβάλλει. 6. Την αξιολόγηση της παρουσίας της εργασίας.

Σημαντική σημείωση: Η ανταπόκριση των φοιτητών/τριών σε όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τους άξονες της Πρακτικής Άσκησης, μέσα στα χρονικά πλαίσια που ορίζονται, καθώς και στα κριτήρια αξιολόγησης, είναι απαραίτητα, ώστε να θεωρηθεί ότι έχουν περατωθεί επιτυχώς τα μαθήματα «Πρακτική Άσκηση I» & «Πρακτική Άσκηση II». Η μη επιτυχής βαθμολόγηση της μιας ή και των δυο ενδιάμεσων εργασιών/προόδων, αποκλείει τη συνέχιση της πρακτικής στις σχολικές δομές και καθιστά την πρακτική «μη περατωμένη επιτυχώς» κατά το αντίστοιχο εξάμηνο. Ο/Η φοιτητής/τρια θα πρέπει να επαναλάβει τη δήλωση της Πρακτικής Άσκησης I ή II σε επόμενο εξάμηνο και να ανταποκριθεί εξ αρχής σε όλες τις υποχρεώσεις αυτής. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στις υποχρεώσεις ενός άξονα, π.χ. μη κατάθεση της τελικής εργασίας στις ημερομηνίες που ορίζονται, καθιστά την Πρακτική «μη περατωμένη επιτυχώς» στο τρέχον εξάμηνο. Η συμπλήρωση των υποχρεώσεων θα γίνει στα πλαίσια της διεξαγωγής του μαθήματος την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, στο αντίστοιχο εξάμηνο.

8.14.9. Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση σε φορείς -Επιδοτούμενη

Το μάθημα Ελεύθερης Επιλογής του 8^{ου} εξαμήνου αφορά στο πρόγραμμα Διευρυμένης Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΣΠΑ (Δ.Π.Α.). Το ΔΠΠΣ συμμετέχει στην πράξη «Χρηματοδοτήσεις για την Πρακτική Άσκηση του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας ακ. ετών 2024-2025, 2025-2026 και 2026-2027» με κωδικό MIS 6022355 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027», που συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από Εθνικούς Πόρους. Το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης (Π.Α.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, αποσκοπεί στην επαρκή προετοιμασία των φοιτητών/τριών, προκειμένου να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τις γνώσεις που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και να εργαστούν σε αντικείμενο εργασίας με άμεση ή έμμεση συνάφεια με τις σπουδές τους. Οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται στο πλαίσιο της Δ.Π.Α. αφορούν στην ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων των φοιτητών/τριών, επιδιώκοντας την καλύτερη αξιοποίηση σε επαγγελματικό επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων που απέκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους και την ευκολότερη και επωφελέστερη ένταξή τους στην

αγορά εργασίας. Η Δ.Π.Α. αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της Ανώτατης Εκπαίδευσης, καθώς αφορά την απόκτηση εργασιακής εμπειρίας και την επαφή των φοιτητών/τριών με την αγορά εργασίας.

Για τον λόγο αυτό το ΔΠΠΣ έχει αναπτύξει συνεργασία με σχετικούς φορείς υποδοχής ψυχικής υγείας και εκπαίδευσης, όπως δομές του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και του Υπουργείου Υγείας όπου εκπαιδεύονται και υποστηρίζονται άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες αλλά και παιδιά που είναι πρόσφυγες-μετανάστες με αναπηρία και παιδιά Ρομά με αναπηρία (π.χ. ΔΥΕΠ, Ιατροπαιδαγωγικά κέντρα, σχολεία νοσοκομείων, κέντρα ψυχικής υγείας, κέντρα κοινωνικής φροντίδας, κέντρα διημέρευσης ημερήσιας φροντίδας, κέντρα αποθεραπείας-αποκατάστασης, ημερήσιας νοσηλείας, Κέντρα Ειδικών Θεραπειών, ΕΛΕΠΑΠ, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών και Ατόμων με Αναπηρία, ΜΚΟ, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης, Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου ή συλλόγους που εξυπηρετούν άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ή και αναπηρίες κ.ά.), Πανεπιστήμια και Ερευνητικά κέντρα της ημεδαπής και αλλοδαπής, Σχολές Επαγγελματικής Κατάρτισης Ατόμων με Αναπηρίες, ΙΕΚ, Κέντρα Διά βίου Μάθησης, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις κ.ά., Υπηρεσίες επαγγελματικής ανάπτυξης και σταδιοδρομίας δομών Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και φορέων ατόμων με αναπηρία, καθώς και σε σύγχρονες υπηρεσίες συμβουλευτικής υποστήριξης και καθοδήγησης στην απασχόληση (Σύμβουλος Καθοδήγησης, Job Coach).

Η απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας μέσω της Δ.Π.Α. μπορεί να βοηθήσει στο σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό του/της φοιτητή/τριας, ο/η οποίος/α σε πολλές περιπτώσεις δεν έχει ορίσει τους επαγγελματικούς του/της στόχους ή ακόμα δεν έχει αναζητήσει εναλλακτικές επαγγελματικές ευκαιρίες. Η Δ.Π.Α. στο ΔΠΠΣ είναι θεσμοθετημένη και έχει διάρκεια δύο μηνών. Οι φοιτητές/τριες κάνουν αίτηση στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του προγράμματος και κατόπιν οι 50 περίπου θέσεις Π.Α. που υπάρχουν διαθέσιμες για κάθε χρόνο (ανάλογα με τη χρηματοδότηση που προβλέπεται από το πρόγραμμα) κατανέμονται σύμφωνα με έναν αλγόριθμο που έχει οριστεί και λαμβάνει υπόψιν τα κριτήρια της εκάστοτε προκήρυξης ΕΣΠΑ.

Στη Δ.Π.Α. μπορούν να συμμετάσχουν φοιτητές/τριες του 8ου εξαμήνου και αφού έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε όλα τα Υποχρεωτικά μαθήματα. Η συμμετοχή στην Δ.Π.Α. αντιστοιχεί με παρακολούθηση του μαθήματος Ελεύθερης Επιλογής «Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση». Οι φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Π.Α. εποπτεύονται από έναν/μία καθηγητή/τρια που είναι ο/η ίδιος/α για όλους/ες. Κατά τη διάρκεια της Δ.Π.Α. παρέχεται στους φοιτητές και τις φοιτήτριες αμοιβή και ασφαλιστική κάλυψη. Η Δ.Π.Α. μπορεί να πραγματοποιηθεί σε Δημόσιους ή Ιδιωτικούς φορείς σε αναλογία 45% και 55% αντίστοιχα. Η ποσόστωση αυτή επιβάλλεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι απαρέγκλιτη. Ο φορέας υποδοχής δηλώνει τις θέσεις Π.Α. που επιθυμεί στην πλατφόρμα του ΑΤΛΑΣ (Σύστημα Κεντρικής

Υποστήριξης της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών ΑΕΙ (<https://atlas.grnet.gr/>) και από εκεί γίνεται η δέσμευση της θέσης για τον/την υποψήφιο/α φοιτητή/τρια. Όλη η διαδικασία που αφορά τα παραδοτέα των φοιτητών/τριών και των εποπτών καθηγητών/τριών γίνεται ηλεκτρονικά από τον ιστότοπο: <https://arch.ict.e.uowm.gr/iproposition/index.php?site/login>. Η επίσημη ιστοσελίδα της Δ.Π.Α. είναι: <https://internship.uowm.gr/the-program/>.

Για την Δ.Π.Α. λειτουργεί στο κτήριο διοίκησης της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης (318).

Επιλεξιμότητα Φοιτητών/τριών

Η επιλογή των φοιτητών για πρακτική άσκηση αφορά στην κατά προτεραιότητα τοποθέτησή τους στις εκάστοτε διαθέσιμες θέσεις σε φορείς της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Η επιλογή των φοιτητών/τριών διενεργείται στην αρχή του 7^{ου} και 8^{ου} εξαμήνου, κατόπιν υποβολής σχετικής δήλωσης από τους/τις ενδιαφερόμενους/ες, από την Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των αιτήσεων, την επιλογή των φοιτητών/τριών και τη σύνταξη των πρακτικών και του πίνακα επιλογής. Η Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από τον/την Επιστημονικό/ή Υπεύθυνο/η και δύο μέλη της Επιτροπής Πρακτικής Άσκησης. Δυνατότητα συμμετοχής στο μάθημα Πρακτικής Άσκησης έχουν οι φοιτητές/τριες του Τμήματος, οι οποίοι/ες διανύουν το 8ο εξάμηνο. Δε μπορούν να συμμετέχουν αλλοδαποί/ές φοιτητές/τριες που φοιτούν στο ΔΠΠΣ μέσω του Προγράμματος Erasmus.

Κριτήρια επιλογής – Διαδικασία αξιολόγησης

Η αξιολογική κατάταξη των αιτήσεων των φοιτητών/τριων πραγματοποιείται σύμφωνα με τον ακόλουθο αλγόριθμο αξιολόγησης:

$$Μ.Ο. \cdot \frac{X}{Y} \cdot 100$$

όπου

- Μ.Ο. ο μέσος όρος βαθμολογίας των περασμένων μαθημάτων μέχρι τη στιγμή της αίτησης
- Χ ο αριθμός των περασμένων μαθημάτων μέχρι τη στιγμή της αίτησης
- Υ ο αριθμός του συνόλου των μαθημάτων που προβλέπονται στον Ο.Σ. του Τμήματος, μέχρι τη στιγμή που ο/η φοιτητής/τρια καταθέτει την αίτηση

Κοινωνικά Κριτήρια:

- [Κ1] Η βαθμολογία ΠΑ που έχει υπολογισθεί σε αυτό το σημείο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 1.30 σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια είναι ΑΜΕΑ.
- [Κ2] Η βαθμολογία ΠΑ που έχει υπολογισθεί σε αυτό το σημείο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή x σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας.

Το x λαμβάνει τιμή 1.05 αν υπάρχουν 3 αδέρφια στην οικογένεια, 1.1 αν υπάρχουν 4 αδέρφια, και 1.15 αν υπάρχουν 5 ή παραπάνω αδέρφια.

- [Κ3] Η βαθμολογία ΠΑ που έχει υπολογισθεί σε αυτό το σημείο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 1.2 σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια είναι ορφανός/ή.
- [Κ4] Η βαθμολογία ΠΑ που έχει υπολογισθεί σε αυτό το σημείο πολλαπλασιάζεται με συντελεστή 1.15 σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια ανήκει σε μονογονεϊκή οικογένεια.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας των τελευταίων η επιλογή γίνεται με δημόσια κλήρωση από τους/τις ισοβαθμίσαντες/σες φοιτητές/τριες από την επιτροπή αξιολόγηση των αιτήσεων.

Για να επικαλεσθεί ένας/μια φοιτητής/τρια κοινωνικά κριτήρια θα πρέπει να προσκομίσει κατά τη κατάθεση της αίτησης εμπρόθεσμα όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά και να σημειώσει στην αίτηση ότι αιτείται τα συγκεκριμένα κριτήρια. Συγκεκριμένα, για το Κ1 γνωμάτευση από υγειονομική επιτροπή του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας – ΚΕ.Π.Α. σε ισχύ, όπου θα αναγράφεται το ποσοστό αναπηρίας, για τα Κ2, Κ3, Κ4, Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης του δήμου ή της κοινότητας ή αντίστοιχο επίσημο έγγραφο.

Οι φοιτητές/τριες κατατάσσονται σε μια λίστα από την υψηλότερη προς την χαμηλότερη βαθμολογία με βάση τον τύπο της αξιολόγησης. Σε περίπτωση που οι αιτήσεις είναι περισσότερες από τις διαθέσιμες θέσεις, επιλέγονται οι φοιτητές/τριες με την υψηλότερη βαθμολογία.

Αιτήσεις φοιτητών/τριών – Επιλογή για Διευρυμένη Πρακτική άσκηση– Ενστάσεις

Οι αιτήσεις των φοιτητών/τριών πραγματοποιούνται με συγκεκριμένο τρόπο και σε συγκεκριμένες ημερομηνίες, που καθορίζει η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του ΔΠΠΣ. Η διαδικασία υποβολής αιτήσεων, καθώς και οι ημερομηνίες, ανακοινώνονται στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ ή/και στην ιστοσελίδα της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών. Η διάρκεια υποβολής αιτήσεων για την Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών είναι κατ' ελάχιστο δέκα (10) ημερολογιακές ημέρες. Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του ΔΠΠΣ. αναρτά τον προσωρινό πίνακα κατάταξης των φοιτητών/τριών στην ιστοσελίδα της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών ή/και του ΔΠΠΣ. Κατόπιν της ανάρτησης των προσωρινών αποτελεσμάτων οι φοιτητές/τριες, που δεν έχουν επιλεγεί έχουν το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης επί των προσωρινών αποτελεσμάτων και να καταθέσουν εντός πέντε (5) ημερολογιακών ημερών ηλεκτρονικά ένσταση (με Υπεύθυνη Δήλωση ψηφιακά υπογεγραμμένη μέσω gov.gr) στην Γραμματεία του Τμήματος. Οι ενστάσεις εξετάζονται από την αρμόδια Επιτροπή Ενστάσεων Πρακτικής Άσκησης. Ο οριστικός πίνακας κατάταξης επιλεχθέντων/επιλαχόντων φοιτητών/τριών που θα πραγματοποιήσουν Πρακτική Άσκηση διαβιβάζεται από την Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης στη Συνέλευση του Τμήματος προς έγκριση και έπειτα αναρτάται στην ιστοσελίδα της Μονάδας Υποστήριξης Φοιτητών ή/και του Τμήματος.

Επιλογή Φορέα Υποδοχής

Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, σε συνεργασία με την Μονάδα Υποστήριξη Φοιτητών, υποστηρίζουν τους/τις φοιτητές/τριες στην εύρεση Φορέα Υποδοχής για τη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης. Σε κάθε περίπτωση, η καταχώριση και η διάθεση θέσεων Πρακτικής Άσκησης για τους/τις φοιτητές/τριες πρώτου κύκλου σπουδών πραγματοποιείται υποχρεωτικά στο ειδικό Πληροφοριακό Σύστημα ΑΤΛΑΣ της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.). Για τους σκοπούς του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ L119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ενεργούν ως Υπεύθυνοι Επεξεργασίας και η Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε. ως Εκτελούσα την Επεξεργασία. Κάθε θέση πρακτικής άσκησης που αφορά σε φοιτητές/τριες πρώτου κύκλου σπουδών του Π.Δ.Μ. υποχρεωτικά δημοσιεύεται και καταγράφεται στο πληροφοριακό σύστημα ΑΤΛΑΣ.

Σε περίπτωση Πρακτικής Άσκησης φοιτητή/τριας ΑμεΑ, η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης, σε συνεργασία με την Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών, θα μεριμνήσουν για την εξεύρεση κατάλληλου Φορέα Υποδοχής που να μπορεί να απασχολήσει φοιτητή/τρια με αναπηρία.

Για λόγους ηθικής δεοντολογίας δεν επιτρέπεται η υλοποίηση Πρακτικής Άσκησης σε Φορείς Υποδοχής συγγενών α' βαθμού.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες δύναται να αναζητήσουν πιθανούς Φορείς Υποδοχής και θέσεις Π.Α. μέσω:

- του Συστήματος Κεντρικής Υποστήριξης Πρακτικής Άσκησης "ΑΤΛΑΣ" <http://atlas.grnet.gr>.
Οι Φορείς Υποδοχής και οι φοιτητές/τριες που πραγματοποιούν την Π.Α. μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ υποχρεούνται να εγγραφούν/συνδεθούν στο Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ) «ΑΤΛΑΣ».
- Επίσης, μπορούν κι οι ίδιοι φοιτητές/φοιτήτριες να προτείνουν Φορείς Υποδοχής, στους οποίους θα επιθυμούσαν να πραγματοποιήσουν την Πρακτική τους Άσκηση, αρκεί να πληρούν τις προϋποθέσεις (π.χ. συνάφεια αντικείμενου Πρακτικής Άσκησης με το αντικείμενο σπουδών τους).

Η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών είναι στη διάθεση των φοιτητών/φοιτητριών για συμβουλευτική υποστήριξη στην αναζήτηση Φορέα Υποδοχής.

Αλλαγή Φορέα Υποδοχής – Διακοπή Πρακτικής Άσκησης

Για τις περιπτώσεις αλλαγής Φορέα Υποδοχής ή διακοπή της Πρακτικής Άσκησης εφαρμόζονται όσα ορίζονται στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ.

Δικαιώματα, Υποχρεώσεις και Καθήκοντα Φοιτητών/τριών

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες λαμβάνουν προσωπική γνώση των ανακοινώσεων που αφορούν την πρακτική άσκηση με δική τους ευθύνη. Η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης προχωρά σε ατομική ενημέρωση μόνο όταν πρόκειται για απάντηση σε γραπτό αίτημα.

Μετά την υποβολή δήλωσης και την τοποθέτηση σε Φορέα, κάθε φοιτήτρια και κάθε φοιτητής δεσμεύονται να πραγματοποιήσουν την πρακτική άσκησή τους στον συγκεκριμένο Φορέα σύμφωνα με όσα ορίζει ο παρών Εσωτερικός Κανονισμός. Μη αιτιολογημένη αθέτηση αυτής της δέσμευσης επιφέρει κυρώσεις (απώλεια δικαιώματος στην πρακτική άσκηση για ένα ακαδημαϊκό έτος).

Κατά την πρακτική άσκησή τους, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να τηρούν με συνέπεια το ωράριο παρουσίας στον Φορέα, το οποίο έχει διαμορφωθεί από τον/την Εποπτεύοντα/ουσα Ειδικό/ή Παιδαγωγό και τον/την διοικητικά υπεύθυνο/η, σύμφωνα με τις ανάγκες και τη φυσιογνωμία του Φορέα.

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οι φοιτήτριες και οι φοιτητές έχουν υποχρέωση να εφαρμόζουν τις αρχές δεοντολογίας της επιστήμης και τις διατάξεις του κώδικα επαγγελματικής συμπεριφοράς των εκπαιδευτικών. Τα βασικά σημεία δεοντολογίας αναφέρονται στους εξής τομείς:

- (α) Επάρκεια: οι φοιτήτριες και οι φοιτητές δεν υπερβαίνουν τα όρια των γνώσεων και των δυνατοτήτων τους ή των τεχνικών και διοικητικών πόρων του Φορέα Πρακτικής Άσκησης.
- (β) Ακεραιότητα και υπευθυνότητα: οι φοιτήτριες και οι φοιτητές ενεργούν με εντιμότητα, ειλικρίνεια και δικαιοσύνη, διαχωρίζουν τις προσωπικές τους ανάγκες και αξίες από τις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και αποφεύγουν τις ακατάλληλες σχέσεις στον εργασιακό χώρο.
- (γ) Σεβασμός των δικαιωμάτων και της αξιοπρέπειας των εξυπηρετούμενων: οι φοιτήτριες και οι φοιτητές διαφυλάσσουν το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων, αναγνωρίζουν τις ατομικές διαφορές που οφείλονται στο φύλο, την ηλικία, τη φυλή, την εθνοπολιτισμική καταγωγή, τη θρησκεία, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την αναπηρία και την κοινωνικο-οικονομική κατάσταση.
- (δ) Γενικός σκοπός: οι φοιτήτριες και οι φοιτητές εφαρμόζουν τις ακαδημαϊκές και επαγγελματικές τους δεξιότητες για την προαγωγή της ευημερίας του ατόμου, της ομάδας και της κοινότητας.
- (ε) Πέραν των παραπάνω δεσμεύσεων, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές οφείλουν να οριοθετούν τις ενέργειές τους μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων που τους έχουν ανατεθεί από τον/την Εποπτεύοντα/ουσα Ειδικό/ή Παιδαγωγό και να είναι συνεπείς απέναντι στις δεσμεύσεις που απορρέουν από τους ειδικούς στόχους και τη λειτουργία του Φορέα. Σε αντίθετη περίπτωση, και κατόπιν τεκμηριωμένης εισήγησης του Εποπτεύοντα/ουσα Ειδικό/ή Παιδαγωγό, ο/η Ακαδημαϊκός/ή Επόπτης/τρια δύναται να προτείνει στη Συνέλευση του Τμήματος την αναστολή της πρακτικής άσκησης μιας

φοιτήτριας ή ενός φοιτητή. Από τη μεριά τους, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές οφείλουν να ενημερώσουν εγκαίρως τον/την Ακαδημαϊκό/ή Επόπτη/τρια εάν ανακύπτουν σοβαρές δυσκολίες ή προβλήματα στον Φορέα.

Κάθε φοιτήτρια και φοιτητής έχει την ευθύνη για τη διακίνηση και εμπρόθεσμη υποβολή των εγγράφων της πρακτικής άσκησης τους.

Οι υποχρεώσεις των φοιτητών/τριών είναι οι κάτωθι:

- Εκπόνηση υποχρεωτικών ενδιάμεσων εργασιών σχετικά με τον σχεδιασμό εργαλείων άτυπης και τυποποιημένης εκπαιδευτικής αξιολόγησης και τον σχεδιασμό παρεμβάσεων. Η επιτυχής βαθμολόγηση των εργασιών αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την συνέχιση της πρακτικής στις σχολικές δομές.
- Τρεις εβδομάδες παρουσία στο σχολικό πλαίσιο που έχει οριστεί από τις/τους υπεύθυνες/ους της Πρακτικής, χωρίς απουσίες. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν χρειαστεί να απουσιάσει ο/η φοιτητής/τρια, ενημερώνει την/τον υπεύθυνη/ο της Πρακτικής.
- Ορίζεται αναπλήρωση της ημέρας αυτής στον χρόνο που έχει προγραμματιστεί ανά εξάμηνο.
- Οι φοιτητές/τριες αποτελούν οργανικά μέλη της σχολικής κοινότητας η οποία τους/τις υποδέχεται και προσαρμόζονται σε κάθε υποχρέωση που προκύπτει από αυτό. Η τήρηση του ωραρίου είναι βασική υποχρέωση, καθώς επίσης και κάθε συμπεριφορά που συνάδει προς την ιδιότητα του/της ειδικού/ής παιδαγωγού και εκπαιδευτικού εν γένει.
- Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια κατά την προσέλευση και αποχώρησή του/της από το σχολείο, παρουσιάζεται στον/στη διευθυντή/ντρια του σχολείου και τον/την ενημερώνει σχετικά.
- Παραμένουν στο ίδιο σχολείο σε όλη διάρκεια του χειμερινού/εαρινού εξαμήνου και συνεργάζονται με τον/την ίδιο/α ειδικό/ή παιδαγωγό και τα ίδια παιδιά.
- Μαθητεύουν δίπλα στον/στην ειδικό/ή παιδαγωγό- βοηθούν στη λειτουργία της τάξης.
- Καλλιεργούν σχέσεις εμπιστοσύνης με εκπαιδευτικούς και μαθητές/τριες.
- Ο/Η κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να απευθύνεται σε μέλη του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΠΣ για οποιαδήποτε εξειδικευμένη παροχή βοήθειας υποστήριξης αναφορικά με την αντίστοιχη αναπηρία.
- Οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα πρωτόκολλα, τις κλείδες και τα άλλα εργαλεία, καθώς και τη βιβλιογραφία και άλλα σχετικά έγγραφα που είναι αναρτημένα στο eclass του μαθήματος.
- Υποχρεωτική παρακολούθηση των μαθημάτων «Πρακτική άσκηση Ι» και «Πρακτική άσκηση ΙΙ».

Για τη **Διευρυμένη Πρακτική Άσκηση** ο/η φοιτητής/τρια πριν την έναρξη της Πρακτικής του/της Άσκησης πρέπει να ακολουθήσει τις οδηγίες που θα του δοθούν από το Τμήμα ή/και τη Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών σχετικά την υλοποίηση της Πρακτικής Άσκησης.

Κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης, ο/η ασκούμενος/η φοιτητής/τρια δικαιούται αδείας μίας (1) ημέρας ανά μήνα Πρακτικής Άσκησης, για λόγους προσωπικούς, υγείας ή εκπαιδευτικούς (π.χ. εξετάσεις). Ο/Η ασκούμενος/η μπορεί να χρησιμοποιήσει τις ημέρες απουσίας είτε τμηματικά είτε συνολικά κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης. Στην περίπτωση που θέλει να κάνει χρήση της άδειάς του για προσωπικούς ή εκπαιδευτικούς λόγους, τότε θα πρέπει να ενημερώσει για την απουσία του/της το Φορέα Υποδοχής. Σε περίπτωση που δεν ενημερώσει δύο (2) ημέρες νωρίτερα και έπειτα από έλεγχο διαπιστωθεί ότι ο/η ασκούμενος/η φοιτητής/τρια απουσιάζει από το Φορέα Υποδοχής, η απουσία αυτή θα θεωρείται αδικαιολόγητη και θα αποτελεί λόγο ακύρωσης της Πρακτικής Άσκησης. Όταν συντρέχουν λόγοι υγείας, τότε ο/η ασκούμενος/η μπορεί να ενημερώσει για την απουσία του/της και την ίδια ημέρα.

Ο/Η ασκούμενος/η φοιτητής/τρια στον χώρο της Πρακτικής Άσκησης, υποχρεούται να ακολουθεί τους κανονισμούς ασφαλείας και εργασίας ως και κάθε άλλη ρύθμιση που ισχύει για το προσωπικό του Φορέα Υποδοχής. Αδικαιολόγητες απουσίες ή παράβαση των κανονισμών του εργασιακού χώρου μπορούν να οδηγήσουν στη διακοπή της Πρακτικής Άσκησης. Στην περίπτωση αυτή, ο/η φοιτητής/τρια δύναται να επαναλάβει την Πρακτική Άσκηση, όπως ορίζεται στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ.

Για την επιτυχή ολοκλήρωση της Πρακτικής Άσκησης ο/η ασκούμενος/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να υποβάλει/προσκομίσει τα παρακάτω δικαιολογητικά ή οποιαδήποτε επιπλέον στοιχείο/δικαιολογητικό του/της ζητηθεί από τον/την Τμηματικά Υπεύθυνο/η Πρακτικής Άσκησης ή/και τη Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών:

- ✓ **Έντυπο Ε3.5 έναρξης:**
το έντυπο οφείλει να το καταχωρήσει ο Φορέας Υποδοχής στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ πριν την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης. Για τις ημερομηνίες υποβολής, ο Φορέας Υποδοχής ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μαζί με όλες τις λεπτομέρειες έναρξης της Πρακτικής Άσκησης.
- ✓ **Υπογεγραμμένη Σύμβαση Πρακτικής Άσκησης ή/και Πρωτόκολλο Συνεργασίας:**
υπογράφονται αντιστοίχως από τα εμπλεκόμενα μέρη (π.χ. φοιτητής/τριας, Φορέας Υποδοχής και Εκπαιδευτικό Ίδρυμα).
- ✓ **Έντυπο Ε3.5 λήξης:**
το έντυπο οφείλει να το καταχωρήσει ο Φορέας Υποδοχής στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ το αργότερο τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης.
- ✓ **Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης φοιτητή/τριας:**
συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον/την φοιτητή/τρια μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης.
- ✓ **Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης Φορέα Υποδοχής:**

συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από το Φορέα Υποδοχής μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης.

- ✓ **Ερωτηματολόγιο Αξιολόγησης Πρακτικής Άσκησης Επόπτη/τριας ή Τμηματικά Υπεύθυνου/ης Πρακτικής Άσκησης:**

συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον/την επόπτη/τρια ή/και Τμηματικά Υπεύθυνο/η Πρακτικής Άσκησης μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης.

- ✓ **Έκθεση πεπραγμένων φοιτητών/τριων:**

συμπληρώνεται ηλεκτρονικά από τον/την φοιτητή/τρια μετά τη λήξη της Πρακτικής Άσκησης.

Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πρακτικής Άσκησης

Ο/Η Υπεύθυνος/η Πρακτικής Άσκησης αποφασίζει για την αποδοχή ή την απόρριψη των στοιχείων/δικαιολογητικών. Σε περίπτωση απόρριψης, μετά από αίτηση του/της ενδιαφερόμενου/ης φοιτητή/τριας, η Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης αποφασίζει οριστικά για τη διάρκεια και το αντικείμενο απασχόλησης που πρέπει να πραγματοποιηθούν συμπληρωματικά ή ακυρώνει την απόφαση απόρριψης του/της Υπευθύνου/ης Πρακτικής Άσκησης και κάνει δεκτά τα στοιχεία / δικαιολογητικά.

Η ακαδημαϊκή αξιολόγηση και αναγνώριση της πρακτικής άσκησης γίνεται με εισήγηση από τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η και τον/την Ακαδημαϊκό/ή Επόπτη/τρια και επικυρώνεται από τη Συνέλευση του επισπεύδοντος Τμήματος. Η διεκπεραίωση των εντύπων που αφορούν την επιδοτούμενη πρακτική άσκηση γίνεται μέσω του κεντρικού Γραφείου Πρακτικής Άσκησης του ΠΔΜ.

Η καταχώρηση της πρακτικής άσκησης στην Ηλεκτρονική Γραμματεία (classweb) γίνεται στις καθιερωμένες εξεταστικές περιόδους κάθε ακαδημαϊκού έτους και μόνο σε αυτές. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να έχουν δηλώσει οι ενδιαφερόμενοι/ες τα μαθήματα ΠΑ1 Πρακτική Άσκηση I (χειμερινό εξάμηνο) και ΠΑ2 Πρακτική Άσκηση II (εαρινό εξάμηνο) στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.

Υποχρεώσεις Φορέα Υποδοχής

Ο Φορέας Υποδοχής, στον οποίο ασκούνται οι φοιτητές/τριες, υποχρεούται να συμβάλλει κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην αρτιότερη εκπαίδευση των ασκούμενων.

Οι Φορείς πρακτικής άσκησης συνεργάζονται με το ΔΠΠΣ σε εθελοντική βάση, στο πλαίσιο του Ιδιωτικού Συμφωνητικού Πρακτικής Άσκησης που συνυπογράφουν με το ΔΠΠΣ και την εποπτευόμενη φοιτήτρια ή τον εποπτευόμενο φοιτητή και με βάση τις αρχές του παρόντος Κανονισμού Πρακτικής Άσκησης. Το Ιδιωτικό Συμφωνητικό Πρακτικής Άσκησης υπογράφεται από τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η για την Πρακτική Άσκηση του ΔΠΠΣ και από τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η του εκάστοτε φορέα Πρακτικής Άσκησης. Κάθε Φορέας αναλαμβάνει να διασφαλίσει τις συνθήκες που θα επιτρέψουν στις φοιτήτριες και στους φοιτητές να

υλοποιήσουν πρακτική άσκηση υπό την καθοδήγηση εποπτεύοντος/ουσας Ειδικού/ής Παιδαγωγού στα πλαίσια των σκοπών του φορέα και χωρίς να παρεμποδίζεται η λειτουργία του.

Η κάλυψη της ασφάλισης των φοιτητών/τριών, καθώς και οποιαδήποτε μορφή οικονομικής ή άλλης αποζημίωσης και παροχών ορίζονται από το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο. Επιπλέον, δεν δημιουργείται καμίας μορφής σχέση εργασίας ανάμεσα στις φοιτήτριες και στους φοιτητές, αφενός, και στους συνεργαζόμενους Φορείς, αφετέρου.

Ο Φορέας Υποδοχής όσον αφορά τους/τις φοιτητές/τριες πρώτου κύκλου σπουδών μεριμνά για:

- την υποχρεωτική καταχώριση και διάθεση θέσεων Πρακτικής Άσκησης στο ειδικό Πληροφοριακό Σύστημα ΑΤΛΑΣ της ανώνυμης εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «Εθνικό Δίκτυο Υποδομών Τεχνολογίας και Έρευνας Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.)
- την τοποθέτηση κάθε ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας σε θέση Πρακτικής Άσκησης, στον τομέα που έχει δηλώσει και είναι σχετική με το αντικείμενο σπουδών του/της, χωρίς ωστόσο αυτό να αποκλείει τη δυνατότητα εναλλαγής θέσεων εργασίας (job rotation), στις περιπτώσεις που αυτό κρίνεται εφικτό και σκόπιμο
- την εξασφάλιση κατάλληλου χώρου εργασίας και την ανάθεση καθηκόντων στον/στην ασκούμενο/η φοιτητή/τρια με βάση το αντικείμενο σπουδών του/της
- την υπογραφή των δικαιολογητικών έναρξης – ολοκλήρωσης που απαιτούνται για τη διενέργεια της Πρακτικής Άσκησης (π.χ. πρωτόκολλο συνεργασίας κλπ.)
- την αποζημίωση/ασφάλιση του/της ασκούμενου/ης φοιτητή/τριας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, εφόσον αυτή δεν καλύπτεται εξ ολοκλήρου από τον προϋπολογισμό συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων χρηματοδοτούμενων από ιδίους ή ιδιωτικούς πόρους που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Δ.Μ.
- την ενημέρωση σε κάθε ασκούμενο/η φοιτητή/τρια για τους ισχύοντες κανόνες ασφάλειας και υγείας στο Φορέα Υποδοχής
- τη δήλωση του/της ασκούμενου/ης στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την αποστολή εντύπων Ε3.5 έναρξης - λήξης στη Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών
- τον ορισμό υπεύθυνου/ης Πρακτικής Άσκησης (Επόπτη/τρια Φορέα Υποδοχής) για τον/την κάθε ασκούμενο/η με επαρκή εμπειρία στο αντικείμενο της άσκησης, ο/η οποίος/α επιβλέπει την άσκηση και την επίδοση των ασκούμενων. Συνεργάζεται με τον/την Επόπτη/τρια Πρακτικής Άσκησης από την πλευρά του Ιδρύματος για την αποτελεσματικότερη άσκηση των φοιτητών/τριών.

8.14.10. Ασφάλιση Φοιτητών/τριων κατά τη διάρκεια της Πρακτικής Άσκησης

Με βάση την κείμενη νομοθεσία, οι φοιτητές/τριες που διεξάγουν Πρακτική Άσκηση, υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 2217/1994 (Α' 83) μόνο για τον κίνδυνο

του ατυχήματος. Για την ασφάλιση παροχών ασθενείας σε είδος, εφαρμόζεται η παρ. 10 του άρθρου 15 του ν. 3232/2004 (Α' 48).

Οι φοιτητές/τριες που προέρχονται από πανεπιστήμια της αλλοδαπής και παραπέμπονται σύμφωνα με αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. μπορούν να διενεργήσουν Πρακτική Άσκηση από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής στο πλαίσιο των αντισταθμιστικών μέτρων για την αναγνώριση της ακαδημαϊκής ισοδυναμίας τίτλων σπουδών πρώτου κύκλου, σύμφωνα με το άρθρο 311 του Ν. 4657/2022.

Όταν η Πρακτική Άσκηση αποζημιώνεται, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις παρ. 7 & 8 του άρθρου 44 του Ν. 5128/2024, το κόστος ασφάλισης περιλαμβάνεται στην αποζημίωση και βαρύνει τον φορέα που αποζημιώνει την Πρακτική Άσκηση (Φορέα Υποδοχής ή Ε.Λ.Κ.Ε. μέσω των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ή έργων χρηματοδοτούμενων από ίδιους ή ιδιωτικούς πόρους). Αν η αποζημίωση βαρύνει εν μέρει και τον Φορέα Υποδοχής και τον Ε.Λ.Κ.Ε., τότε το κόστος ασφάλισης βαρύνει τον Φορέα Υποδοχής και περιλαμβάνεται στην αποζημίωση. Αν η Πρακτική Άσκηση δεν αποζημιώνεται, το κόστος ασφάλισης βαρύνει τον προϋπολογισμό έργων χρηματοδοτούμενων από ίδιους ή ιδιωτικούς πόρους που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Π.Δ.Μ. Για τους φοιτητές/τριες που πρέπει να διενεργήσουν Πρακτική Άσκηση, σύμφωνα με αιτιολογημένη απόφαση του Προέδρου του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., το κόστος ασφάλισης βαρύνει το Φορέα Υποδοχής. Ο φορέας χρηματοδότησης μέσω ενωσιακών πόρων έχει την αποκλειστική ευθύνη καταβολής της αποζημίωσης και των ασφαλιστικών εισφορών. Κάθε άλλη απαίτηση έναντι κάλυψης κινδύνου ατυχήματος ή βλάβης βαρύνει τον Φορέα Υποδοχής.

Ο/Η φοιτητής/τρια, λόγω της ασφάλισής του/της από την Πρακτική του/της Άσκηση, δεν παύει να είναι ασφαλισμένος/η στους γονείς του/της (ή αν είναι άμεσα ασφαλισμένος/η στη δική του/της ασφάλεια), δε χάνει την ασφάλισή του/της.

8.14.11. Αποζημίωση Φοιτητών/τριών

Η Πρακτική Άσκηση αποζημιώνεται, με την ολοκλήρωσή της σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 του ν. 4611/2019 (Α' 73), παρ. 7 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022, παρ. 7 & 8, άρθρο 44, Ν. 5128/2024, ΚΥΑ Αριθμ. 7543/2024 ΦΕΚ 5473/Β/02-10-2024, Εγκύκλιος αρ. πρωτ. ΓΓΑΕ 767/30.10.2024, Εγκύκλιος Αρ. πρωτ. ΓΓΑΕ 779/14.11.2024).

Στην περίπτωση πλήρους απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022, το ύψος της μηνιαίας αποζημίωσης των ασκούμενων φοιτητών/τριων ανέρχεται στα τριακόσια πενήντα ευρώ (350,00€), συμπεριλαμβανομένων των εισφορών της παρ. 6 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022. Αντίστοιχα, στην περίπτωση μερικής απασχόλησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022, και το ύψος της μηνιαίας αποζημίωσης των ασκούμενων φοιτητών ανέρχεται στα εκατόν εβδομήντα πέντε ευρώ (175,00€), συμπεριλαμβανομένων των εισφορών της παρ. 6 του άρθρου 69 του ν. 4957/2022.

8.14.12. Τρόποι εκπόνησης Πρακτικής Άσκησης

Η διαδικασία που ακολουθείται για την έναρξη της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών πρώτου ή/και δεύτερου κύκλου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας εξαρτάται από τον τρόπο υλοποίησης και χωρίζεται στις παρακάτω κατηγορίες:

- A) Χρηματοδότηση της Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΛΚΕ από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα (ΕΣΠΑ)
- B) Χρηματοδότηση μέσω Erasmus+ (εξωτερικό): πραγματοποιείται και μέσω του προγράμματος Erasmus σύμφωνα με τις προβλέψεις του κανονισμού «Κινητικότητα Φοιτητών/τριών ERASMUS+».
- Γ) Χρηματοδότηση της Πρακτικής Άσκησης μέσω ΕΛΚΕ από χρηματοδοτούμενα προγράμματα από ίδιους ή ιδιωτικούς πόρους.
- Δ) Χρηματοδότηση της Πρακτικής Άσκησης από Φορέα Υποδοχής.
- E) Πρακτική Άσκηση με κάλυψη μόνο της ασφαλιστικής εισφοράς των φοιτητών/τριών.

Επικοινωνία

- Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης του Επισπεύδοντος Τμήματος
- Γραφείο Πρακτικής Άσκησης ΕΛΚΕ ΠΔΜ (για δικαιούχους ΕΣΠΑ)

8.14.13. Προάσπιση και προαγωγή της ισότητας μεταξύ των φύλων

Η ισότητα ευκαιριών στην εκπαίδευση και η μη διάκριση αποτελεί κεντρικό στόχο της πολιτικής του ΔΠΠΣ. Κατά την διαδικασία υλοποίησης και λειτουργίας του προγράμματος Π.Α. εφαρμόζεται η αρχή της ισότητας των φύλων καθώς όλοι οι φοιτητές/τριες, ανεξαρτήτως φύλου, αντιμετωπίζονται ισότιμα σε όλες τις δράσεις του προγράμματος.

8.14.14. Αποτροπή κάθε διάκρισης λόγω φύλου, εθνικής/εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού

Τηρούνται όλες οι διαδικασίες που διασφαλίζουν τις αρχές της ισότητας των ευκαιριών και της μη διάκρισης εξαιτίας της εθνικής/εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, ιδεολογικών πεποιθήσεων, ύπαρξης αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού. Η διαφάνεια και η ίση μεταχείριση των αιτουμένων συμμετοχής στο Πρόγραμμα της Π.Α. απαιτεί την ύπαρξη κριτηρίων στο ΔΠΠΣ που συμμετέχει στο Πρόγραμμα, τα οποία έχουν την έγκριση της Γενικής Συνέλευσης. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για την επιλογή των φοιτητών/τριών που πρόκειται να κάνουν Π.Α. μέσω ΕΣΠΑ, εγκρίνονται και επικυρώνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος και ικανοποιούν τις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και του Υπουργείου Οικονομικών, ως προς την υλοποίηση του Προγράμματος Π.Α.

8.14.15. Διασφάλιση της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας εφαρμόζει όλα όσα ορίζει η εθνική και η κοινοτική νομοθεσία για την άρση του αποκλεισμού των ανισοτήτων και για την εξασφάλιση της ισότιμης συμμετοχής των ΑμεΑ. Επί του προκειμένου θα πρέπει να τονίσουμε ότι:

- ✓ Τα εισαγωγικά σεμινάρια και οι ημερίδες διεξάγονται σε κτιριακές εγκαταστάσεις, οι οποίες είναι φιλικές προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες.
- ✓ Η ιστοσελίδα της Π.Α. δίνει τη δυνατότητα στα ΑμεΑ της ίδιας πληροφόρησης με τους υπόλοιπους φοιτητές/τριες.
- ✓ Η παρακολούθηση από καθηγητή/επόπτη του φοιτητή/τριας ΑμεΑ δίνει τη δυνατότητα της άμεσης άρσης αποκλεισμού που μπορεί να παρατηρηθεί στο χώρο εκπαίδευσής του/της σε φορέα υποδοχής.
- ✓ Η παροχή δυνατότητας να ζητηθεί όποτε χρειαστεί η συνδρομή ειδικού για άτομα με ειδικές ανάγκες μιας και στο Πανεπιστήμιό Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί η Μονάδα Υποστήριξης Ευπαθών Ομάδων (ΜΥΦΕΟ) η οποία παρέχει εκπαιδευτική, συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη στα μέλη της Ακαδημαϊκής Κοινότητας.

8.15. Πτυχιακή Εργασία

8.15.1 Διαδικασία Έναρξης, Εκπόνησης και Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας

Οι φοιτητές/ριες έχουν τη δυνατότητα να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία επί ερευνητικού θέματος, υπό την εποπτεία διδάσκοντος/ουσας του ΔΠΠΣ, κατά τη διάρκεια του τέταρτου έτους σπουδών (εξάμηνα Ζ' και Η'). Η πτυχιακή εργασία έχει ερευνητικό χαρακτήρα και ισοδυναμεί συνολικά με 16 Πιστωτικές Μονάδες ECTS (12 ΔΜ), κατανεμημένες ισόποσα σε δύο εξάμηνα (8 μονάδες το εξάμηνο) (Πτυχιακή Εργασία Ι & Πτυχιακή Εργασία ΙΙ) σύμφωνα με τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές που ισχύουν για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας στο προπτυχιακό επίπεδο σπουδών (Bachelor). Επισημαίνεται ότι η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική και όχι υποχρεωτική, μπορεί δε να είναι ατομική ή ομαδική μέχρι δύο ατόμων. Αντί της εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές/τριες μπορούν εναλλακτικά να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν επιτυχώς σε επιπλέον τέσσερα μαθήματα, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε ισοδύναμο αριθμό πιστωτικών μονάδων (16 ECTS και 12 ΔΜ) και επέχουν θέση μαθημάτων Ελεύθερης Επιλογής.

Ειδικότερα, η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση των μελών του διδακτικού προσωπικού του ΔΠΠΣ. Κάθε μέλος ΔΕΠ δύναται να αναλάβει έως και 5 θέματα πτυχιακών εργασιών με μέγιστο αριθμό τους/τις 7 φοιτητές/τριες. Κατά κανόνα ανατίθεται στο τέλος του 6ου εξαμήνου (1η Ιουνίου) μέχρι την έναρξη των δηλώσεων μαθημάτων του 7ου εξαμήνου και εκπονείται σε δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα, κατά το 4ο έτος των σπουδών. Οι φοιτητές/τριες αναζητούν επόπτη/τρια ανάλογα με τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα. Το θέμα της πτυχιακής εργασίας αποφασίζεται σε συνεργασία με τον/την επόπτη/τρια, ο/η οποίος/α επιβλέπει την πρόοδο της εργασίας και καθοδηγεί τον/τη φοιτητή/τρια καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής του/της εργασίας, και εγκρίνεται από την Συνέλευση του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία αξιολογείται ως προς το περιεχόμενο, τη δομή, την παρουσίαση και την αυτενέργεια του/της φοιτητή/τριας και βαθμολογείται (σε αριθμητική κλίμακα από το 1 έως το 10, με βάση το 5) από διμελή εξεταστική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τον/την επόπτη/τρια και έναν/μία δεύτερο/η βαθμολογήτρια. Η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται μέσα στη χρονική διάρκεια της κάθε εξεταστικής περιόδου και, εφόσον κρίνεται επιτυχής, πιστώνεται με 16 ECTS. Μετά το πέρας ενός ακαδημαϊκού έτους (2 εξαμήνων) από την υποβολή εντύπου εκπόνησης πτυχιακής εργασίας στην Γραμματεία και στην περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δεν έχει ολοκληρωθεί, ο/η φοιτητής/τρια, εάν προτίθεται να συνεχίσει με την πτυχιακή εργασία σε νέο ακαδημαϊκό έτος και εφόσον συναινεί ο/η επόπτης/τρια, υποχρεούται να υποβάλει εκ νέου έντυπο εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Διαφορετικά, ο/η φοιτητής/τρια διαγράφεται από τον/την δηλωθέντα/είσα επόπτη/τρια και μπορεί να ξεκινήσει νέα εργασία με νέο/α επόπτη/τρια. Όλες οι εργασίες πρέπει να είναι πρωτότυπες και ελέγχονται από ειδικό λογισμικό ελέγχου κειμενικής ομοιότητας. Για τον λόγο αυτό, μαζί με την πτυχιακή εργασία υποβάλλεται και έντυπο αναφοράς (report) που εξάγεται από το πρόγραμμα λογοκλοπής στο οποίο αναφέρεται το καθαρό ποσοστό λογοκλοπής, δίχως να συνυπολογίζεται η βιβλιογραφία.

Σχετικά με τη δομή και τις απαιτήσεις της πτυχιακής εργασίας, ο/η φοιτητής/τρια πρέπει να συμβουλευτεί τον Σύντομο Οδηγό Επιστημονικής Τεχνογραφίας, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΔΠΠΣ. Ο Οδηγός αναφέρεται στην ακαδημαϊκή δεοντολογία που ισχύει για τη συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας (πτυχιακής) και αφορά τη δομή της, το περιεχόμενο, τη γλώσσα, τις βιβλιογραφικές αναφορές κλπ. Επιπρόσθετα, οι φοιτητές/τριες που πρόκειται να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία υποχρεούνται να παρακολουθήσουν κατά το 4^ο και 5^ο εξάμηνο τα υποχρεωτικά εργαστηριακά μαθήματα «Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης» και «Επιστημονική Τεχνογραφία», τα οποία θα τους/τις εφοδιάζουν με τις απαραίτητες γνώσεις για την προετοιμασία, τη συγγραφή και τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών.

Η παράδοση της τελικής εργασίας γίνεται κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων. Για το χειμερινό εξάμηνο η παράδοση στον/στην επόπτη/τρια πρέπει να γίνει μέχρι τις 15 Ιανουαρίου. Η αντίστοιχη ημερομηνία για το εαρινό εξάμηνο είναι η 1η Ιουνίου. Για την εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου, η παράδοση πρέπει να γίνει μέχρι τις 15 Σεπτεμβρίου.

Πιο αναλυτικές πληροφορίες για την έκταση και τον τρόπο παρουσίασης της πτυχιακής εργασίας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό Πτυχιακής Εργασίας του Τμήματος.

Τέλος, επιλεγμένες πτυχιακές εργασίες μετά την αξιολόγησή τους θα έχουν την ευκαιρία να παρουσιαστούν στα πλαίσια ημερίδων που θα διοργανώνονται από το ΔΠΠΣ.

8.15.2. Εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα: Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης

Με στόχο την καλύτερη προετοιμασία των φοιτητών/τριών τόσο για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, αλλά και εν γένει για την προετοιμασία και υποβολή ερευνητικών εργασιών προς

δημοσίευση, υπάρχει το υποχρεωτικό σεμιναριακό μάθημα «Γραμματισμός Επιστημονικής Αναζήτησης» το οποίο προσφέρεται από το ΔΠΠΣ σε συνεργασία με τη Βιβλιοθήκη της Σχολής για την αναζήτηση βιβλιογραφικών πηγών και τον τρόπο παράθεσης των βιβλιογραφικών παραπομπών σύμφωνα με το APA (American Psychological Association) referencing style. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις ηλεκτρονικές πηγές και τις υπηρεσίες της Βιβλιοθήκης του ΠΔΜ ώστε να μπορούν να αναγνωρίσουν τις πληροφοριακές τους ανάγκες, να ταυτίσουν, να εντοπίσουν, να αξιολογήσουν και να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά την πληροφόρηση. Ειδικότερα, στα πλαίσια του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες εξασκούνται: (α) στην αναζήτηση επιστημονικών άρθρων και συγγραμμάτων που υπάρχουν καταλογημένα στις βάσεις της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου αλλά και μέσω των μηχανών αναζήτησης σε σελίδες εκδοτικών οίκων με τις οποίες το Πανεπιστήμιο διατηρεί ενεργή συνδρομή, (β) στην εκμάθηση του APA referencing style για τον τρόπο συγγραφής των βιβλιογραφικών παραπομπών στις επιστημονικές εργασίες, καθώς και πρακτική επέκταση των γνώσεων με παραδείγματα και ασκήσεις, και (γ) στη δημιουργία λογαριασμού, εγκατάσταση και χρήση προγραμμάτων αυτόματης εισαγωγής βιβλιογραφικών παραπομπών (π.χ., Mendeley, EndNote, κ.ά.).

8.15.3. Εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα: Επιστημονική Τεχνολογία

Το εργαστηριακό-σεμιναριακό μάθημα «**Επιστημονική Τεχνολογία**» στοχεύει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων που σχετίζονται με τη συγγραφή και παρουσίαση επιστημονικών εργασιών. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος εξετάζονται οι επιστημολογικές παραδοχές της επιστημονικής γραφής, οι προϋποθέσεις εγκυρότητας και η σκοπιμότητα μιας επιστημονικής εργασίας, καθώς και οι δεσμεύσεις και οι υποχρεώσεις του συγγραφέα σε σχέση με τη διαχείριση του θέματος. Διδάσκονται οι κανόνες που αφορούν τη δομή, το περιεχόμενο και τη μορφή του επιστημονικού λόγου, καθώς και τα μεθοδολογικά και επιστημολογικά προβλήματα που μπορεί να προκύψουν στη διαδικασία συγγραφής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνταξη διαγράμματος εργασίας, στη βιβλιογραφική αναζήτηση και στην οργάνωση του περιεχομένου, ενώ παράλληλα εξετάζονται ζητήματα ορολογίας, τεκμηρίωσης, νοηματικής συνοχής, γλωσσικής διατύπωσης και εκφραστικής ευρυθμίας.

Οι φοιτητές/τριες μαθαίνουν επίσης τους κανόνες διαμόρφωσης τίτλου, καταγραφής έντυπων και ηλεκτρονικών πηγών, καθώς και τη σωστή χρήση πινάκων, διαγραμμάτων και εικόνων. Το μάθημα πραγματεύεται τις διαστάσεις του κριτικού γραμματισμού, τα οφέλη που αποκομίζει ο/η συγγραφέας, καθώς και σημαντικά ζητήματα όπως η αποφυγή λογοκλοπής, η χρήση παραθεμάτων και οι κανόνες παράφρασης.

Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου μέσω της συμμετοχής στα μαθήματα, της συγγραφής και παρουσίασης ατομικών ή ομαδικών εργασιών.

8.16. Η Έρευνα

Το ΔΠΠΣ, αντιμετωπίζοντας τις κοινωνικές προκλήσεις στο πλαίσιο ευρωπαϊκών δράσεων, συμβάλλει στην κινητικότητα ερευνητών και προωθεί την έρευνα στη βάση της επιστημονικής αριστείας υλοποιώντας Ερευνητικά Προγράμματα.

Κάθε μέλος Δ.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π. του ΔΠΠΣ είναι ελεύθερο να κάνει έρευνα είτε μέσα από τις ερευνητικές δραστηριότητες του ΔΠΠΣ, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τον τακτικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογισμό Δ.Ε., είτε μέσα από συγκεκριμένα ερευνητικά προγράμματα, των οποίων η χρηματοδότηση προέρχεται από άλλες πηγές.

Τα μέλη Δ.Ε.Π./Ε.ΔΙ.Π. καλούνται να ενημερώνουν για τις προτάσεις τους τη Συνέλευση του Τμήματος.

Η έρευνα ακολουθεί τον κανονισμό της Επιτροπής Ερευνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, την Ευρωπαϊκή χάρτα για την Έρευνα και τον κώδικα δεοντολογίας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Στη διάχυση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών προγραμμάτων συνιστάται να αναφέρονται το ΔΠΠΣ και το Πανεπιστήμιο.

Το ΔΠΠΣ ενθαρρύνει την συμμετοχή των φοιτητών/τριών στην έρευνα στο πεδίο της ειδικής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης. Για τον σκοπό αυτό, οι φοιτητές και φοιτήτριες του ΔΠΠΣ από τα πρώτα εξάμηνα των σπουδών τους συμμετέχουν στον σχεδιασμό, υλοποίηση και επεξεργασία μικρής ή και μεγαλύτερης κλίμακας έρευνες. Στόχος είναι η εκπαίδευσή τους ώστε να επιτευχθεί ετοιμότητα για την εκπόνηση της Πτυχιακής τους Εργασίας στο 4^ο έτος των σπουδών τους.

8.17. Βιβλιοθήκες

<https://library.uowm.gr>

Στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας λειτουργεί η «Κεντρική Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (ΒΠΔΜ)». Η Βιβλιοθήκη και Κέντρο πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας περιλαμβάνει το σύνολο των Βιβλιοθηκών και Κέντρων Πληροφόρησης που λειτουργούν στο Πανεπιστήμιο, και στους τέσσερις νομούς της Δυτικής Μακεδονίας όπου λειτουργούν είτε ως πλήρως εξοπλισμένες Βιβλιοθήκες είτε ως Σπουδαστήρια Τμημάτων, αποτελώντας μία ενιαία λειτουργικά ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη.

Η καταγραφή της ανθρώπινης γνώσης σε βιβλία, επιστημονικά περιοδικά, χάρτες, εφημερίδες, χειρόγραφα, ψηφιακά μέσα, ηλεκτρονικά αποθετήρια και άλλο σύγχρονο ηλεκτρονικό και οπτικοακουστικό υλικό, και η πρόσβαση σ' αυτή από κάθε ενδιαφερόμενο/η αποτελούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη στήριξη και προώθηση κάθε ερευνητικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η λειτουργία της Βιβλιοθήκης

Ο Κανονισμός Λειτουργίας ρυθμίζει θέματα ωραρίου της Βιβλιοθήκης, κανόνων χρήσης του αναγνωστηρίου, οργάνωσης και ταξινόμησης του υλικού, καθώς επίσης και τις κατηγορίες και τους κανόνες δανεισμού του υλικού. Υπόκειται σε αλλαγές μόνον ως προς το ωράριο λειτουργίας της Βιβλιοθήκης και τους κανόνες δανεισμού, αφού προηγηθεί εισήγηση της Διεύθυνσης της Βιβλιοθήκης προς την Σ.Ε.-ΒΙ. και τελικά έγκρισή της από την Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών. Υπεύθυνη για την τήρηση του Κανονισμού Λειτουργίας της Βιβλιοθήκης είναι η Διεύθυνση της Βιβλιοθήκης.

Περισσότερες πληροφορίες για την βιβλιοθήκη της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών: https://library.uowm.gr/?page_id=848.

8.18. Χρήση Εξοπλισμού Εργαστηρίων & Υπηρεσιών

Ο εξοπλισμός διακρίνεται σε αμιγώς εργαστηριακά όργανα και σε περιφερειακό εργαστηριακό εξοπλισμό, όπως γραφεία, μέσα διδασκαλίας και πολυμέσα, κλιματιστικά και έπιπλα των εργαστηρίων.

Ο εξοπλισμός διανέμεται σε επίπεδα χρήσης: μέλος Δ.Ε.Π./Ε.Δ.Ι.Π., Εργαστήριο, Τμήμα.

Στις περιπτώσεις κτήσεως του εξοπλισμού από τον Τακτικό Προϋπολογισμό και τις Δημόσιες Επενδύσεις, ορίζεται ένας/μία μόνιμος δημόσιος υπάλληλος του ΔΠΠΣ ως υπόλογος/η διαχειριστής/τρια η θητεία του/της οποίου/ας είναι διετής με δυνατότητα ανανέωσης.

Ο Διαχειριστής εξοπλισμού μεταξύ άλλων έχει τις παρακάτω ευθύνες:

- ✓ Απογραφή του εξοπλισμού του ΔΠΠΣ στην οποία περιλαμβάνονται:
  - Τεχνικά στοιχεία του οργάνου, όπως συνοπτική περιγραφή, δυνατότητες, κατασκευαστής κ.λπ.
  - Πηγή χρηματοδότησης, στοιχεία αγοράς και κόστος αγοράς του οργάνου από το Ίδρυμα.
  - Συσχέτιση του οργάνου με συγγενή όργανα του Ιδρύματος ή άλλες συνιστώσες του.
  - Αποστολή και προβλεπόμενη χρήση του οργάνου.
  - Κατάσταση του οργάνου και τυχόν μεταβολές του.
- ✓ Απογραφή του οργάνου σε αντίστοιχες καταχωρήσεις του ΠΔΜ, όπως ορίζεται από τον εσωτερικό κανονισμό του ιδρύματος και τις κείμενες διατάξεις.

Οι λοιπές περιπτώσεις κτήσεως, δηλαδή από χρηματοδοτήσεις ερευνητικών ή άλλων υποστηρικτικών προγραμμάτων και διαθέσιμα του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.), αντιμετωπίζονται μέσω του εκάστοτε Επιστημονικού/ης Υπευθύνου του έργου: Ο/Η Ε.Υ. διαβιβάζει στην γραμματεία του Ε.Λ.Κ.Ε. τα παραστατικά αγοράς με το πρωτόκολλο παραλαβής του οργάνου, το οποίο απογράφεται σε αρχείο που τηρείται στον Ε.Λ.Κ.Ε.

8.19. Ειδικός Κανονισμός Διεξαγωγής Γραπτών Εξετάσεων

8.19.1. Διεξαγωγή Γραπτών Εξετάσεων

Ο φοιτητής/τρια θα πρέπει να γνωρίζει ότι κατά τη διάρκεια των γραπτών εξετάσεων ισχύουν τα εξής:

1. Πριν δοθούν τα θέματα πραγματοποιείται έλεγχος της φοιτητικής ταυτότητας και κάθε φοιτητής/τρια υπογράφει σε κατάσταση συμμετοχής στις εξετάσεις. Σε περίπτωση απώλειας της φοιτητικής ταυτότητας, ο/η φοιτητής/τρια υπογράφει υπεύθυνη δήλωση (σε απλό χαρτί), όπου αναφέρει ότι είναι φοιτητής/τρια του ΔΠΠΣ με Α.Μ. και ότι έχει χάσει την φοιτητική του/της ταυτότητα.
2. Μετά τον έλεγχο της φοιτητικής ταυτότητας, οι φοιτητές/τριες κάθονται με τον τρόπο που θα τους υποδείξουν οι επιτηρητές/τριες. Η απόσταση μεταξύ των καθισμάτων στις αίθουσες δεν πρέπει να είναι πολύ μικρή και η διάταξη των καθισμάτων να είναι τέτοια ώστε να υπάρχει λογική φυσική απόσταση μεταξύ των εξεταζόμενων που θα αποτρέπει τη συνομιλία και τη συνεργασία.
3. Όλα τα έδρανα των εξεταζόμενων θα πρέπει να είναι καθαρά από βιβλία, τσάντες και άσχετο υλικό. Επιτρέπονται μόνο μολύβια, στυλό, και γομολάστιχες, ενώ απαγορεύεται το διορθωτικό υγρό. Τα κινητά τηλέφωνα ή/και άλλες ηλεκτρονικές συσκευές των φοιτητών είναι απενεργοποιημένα και πάνω στο έδρανό τους, εκτός αν το επιτρέπει ο/η διδάσκων/ουσα.
4. Οι φοιτητές/τριες δεν επιτρέπεται να φύγουν από την αίθουσα προτού συμπληρωθεί μισή ώρα από την ανακοίνωση των θεμάτων.
5. Η απόπειρα αντιγραφής (από βιβλίο ή σημείωμα ή από άλλο φοιτητή/τρια), καθώς και συνομιλίας-συνεργασίας μεταξύ φοιτητών/τριών κατά την ώρα της εξέτασης συνεπάγεται μηδενισμό του γραπτού.
6. Εάν ένας φοιτητής/τρια επιθυμεί να ρωτήσει κάτι, θα πρέπει να απευθυνθεί στον εισηγητή/τρια ή επιτηρητή/τρια. Ο/Η εισηγητής/τρια ή επιτηρητής/τρια θα απαντήσει προφορικά με τρόπο τέτοιο, ώστε να ακουστεί και από όλους/ες τους/τις φοιτητές/τριες.
7. Μετά τη διανομή των θεμάτων και φύλλων από κόλλες τις οποίες θα χρησιμοποιήσουν οι φοιτητές/τριες για να γράψουν τις απαντήσεις τους, ανακοινώνεται επισήμως η έναρξη και η διάρκεια της εξέτασης στον πίνακα. Η διάρκεια της γραπτής εξέτασης είναι έως τρεις (3) ώρες.
8. Ο/Η επιτηρητής/τρια φροντίζει για τη διαφύλαξη του κύρους, της αξιοπιστίας και του αδιάβλητου των εξετάσεων κατανέμοντας σωστά τους/τις φοιτητές/τριες, ώστε να μην επιτρέπεται η οπτική πρόσβαση του/της ενός/μιας στο γραπτό του/της άλλου/ης.
9. Κανένας/Καμιά φοιτητής/τρια δεν δύναται να αποχωρήσει από την αίθουσα εξετάσεων πριν τη παρέλευση τριάντα (30) λεπτών από τη στιγμή που έχουν δοθεί και έχουν γίνει ορατά τα θέματα.

10. Μετά την εκφώνηση ή την επίδοση των θεμάτων, και ενώ δίνονται οι απαραίτητες διευκρινίσεις από τον υπεύθυνο του μαθήματος, δεν επιτρέπεται η είσοδος άλλων φοιτητριών στην αίθουσα. Στον βαθμό που απαιτούνται περαιτέρω διευκρινίσεις, αυτές θα πρέπει να γίνονται δημόσια. Δεν επιτρέπεται να δίνονται διευκρινίσεις μετά την αποχώρηση των πρώτων φοιτητριών από την αίθουσα.
11. Σε περίπτωση αντιγραφής με τη χρήση οποιουδήποτε μέσου, ο/η επιτηρητής/τρια ενημερώνει τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος (αν δεν είναι ο ίδιος με τον επιτηρητή), μονογράφει την κόλλα και αποβάλλει το/τη φοιτητή/τρια από την αίθουσα, ενώ συμπληρώνει σχετικό έντυπο όπου δηλώνεται η παραβατική συμπεριφορά του/της φοιτητή/τριας.
12. Για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των εξετάσεων, δεν επιτρέπεται να μείνει μόνος/η του/της ο/η τελευταίος/α εξεταζόμενος/η και ζητείται από τον/την προτελευταίο/α να παραμείνει στην αίθουσα μέχρι και η τελευταία να παραδώσει το γραπτό του/της.
13. Τα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του/της υπεύθυνου/ης του μαθήματος για δώδεκα (12) μήνες. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού, τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.

8.19.2. Τρόπος εξέτασης φοιτητριών – φοιτητών με μαθησιακές δυσκολίες ή αναπηρίες.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ.2 του Π.Δ. 57/1990, τον Ν. 3699/2008 (ΦΕΚ τ. Α' 199/2-10- 2008), το Π.Δ. 12/2009 (ΦΕΚ τ.Α' 22/13-02-2009) και τον Ν. 4186/2013 (αρ.28, παρ.17) οι φοιτητές/τριες που παρουσιάζουν διαγνωσμένες ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, εφόσον το επιθυμούν, προσκομίζουν στη Γραμματεία του Τμήματος πιστοποιητικό/έκθεση αξιολόγησης – γνωμάτευση από τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.) πρώην ΚΕΔΔΥ ή πρώην ΚΔΑΥ (ΦΕΚ τ.Β' 5614/13-12-2018) ή τα Κοινοτικά Κέντρα Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων και τα Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα (ΙΠΔ) άλλων Υπουργείων είτε κατά την εγγραφή τους είτε κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους.

Η Συνέλευση του Τμήματος, λαμβάνοντας υπόψη το πιστοποιητικό/έκθεση αξιολόγησης-γνωμάτευση δίνει τη δυνατότητα της προφορικής εξέτασης του/της ενδιαφερομένου/ης φοιτητή/τριας, με στόχο την καλύτερη ακαδημαϊκή τους πορεία.

Επίσης, εξετάζονται προφορικά και οι φοιτητές/τριες που αδυνατούν να συμμετάσχουν σε γραπτή εξέταση επειδή:

1. είναι τυφλοί, σύμφωνα με τον Ν. 958/1979 (ΦΕΚ 191 Α') ή έχουν ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67% ή είναι αμβλύωπες με ποσοστό αναπηρίας στην όρασή τους τουλάχιστον 67%,
2. έχουν κινητική αναπηρία τουλάχιστον 67% μόνιμη ή προσωρινή, που συνδέεται με τα άνω άκρα,

3. πάσχουν από σπαστικότητα των άνω άκρων.

Για τις ανωτέρω αναπηρίες των περιπτώσεων (1), (2) και (3) απαιτείται μόνο γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής του ΚΕΑΠ (Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας) του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ).

Σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, η προφορική εξέταση για τους/τις φοιτητές/τριες που αποδεδειγμένα εμπίπτουν στις προαναφερθείσες κατηγορίες ορίζεται την ίδια ημέρα και αμέσως μετά τη λήξη της διεξαγωγής της γραπτής εξέτασης του εκάστοτε μαθήματος.

Έκτακτες Συνθήκες

Σε έκτακτες συνθήκες η Συνέλευση του Τμήματος μπορεί να τροποποιήσει το πρόγραμμα και τον τρόπο των εξετάσεων.

8.20. Παράρτημα Α: Προϋποθέσεις Συμμετοχής και Επιλεξιμότητας στην Κινητικότητα Erasmus+

Σύμφωνα με την απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, (υπ. Αριθμ. 14/13-1-2016 συνέλευση), οι προϋποθέσεις συμμετοχής και επιλεξιμότητας των φοιτητών/τριών του ΠΔΜ για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα Erasmus+ είναι:

1. Όλοι/ες οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να είναι υπήκοοι χώρας που συμμετέχει στο πρόγραμμα ERASMUS+ ή υπήκοοι άλλων χωρών εγγεγραμμένοι στο κανονικό πρόγραμμα σπουδών στο ΠΔΜ, σύμφωνα με τη Φ. 151/20049/Β6/20.02.2007 (ΦΕΚ 272Β/01-03-07) Υπουργική Απόφαση και τη λοιπή κείμενη νομοθεσία.
2. Υποτροφίες χορηγούνται σε φοιτητές/τριες και των τριών κύκλων σπουδών (προπτυχιακό, μεταπτυχιακό, διδακτορικό). Οι προπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες κατά τη χρονική στιγμή της μετακίνησής τους θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένοι/ες τουλάχιστον στο δεύτερο έτος σπουδών. Κατά συνέπεια, αιτήσεις συμμετοχής μπορούν να υποβληθούν και από το πρώτο έτος σπουδών με τον όρο να έχουν εξεταστεί επιτυχώς τουλάχιστον σε τέσσερα (4) μαθήματα του πρώτου έτους. Για φοιτητές/τριες των μεγαλύτερων ετών, ο ελάχιστος αριθμός των μαθημάτων στα οποία θα πρέπει να έχουν εξεταστεί επιτυχώς ανέρχεται στα οκτώ (8).

Σημείωση: Το πρόγραμμα Erasmus προσφέρει τη δυνατότητα ύπαρξης των «φοιτητών/τριών ERASMUS χωρίς υποτροφία» δηλ. φοιτητών/τριών που πληρούν τα κριτήρια κινητικότητας και επωφελούνται από όλα τα πλεονεκτήματα της ιδιότητας του/της φοιτητή/τριας Erasmus χωρίς να λαμβάνουν υποτροφία κινητικότητας ERASMUS.

3. Οι προπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα εκπόνησης της διπλωματικής τους εργασίας στο εξωτερικό εφόσον έχουν εξασφαλίσει εγγράφως τη σύμφωνη γνώμη επιβλέποντος Καθηγητή/τριας στο ΔΠΠΣ και έχει καθοριστεί επιβλέπων/ουσα Καθηγητής/τριας στο ίδρυμα υποδοχής.
4. Προκειμένου να ικανοποιούνται οι όροι και οι απαιτήσεις του προγράμματος Erasmus+, που αφορούν στον ελάχιστο αριθμό ECTS που πρέπει να συγκεντρώσει ο/η φοιτητής/τρια κατά τη διάρκεια της κινητικότητάς του/της για σπουδές, θα πρέπει:
  - κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησης συμμετοχής για σπουδές, να υπολείπονται τουλάχιστον 50 ECTS για τη λήψη του πτυχίου.
  - κατά την ημερομηνία έναρξης των σπουδών στο εξωτερικό να απομένουν τουλάχιστον 30 ECTS για τη λήψη του πτυχίου.
5. Οι υποψήφιοι/ες πρέπει να έχουν επαρκή γνώση της γλώσσας στην οποία παραδίδονται τα μαθήματα στο Ίδρυμα Υποδοχής ή της αγγλικής.
6. Οι υποψήφιοι/ες θα πρέπει να έχουν μέσο όρο βαθμολογίας πάνω από 6.
7. Φοιτητές/τριες οι οποίοι μετακινήθηκαν για σπουδές κατά τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη στο πλαίσιο του προγράμματος LLP/Erasmus ή Erasmus+, έπονται στον πίνακα

κατάταξης, εφόσον η αίτησή τους αφορά στον ίδιο κύκλο σπουδών στον οποίο έχουν ήδη μετακινηθεί.

8. Οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να επιλέξουν στο Ίδρυμα Προορισμού μαθήματα στα οποία έχουν εξεταστεί επιτυχώς στο ΔΠΠΣ.
9. Οι συμμετέχοντες/ουσες φοιτητές/τριες θα πρέπει τόσο κατά το χρόνο έναρξης της περιόδου κινητικότητας όσο και το χρόνο της επιστροφής τους να διατηρούν τη φοιτητική τους ιδιότητα και ΔΕΝ μπορούν να ανακηρυχθούν πτυχιούχοι για όσο χρονικό διάστημα συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+ για σπουδές.
10. Κατά το εξάμηνο συμμετοχής στο πρόγραμμα Erasmus+, οι φοιτητές/τριες δηλώνουν στις γραμματείες των Τμημάτων τους μόνο τα οφειλόμενα μαθήματα προηγούμενων ετών καθώς και όσα αποτυπώνονται στη Συμφωνία Μάθησης (Learning Agreement) που έχουν συνάψει. Κατά συνέπεια, οι φοιτητές/τριες δεν μπορούν να λάβουν μέρος στην εξεταστική περίοδο στο ΔΠΠΣ, κατά το ακαδημαϊκό εξάμηνο στο οποίο συμμετέχουν στο πρόγραμμα Erasmus+. Επιτρέπεται ωστόσο η συμμετοχή τους στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου στο ΔΠΠΣ για το σύνολο των μαθημάτων που περιλαμβάνονται στην δήλωση του/της κάθε φοιτητή/τριας που κατατέθηκε στην αρχή του εξαμήνου στην Γραμματεία του Τμήματος.
11. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, οι φοιτητές/τριες του ΔΠΠΣ, με χώρα προέλευσης εκτός Ελλάδας, οι οποίοι αιτούνται μετακίνηση σε Ίδρυμα της χώρας προέλευσής τους, θα έχουν χαμηλή προτεραιότητα.

Προκειμένου οι φοιτητές/τριες να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα κινητικότητας Erasmus+, θα πρέπει να καταθέσουν στον/στην Ακαδημαϊκά Υπεύθυνο/η Καθηγητή/τρια του ΔΠΠΣ, εντός των προθεσμιών που ανακοινώνονται από το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

1. Αίτησης Συμμετοχής στην κινητικότητα Erasmus για σπουδές
2. Αναλυτική Βαθμολογία
3. Τίτλους γλωσσομάθειας (απλό αντίγραφο)
4. Βιογραφικό Σημείωμα
5. Πιστοποιήσεις συμμετοχής σε σεμινάρια, συνέδρια, διακρίσεις κ.α.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων και η μοριοδότηση των προσόντων των υποψηφίων φοιτητών/τριών ERASMUS πραγματοποιείται από τον/την Ακαδημαϊκά Υπεύθυνο Erasmus και η σχετική λίστα κατάταξης των υποψηφίων ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Γραφείου Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής, οι φοιτητές/τριες που έχουν επιλεγεί ως υπότροφοι Erasmus για σπουδές, θα λάβουν στο e-mail που έχουν δηλώσει, μήνυμα που θα τους/τις καλεί να επικοινωνήσουν με το Γραφείο Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκών

Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, προκειμένου να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες πριν την αναχώρησή τους στο εξωτερικό.

8.21. Παράρτημα Β: Μοριοδότηση Φοιτητών/τριών για Συμμετοχή στο Πρόγραμμα Erasmus+ για Σπουδές

1. ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΝΩΣΗΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Επίπεδο Γλωσσομάθειας	Γλώσσας Χώρας Υποδοχής	Αγγλικών
B1	10	0
B2	15	5
C1	20	10
C2	30	20

Στην περίπτωση που η ομιλούμενη γλώσσα στη χώρα υποδοχής είναι τα Αγγλικά προστίθενται και οι δύο γλώσσες.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Βαθμολογία	Μόρια
6,0-6,49	0
6,5-6,99	10
7,0-7,49	15
7,5-7,99	20
8,0-8,49	25
8,5-8,99	30
9,0-9,49	35
9,5-10	50

3. ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΠΡΟΣΟΝΤΑ

Σε περίπτωση ισοβαθμίας μεταξύ δύο ή περισσότερων υποψηφίων ο/η Ακαδημαϊκά Υπεύθυνος/η του ΔΠΠΣ διενεργεί συνέντευξη με τους/τις ισοβαθμούντες/σες υποψήφιους/ες προκειμένου να αξιολογηθούν στοιχεία της προσωπικότητας του/της φοιτητή/τριας καθώς και τα πρόσθετα προσόντα που αναφέρει ο/η υποψήφιος/α στο βιογραφικό του/της σημείωμα.

9. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

9.1. Σίτιση

Η Φοιτητική Λέσχη του ΠΔΜ φροντίζει για την σίτιση των φοιτητών/τριών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις (Αριθμ. Φ5/68535/Β3/2012 ΚΥΑ και το άρθρο 2 παρ. γ του Ν. 4009/2011).

Οι φοιτητές/τριες του ΠΔΜ έχουν την δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση για δωρεάν σίτιση στα φοιτητικά εστιατόρια.

Δωρεάν σίτιση παρέχεται σε προπτυχιακούς/ές και μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Η επιλογή των δικαιούχων δωρεάν σίτισης φοιτητών/τριών γίνεται κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας Επιτροπής, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, τα οικονομικά διαθέσιμα του Πανεπιστημίου και την σειρά κατάταξης των φοιτητών/τριών. Στους δικαιούχους φοιτητές/τριες εκδίδεται κάρτα σίτισης.

Για τους/τις φοιτητές/τριες που δεν προβλέπεται δωρεάν σίτιση, είναι δυνατή η σίτιση στο εστιατόριο, με μια μικρή οικονομική επιβάρυνση. Στόχος του Ιδρύματος είναι η σίτιση όλων των φοιτητών/τριών, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, και προς την κατεύθυνση αυτή κινούνται οι ενέργειες των αρμοδίων οργάνων.

Σε εφαρμογή των παραπάνω και για την εξασφάλιση υγιεινής τροφής σε καθαρό και ευπρεπές περιβάλλον λειτουργούν στις εγκαταστάσεις της Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και της Σχολής Γεωπονίας φοιτητικά εστιατόρια. Τα εστιατόρια λειτουργούν πρωί, μεσημέρι και βράδυ, όλες τις ημέρες, εκτός από τις διακοπές (Χριστούγεννα, Πάσχα, καλοκαίρι).

Η λειτουργία του εστιατορίου, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και η τήρηση των προβλεπόμενων υγειονομικών κανόνων παρακολουθείται και ελέγχεται από τριμελή Επιτροπή Σίτισης που ορίζεται με απόφαση της διοίκησης του Πανεπιστημίου.

Περισσότερες πληροφορίες στον σύνδεσμο:

<https://uowm.gr/administration/services/diefthinsi-akadimaikon-thematon-ke-fititikis-merimnas/tmima-fititikis-merimnas/sitisi/>.

9.2. Στέγαση

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας προσφέρει δωρεάν σίτιση και στέγαση στους προπτυχιακούς φοιτητές υπό προϋποθέσεις που ορίζονται από την εκάστοτε νομοθεσία, τους κανονισμούς και τις αποφάσεις του Ιδρύματος.

Το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας έχει τη διοικητική υποστήριξη και την φροντίδα για τα θέματα στέγασης των φοιτητών του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας. Είναι αρμόδιο για την προώθηση και διεκπεραίωση κάθε θέματος που αναφέρεται στην στέγαση και στην εξασφάλιση των προϋποθέσεων λειτουργίας των φοιτητικών εστιών.

Για να συμπεριληφθεί κάποιος φοιτητής στην διαδικασία επιλογής, πρέπει απαραίτητα να πληροί τις προϋποθέσεις του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των Φοιτητικών Εστιών. Η επιλογή των δικαιούχων δωρεάν στέγασης προκύπτει κατόπιν αξιολόγησης βάσει των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού των Φοιτητικών Εστιών.

Σε ότι αφορά στη στέγαση των φοιτητών στην πόλη της Φλώρινας το Π.Δ.Μ. διαθέτει φοιτητικές εστίες (ιδιόκτητες και μισθωμένες) συνολικής χωρητικότητας 116 κλινών.

Επίσης στην την τελική ευθεία, δηλαδή στο στάδιο της υποβολής δεσμευτικών οικονομικών προσφορών, εισέρχεται ο διαγωνισμός που προωθείται από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας για το έργο «Ανέγερση Φοιτητικών Εστιών στις Πανεπιστημιούπολεις του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας με ΣΔΙΤ», σε Κοζάνη, Πτολεμαΐδα, Καστοριά και Φλώρινα.

Όσον αφορά στη Φλώρινα, προτείνεται συνολική δυναμικότητα φιλοξενίας περίπου 150 ατόμων και φοιτητική λέσχη δυναμικότητας 350 ατόμων

Περισσότερες πληροφορίες στην διεύθυνση:

<https://uowm.gr/administration/services/diefthinsi-akadimaikon-thematon-ke-fititikis-merimnas/tmima-fititikis-merimnas/stegasi/>

9.3. Ασφάλιση/ Υγειονομική Περίθαλψη

Οι φοιτητές προγραμμάτων σπουδών πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) με κάλυψη των σχετικών δαπανών από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 83). Οι ειδικότεροι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας.

9.4. Οικονομική ενίσχυση

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των οικονομικών δυνατοτήτων του, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας (Τμήματα και Σχολές) μπορεί να χορηγεί σε φοιτητές/τριες του οικονομικές ενισχύσεις, ανταποδοτικές υποτροφίες, βραβεία και υποτροφίες αριστείας. Πηγές χρηματοδότησης μπορεί να είναι προγράμματα, δωρεές, χορηγίες ή κληροδοτήματα και άλλες νόμιμες πηγές. Οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησής τους, όταν αυτοί δεν προβλέπονται από τον/την χορηγό ή από τον/την δωρητή/τρια, καθορίζονται με αποφάσεις της Συγκλήτου.

9.5. Μετακινήσεις

Η Ακαδημαϊκή Ταυτότητα των φοιτητών/τριών λειτουργεί και ως δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου, κοινώς «φοιτητικό πάσο». Το δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου, χορηγείται σε φοιτητές/τριες του ΔΠΠΣ και εξασφαλίζει έκπτωση σε αστικά και υπεραστικά ΜΜΜ.

10. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ

Το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας παρέχει διοικητική υποστήριξη σε όλες τις δραστηριότητες που έχουν ως αντικείμενο τη φοιτητική μέριμνα, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία, την οικονομική δυνατότητα που παρέχεται από το κράτος και τις αποφάσεις της διοίκησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας.

Σκοπός του Τμήματος Φοιτητικής Μέριμνας, μέσω των Γραφείων Φοιτητικής Μέριμνας, είναι ο συντονισμός και η υλοποίηση παροχής ποιοτικών υπηρεσιών και σωστής ενημέρωσης σχετικά με θέματα που συνδέονται κυρίως με τη δωρεάν σίτιση, στέγαση καθώς και θέματα κοινωνικής πρόνοιας όπως το φοιτητικό στεγαστικό επίδομα.

Οι αρμοδιότητες του ανωτέρω Τμήματος συνοψίζονται ως εξής:

- Παρακολούθηση της εφαρμογής των αποφάσεων της Διοίκησης στα θέματα φοιτητικής μέριμνας που αφορούν γενικά κάθε είδους παροχές προς τους προπτυχιακούς φοιτητές.
- Συγκέντρωση νομοθεσιών και αποφάσεων που αναφέρονται σε θέματα φοιτητικής μέριμνας.
- Ευθύνη για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αναφέρεται σε θέματα φοιτητικής μέριμνας.
- Ενεργοποίηση, συντονισμός και παρακολούθηση των διαδικασιών φοιτητικής μέριμνας στις ακαδημαϊκές μονάδες Κοζάνης, Κοίλων Κοζάνης, Γρεβενών, Πτολεμαΐδας, Καστοριάς και Φλώρινας.
- Μέριμνα για την έκδοση οδηγιών και εγκυκλίων προκειμένου να εξασφαλίζεται ενιαία εφαρμογή και λειτουργία των παροχών φοιτητικής μέριμνας από τα αντίστοιχα και καθ' ύλην αρμόδια περιφερειακά γραφεία σε Φλώρινα, Καστοριά, Γρεβενά και Πτολεμαΐδα.
- Διεκπεραίωση μετά από έλεγχο των σχετικών δικαιολογητικών, των αιτήσεων οικονομικής ενίσχυσης των φοιτητών όπως: χορήγησης φοιτητικού στεγαστικού επιδόματος, παροχής δωρεάν σίτισης, παροχής δωρεάν στέγασης.
- Διατήρηση ηλεκτρονικού αρχείου, μέσω του οποίου υποστηρίζεται η διαδικασία επιλογής δικαιούχων παροχών φοιτητικής μέριμνας καθώς και η συγκέντρωση στοιχείων που αφορούν τη φοιτητική μέριμνα του Ιδρύματος.
- Μέριμνα για την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία.
- Παρακολούθηση και επικαιροποίηση του ιστοτόπου για θέματα φοιτητικής μέριμνας.

Στοιχεία επικοινωνίας Γραφείου Φοιτητικής Μέριμνας Φλώρινας:

Ακριβοπούλου Ευγενία

Τηλέφωνο: 2385024640

E-mail: eakrivopoulou@uowm.gr, merimna-flo@uowm.gr

Χαλβατζή Ευγενία

Τηλέφωνο: 2385024640

E-mail: echalvatzi@uowm.gr

10.1. Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών Ευπαθών Ομάδων (ΜΥΦΕΟ)

<https://myfeo.uowm.gr>

Η Μονάδα Υποστήριξης Φοιτητών Ευπαθών Ομάδων (ΜΥΦΕΟ) βρίσκεται στην αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Ακαδημαϊκών Θεμάτων & Φοιτητικής Μέριμνας, και ειδικότερα στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας. Ως εκ τούτου οργανώνεται υπό την εποπτεία του/της αντιπρύτανη/ισσας «Διοικητικών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας». Η ΜΥΦΕΟ άρχισε να λειτουργεί τον Φεβρουάριο του 2020 και κατά την αρχική φάση της λειτουργίας της συγχρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ 2014-2020, μέσω της Πράξης «Υποστήριξη Παρεμβάσεων Κοινωνικής Μέριμνας Φοιτητών Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας (MIS 5051039)», επιστημονικά υπεύθυνος της οποίας είναι ο καθηγητής Δημήτριος Πνευματικός. Στη ΜΥΦΕΟ ανήκει και η Δομή Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΔΟ.ΨΥ.Σ.Υ.) η οποία στελεχώνεται από πέντε ψυχολόγους.

Αποστολή της ΜΥΦΕΟ είναι η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών/τριών με διαφορετικές ικανότητες, απαιτήσεις, και ανάγκες μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής, Υπηρεσιών Πρόσβασης, Συμβουλευτικών Υπηρεσιών και Οικονομικών ενισχύσεων

Δράσεις της ΜΥΦΕΟ:

- Προσβασιμότητα στον χώρο
- Οικονομική ενίσχυση φοιτητών
- Προσβασιμότητα στις πληροφορίες
- Ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη

10.2. Μονάδα Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης

<https://myfeo.uowm.gr/tomeis-kai-ypiresies/domi-psychologikis-kai-symvoyleytikis-ypostirixis>

Στο πλαίσιο της ΜΥΦΕΟ λειτουργεί και η Μονάδα Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης. Οι ψυχολόγοι παρέχουν ψυχολογική και συμβουλευτική υποστήριξη στους/στις φοιτητές/τριες του ΠΔΜ για προβλήματα που αφορούν μεταξύ άλλων και:

- Προβλήματα στη φοιτητική ζωή/σπουδές: δυσκολίες προσαρμογής στην ακαδημαϊκή ζωή, μειωμένη απόδοση, άγχος εξετάσεων, έλλειψη συγκέντρωσης, έλλειψη κινήτρων, αναβλητικότητα, κ.ά.
- Προβλήματα στις διαπροσωπικές σχέσεις: δυσκολίες στις φιλικές, προσωπικές, οικογενειακές σχέσεις, χαμηλή αυτοεκτίμηση, αίσθημα μοναξιάς, κ.ά.
- Άγχος/ Φοβίες
- Προβλήματα με τη διάθεση
- Προβλήματα με τη διατροφή

Οι υπηρεσίες προσφέρονται δωρεάν και έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα.

10.3. Συνήγορος του φοιτητή

<https://www.uowm.gr/dioikisi/domes/synigoros-toy-foititi-toy-pdm>

Ο συνήγορος του φοιτητή, έχει σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος. Ο συνήγορος του φοιτητή δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών.

Η Σύγκλητος του ΠΔΜ με την υπ. αριθμό ΣΤ1/Σ217/26-09-2024 όρισε συνήγορο του φοιτητή του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας τον κ. Σταύρο Καλογιαννίδη, Επίκουρο Καθηγητή του τμήματος Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων της Σχολής Οικονομικών Επιστημών (τηλ. επικοινωνίας 24610 56553 & 24610 68275 και email synigorosfoititi@uowm.gr). Η θητεία του θα έχει διάρκεια ένα ακαδημαϊκό έτος με δυνατότητα ανανέωσης ετησίως για άλλα τρία (3) έτη.

Ο συνήγορος του φοιτητή διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για την επίλυσή τους. Μπορεί να ζητά από τις υπηρεσίες του ιδρύματος κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Αν διαπιστώσει ότι σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν τηρείται η νομιμότητα, ότι παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης ή διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του ιδρύματος, συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθηγητή τον οποίον αφορά ή την αρμόδια διοικητική υπηρεσία και το φοιτητή που υπέβαλε την αναφορά, και διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος. Ο συνήγορος του φοιτητή μπορεί με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή αστήρικτη, ενώ σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος διαβιβάζει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Τα πορίσματα του συνηγόρου του φοιτητή, καθώς και έκθεση με τα ετήσια πεπραγμένα του δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως ισχύει.

10.4. Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

<https://career.uowm.gr>

Το Γραφείο Διασύνδεσης του ΠΔΜ αποτελεί τη γέφυρα σύνδεσης των φοιτητών και πτυχιούχων με το ευρύτερο ακαδημαϊκό και επαγγελματικό περιβάλλον. Παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και υποστήριξης τόσο στους φοιτητές όσο και στους απόφοιτους προκειμένου να έχουν μια ομαλή μετάβαση στην αγορά εργασίας.

Υπηρεσίες Γραφείου διασυνδεσης:

- Πληροφόρηση για Σπουδές
- Σύνδεση με Αγορά Εργασίας

- Επιχειρηματικότητα
- Συμβουλευτική
- Ευρωπαϊκά Προγράμματα

10.5. Γραφείο ERASMUS

<https://erasmus.uowm.gr>

Το Γραφείο Erasmus του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας διαχειρίζεται ως επί το πλείστον το Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus+ και συγκεκριμένα την κινητικότητα φοιτητών και προσωπικού από και προς Τριτοβάθμια Ιδρύματα και Φορείς Υποδοχής του εξωτερικού. Ο βασικός στόχος του Γραφείου είναι να συμβάλει καθοριστικά στη διεθνοποίηση των σπουδών του Ιδρύματος, στην προώθηση της διαπολιτισμικής κατανόησης και στην εξωστρέφεια. Το Γραφείο Erasmus του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας επιδιώκοντας να είναι μέτοχος και κοινωνός των ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων, έχει θέσει μια σειρά από σχετικές ενέργειες και δράσεις.

10.6. Δίκτυο αποφοίτων

<https://alumni.uowm.gr>

Το Δίκτυο Αποφοίτων Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει σκοπό μεταξύ των άλλων:

- Την παρακολούθηση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.
- Τη σύσφιξη των σχέσεων των αποφοίτων μεταξύ τους και με το Π.Δ.Μ.
- Τη διασύνδεση των αποφοίτων με τις επιχειρήσεις και τους επαγγελματικούς φορείς.
- Τη γενικότερη επιστημονική, επαγγελματική και κοινωνική υποστήριξη των αποφοίτων (πχ ευκαιρίες για προγράμματα δια βίου μάθησης, σεμινάρια, ημερίδες, συνέδρια και μεταπτυχιακά κτλ.).
- Την πρόσβαση των αποφοίτων στην αγορά εργασίας.

Το Δίκτυο υποβάλλει Πρόγραμμα Δράσης και Απολογισμό στο τμήμα Πρακτικής Άσκησης και Σταδιοδρομίας, στο Πρυτανικό Συμβούλιο και στη ΜΟ.ΔΙ.Π.

10.7. Ολιστική Μέριμνα

<https://holistic.uowm.gr>

Η Ολιστική Μέριμνα του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας έχει αναπτύξει ένα ευρύ και δυναμικά εξελισσόμενο φάσμα δράσεων, οι οποίες αποσκοπούν στην ολιστική υποστήριξη των φοιτητών/φοιτητριών μας. Οι πρωτοβουλίες αυτές περιλαμβάνουν παρεμβάσεις ψυχοκοινωνικής ενδυνάμωσης, την προώθηση της σωματικής ευεξίας μέσω αθλητικών δραστηριοτήτων, την ενίσχυση της πολιτισμικής έκφρασης μέσω πολιτιστικών δράσεων, την καλλιέργεια της δημιουργικής έκφρασης μέσω δημιουργικών δραστηριοτήτων, καθώς και τη συγκρότηση ενός περιβάλλοντος που διέπεται από τις αρχές της συμπερίληψης και της

συστηματικής υποστήριξης.

Η προσέγγιση αυτή αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας πολυεπίπεδης φοιτητικής εμπειρίας, η οποία αγκαλιάζει τη δημιουργικότητα, την κοινωνική συμμετοχή, την προσωπική εξέλιξη και την κοινωνικοποίηση. Αναγνωρίζεται, συνεπώς, ότι η φοιτητική ζωή δεν συγκροτείται αποκλειστικά στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής εξέλιξης, αλλά διαμορφώνεται επίσης μέσα από την ποιότητα των καθημερινών εμπειριών, τη δικτύωση με την πανεπιστημιακή κοινότητα και τις ευκαιρίες επικοινωνίας και κοινωνικής και σωματικής ευεξίας.

Οι φοιτητές/φοιτήτριες του Ιδρύματος έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν ενεργά σε ποικίλες οργανωμένες αθλητικές, πολιτιστικές και δημιουργικές ομάδες, οι οποίες λειτουργούν στις πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις του Π.Δ.Μ. που βρίσκονται στις πόλεις της Κοζάνης, της Φλώρινας, της Πτολεμαΐδας, της Καστοριάς και των Γρεβενών, ενισχύοντας τη σύνδεση της φοιτητικής ζωής με την τοπική κοινωνία, τον πολιτισμό και τον αθλητισμό.

10.8. Φοιτητικές Ομάδες

Με πρωτοβουλία φοιτητών και φοιτητριών καθώς και άλλων μελών της Ακαδημαϊκής κοινότητας, έχει δημιουργηθεί ένα πλήθος φοιτητικών ομάδων και συλλόγων.

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν φοιτητικές ομάδες με πολλαπλές δραστηριότητες. Επιστημονικές, αθλητικές και πολιτιστικές. Ομάδες που αποτελούν πυρήνες ζωής, επιστημονικής έκφρασης και πολιτισμού για το Πανεπιστήμιο και για τις τοπικές κοινωνίες των πόλεων που στεγάζεται.

10.9. Φοιτητικοί Σύλλογοι

Σε κάθε Τμήμα του Πανεπιστημίου δραστηριοποιούνται φοιτητικοί σύλλογοι.

Σκοπός των Συλλόγων είναι η συσπείρωση και οργάνωση των φοιτητών του Τμήματος για τη μελέτη και επίλυση των προβλημάτων τους και την επίτευξη των στόχων του Συλλόγου, μέσα σε ένα πνεύμα ελεύθερου δημοκρατικού διαλόγου και ελεύθερης διακίνησης, διαμόρφωσης και αντιπαράθεσης ιδεών.

10.10. Αθλητικές Δραστηριότητες

Το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας ενθαρρύνει δράσεις και δραστηριότητες όλων των μελών της κοινότητας στους τομείς του αθλητισμού και του πολιτισμού. Στο πλαίσιο αυτό λειτουργούν σχετικές ομάδες, μέσα από το Γραφείο Διεθνών και Δημοσίων Σχέσεων. Η χρήση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού του ΠΔΜ από τους/τις φοιτητές/τριες/τριες γίνεται σε συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό και την Κοσμητεία της Σχολής, με σκοπό την ικανοποίηση των αναγκών του προγράμματος σπουδών.

Επιπλέον, για την προώθηση της υπηρεσίας δραστηριοτήτων άθλησης και σωματικής υγείας, προβλέπεται η δημιουργία χώρων ευεξίας στις εγκαταστάσεις του ΠΔΜ, οι οποίοι θα υποστηριχτούν κατάλληλα από γυμναστές διαφορετικών ειδικοτήτων (π.χ., yoga, pilates). Παράλληλα προβλέπεται η συνεργασία με διάφορους τοπικούς αθλητικούς φορείς και συλλόγους οι οποίοι θα δύνανται να ενοικιάζουν χώρους του ΠΔΜ, με χαμηλότερο κόμιστρο ή/και την παράλληλη προσφορά ανταποδοτικών υπηρεσιών στο ανθρώπινο δυναμικό του ΠΔΜ.

11. ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΖΩΗ

11.1. Η Φλώρινα

Η Φλώρινα είναι μια μικρή πόλη της Δυτικής Μακεδονίας, με πληθυσμό περίπου 18.000 κατοίκους (με βάση την απογραφή του 2021). Έχει υψόμετρο 687 μέτρα και ίσως το ψυχρότερο κλίμα της Ελλάδας. Η Φλώρινα θεωρείται πόλη των καλλιτεχνών, διαθέτοντας ζωγράφους, αλλά και μουσικούς.

Ο νομός της Φλώρινας περιγράφεται ως η γη των λιμνών καθώς μετρά έξι λίμνες (Βεγορίτιδα, Χειμαδίτιδα, Ζάζαρη, Πετρών, Μεγάλη και Μικρή Πρέσπα). Γύρω από τις λίμνες αυτές σχηματίζονται μοναδικοί υδροβιότοποι, εξαιρετικής περιβαλλοντικής σημασίας (π.χ. Πρέσπες), έχουν αναπτυχθεί οικισμοί (π.χ. Νυμφαίο, Άγιος Γερμανός), και διατηρούνται μνημεία μεγάλης ιστορικής σημασίας (π.χ. Άγιος Αχιλλεύς, Πέτρες, κ.ά.). Η πόλη της Φλώρινας, επίσης χαρακτηρίζεται από το υγρό στοιχείο που σε συνδυασμό με τα διατηρητέα αρχοντικά που βρίσκονται στο κέντρο της πόλης δημιουργούν μια ατμόσφαιρα γοητευτική. Στην περιοχή, μόλις 24 χλμ. από την πόλη της Φλώρινας, λειτουργεί χιονοδρομικό κέντρο, με την μεγαλύτερη πίστα Ολυμπιακών προδιαγραφών στην Ελλάδα. Η Φλώρινα δέχεται πολλούς τουρίστες, κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες.

Οδηγοί επισκέπτη για την πόλη της Φλωρινας:

<https://cityoflorina.gr/#episk>

<https://florinacity.gr>

Καθημερινά δρομολόγια των ΚΤΕΛ εξυπηρετούν τη Φλώρινα συνδέοντάς τη με την Κοζάνη, τη Θεσσαλονίκη και την Αθήνα. Από και προς τη Θεσσαλονίκη υπάρχουν τακτικά δρομολόγια λεωφορείων κάθε μέρα (μέσω Έδεσσας ή μέσω Εγνατίας Οδού) ενώ υπάρχει και σιδηροδρομική γραμμή που συνδέει τις δύο πόλεις.

Οι εσωτερικές μετακινήσεις της πόλης, από και προς το Πανεπιστήμιο, γίνονται με σύγχρονα λεωφορεία του αστικού ΚΤΕΛ Φλώρινας (Καπετάν Βαγγέλη 26 και 25ης Μαρτίου).

<https://ktel-florinas.gr>

<https://www.dromologiaktel.gr>

<https://tickets.trainose.gr/dromologia>

Οι φωτιές

Οι φωτιές είναι ίσως το πιο γνωστό έθιμο της περιοχής. Στις 23 Δεκεμβρίου, στις 12:00 το βράδυ, στην πόλη της Φλώρινας και στα γύρω χωριά οι κάτοικοι ανάβουν φωτιές στους δρόμους, μία σε κάθε γειτονιά. Οι παράδοση θέλει τα ξύλα τις φωτιάς να είναι κέδρα από τα γύρω δάση, ενώ παλαιότερα μέρος της παράδοσης ήταν και η αρπαγή ξύλων από κοντινές φωτιές. Κατά την

διάρκεια της νύχτας και γύρω από την φωτιά στήνονται γλέντια με φαγητό, ποτό και χορό στα οποία συμμετέχουν όλοι, κάτοικοι και περαστικοί.

11.2. Πολιτισμός – Δραστηριότητες

Στην πόλη της Φλώρινας, αλλά και στις γύρω περιοχές μπορεί κανείς να βρει αρκετά μουσεία και συλλογές. Σε ό,τι αφορά στην πόλη, λειτουργεί το Αρχαιολογικό Μουσείο, το Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, η Πινακοθήκη Φλωρινιωτών Καλλιτεχνών, και τα Λαογραφικά Μουσεία της Λέσχης Πολιτισμού Φλώρινας και του Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου Φλώρινας «Ο Αριστοτέλης». Επίσης, σε λειτουργία βρίσκεται ο αρχαιολογικός χώρος της ελληνιστικής πόλης, στο λόφο του Αγίου Παντελεήμονα και η Δημόσια Βιβλιοθήκη «Βασιλικής Πιτόσκα». Παράλληλα, στην πόλη της Φλώρινας δραστηριοποιούνται σύλλογοι και σωματεία που οργανώνουν δραστηριότητες (π.χ. μαθήματα σκάκι, φωτογραφικές ομάδες, ομάδες παραδοσιακού και σύγχρονου χορού, αθλήματα, κ.ο.κ.).

Πολιτιστικοί Φορείς και Μουσεία

Αρχαιολογικό Μουσείο Φλώρινας https://florina-museum.gr	2385055052
Λέσχη Πολιτισμού http://lpflorinas.gr	2385022277
Ωδείο Φλώρινας https://odeioflorinas.gr	2385046542
Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Φλώρινας & Πινακοθήκη Φλωριναίων Καλλιτεχνών https://www.mstf.gr	2385045205
Πολιτιστικό Κέντρο Φλώρινας	2385029667
Φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος Φλωρίνης «Ο ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ» https://www.fsfa.gr/web	2385022754

Βιβλιοθήκες

Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών & Σχολή Καλών Τεχνών	238508206
Σχολή Γεωπονίας	23850 54667
Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Φλώρινας «Βασιλικής Πιτόσκα» https://libflorina.gr	2385023118
Παιδική και Εφηβική Βιβλιοθήκη	2385045411

11.3. Χρήσιμα Τηλέφωνα

Υπεραστικό ΚΤΕΛ Φλώρινας: 23850-22430

Αστικό ΚΤΕΛ Φλώρινας: 23850-29547

Γενικό Νοσοκομείο Φλώρινας: 23853-50100

Εξωτερικά Ιατρεία: 23853-50140 / 23850-49049

Κέντρο Υγείας Φλώρινας: 23850-24000 / 44625 / 46075 / 24799

Κέντρο Άμεσης Βοήθειας: 2385022166

ΚΕΠ Φλώρινας: 23850-44636

Δημοτική Αστυνομία: 23850-44550

Πολιτική Προστασία: 23850-44917

Αστυνομία: 100 / 23850-45690

Πυροσβεστική: 199 / 23850-22444

ΤΑΞΙ: 2385023800, 2385022700, 2385022800, 2385023100